

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ

Τμήμα Δασολογίας & Διαχείρισης Περιβάλλοντος & Φυσικών Πόρων

***'' ΕΚΘΕΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ
ΠΟΡΩΝ''***

Ακαδημαϊκό Έτος 2007 – 2008

ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ 2009

ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΑΣΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Πανταζίδου 193
68200 ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ
Τηλ. Γραμματείας: 25520-41171-4
Fax Γραμματείας: 25520-41192
e-mail Γραμματείας: secr@fmenr.duth.gr

Web site: <http://www.fmenr.duth.gr/>

Η επιτροπή αξιολόγησης

Α. Ηλιάδης **Πρόεδρος** ΟΜΕΑ Αναπληρωτής Καθηγητής ΔΠΘ

Email: liliadis@fmenr.duth.gr

Η. Μήλιος Επίκουρος Καθηγητής ΔΠΘ

Φ. Μάρης Επίκουρος Καθηγητής ΔΠΘ

Κ Κιτικίδου Λέκτορας ΔΠΘ

Γ Κοράκης Λέκτορας ΔΠΘ

Β. Δήμου Λέκτορας ΔΠΘ

ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ 2009

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ι. ΠΡΟΛΟΓΟΣ	σελίδα
	5
1. Εισαγωγή	
1.1 Διεκπεραίωση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του ΔΠΘ.....	7
1.2 Περιεχόμενα των παραρτημάτων.....	9
1.3 Προβλήματα δυσκολίες στην προσπάθεια αξιολόγησης....	9
2. Το Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του ΔΠΘ	
2.1 Γεωγραφική θέση του Τμήματος.....	11
2.2 Ιστορικό, Σκοπός και Στόχοι του Τμήματος.....	13
2.3 Επαγγελματική ενασχόληση των αποφοίτων.....	14
2.4 Εξέλιξη της στελέχωσης του Τμήματος.....	16
2.5 Εξέλιξη του αριθμού των φοιτητών.....	17
2.6 Πώς αντιλαμβάνεται η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος τους στόχους και τους σκοπούς του Τμήματος;	19
2.7 Υπάρχει απόκλιση των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος από εκείνους που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει;.....	20
2.8 Επιτυγχάνονται οι στόχοι που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει; Αν όχι, ποιοι παράγοντες δρουν αποτρεπτικά ή ανασταλτικά στην προσπάθεια αυτή;.....	20
2.9 Σχέση σπουδών και απασχόλησης.....	20
2.9.1 Γενικά.....	20
2.9.2 Πρακτική άσκηση – Μεταπτυχιακά.....	21
2.9.3 Απασχόληση.....	21
2.9.4 Απόψεις και προτιμήσεις για την εργασία.....	22
2.9.5 Βασικά συμπεράσματα από την έρευνα.....	22
2.10 Θεωρείτε ότι συντρέχει λόγος αναθεώρησης των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος;	23
2.11 Διοίκηση του Τμήματος.....	23
2.12 Ποιες επιτροπές είναι θεσμοθετημένες και λειτουργούν στο Τμήμα;.....	23
2.13 Ποιοι εσωτερικοί κανονισμοί (π.χ. εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών) υπάρχουν στο Τμήμα;.....	24
2.14 Είναι διαρθρωμένο το Τμήμα σε Τομείς; Σε ποιους; Ανταποκρίνεται η διάρθρωση αυτή στη σημερινή αντίληψη του Τμήματος για την αποστολή του;.....	24
3. Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος	
3.1 Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών.....	30
3.1.1 Γενικές κατευθύνσεις.....	31
3.1.2 Διάρκεια Σπουδών.....	31
3.1.3 Εξεταστικό Σύστημα –Πρακτική Άσκηση.....	31

3.1.4 Παρακολούθηση Μαθημάτων.....	32
3.2 Διπλωματική Διατριβή.....	33
3.3 Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;.....	34
3.3.1 Υπάρχουν αλλοδαποί φοιτητές;.....	34
3.3.2 Κινητικότητα Φοιτητών-Καθηγητών σε Ευρωπαϊκό επίπεδο.....	34
3.3.3 Διακρίσεις του Τμήματος ΔΔΠΦΠ σε Ευρωπαϊκό επίπεδο	36
3.4 Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;.....	36
3.5 Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών.....	39
3.6 Δυνατότητες Απασχόλησης των Αποφοίτων του ΠΜΣ.....	41
3.7 Τα διοικητικά όργανα του Π.Μ.Σ.....	42
3.8 Τα εργαστήρια του ΠΜΣ.....	43
3.9 Μεταπτυχιακοί τίτλοι.....	43
3.9.1 Κατηγορίες πτυχιούχων.....	44
3.9.2 Χρονική διάρκεια των σπουδών.....	45

4. Διδακτικό έργο

4.1 Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού;.....	49
4.1.1 Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας διδασκόντων από τους φοιτητές.....	50
4.2 Πώς κρίνετε την οργάνωση και την εφαρμογή του διδακτικού έργου;.....	53
4.3 Αξιολόγηση οργάνωσης και εφαρμογής του διδακτικού έργου από τους φοιτητές.....	54
4.4 Πώς κρίνετε τα εκπαιδευτικά βοηθήματα;.....	57
4.4.1 Στο Χειμερινό Εξάμηνο 2008-2009.....	57
4.4.2 Στο Εαρινό Εξάμηνο 2008-2009.....	57
4.5 Πώς κρίνετε τα διαθέσιμα μέσα και υποδομές;.....	58
4.6 Αξία υπάρχοντος εργαστηριακού εξοπλισμού.....	60
4.7 Πώς κρίνετε τα διαθέσιμα μέσα και υποδομές;.....	61
4.7.1 Ελλείψεις σε υποδομές εργαστηρίων.....	61
4.8 Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών;.....	64
4.9 Πώς κρίνετε την αναλογία διδασκόντων / διδασκομένων και τη μεταξύ τους συνεργασία;.....	65
4.10 Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα;.....	66
4.11 Πώς κρίνετε την κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;.....	66

5. Ερευνητικό έργο

5.1 Πώς κρίνετε την προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος;.....	68
5.2 Πώς κρίνετε τα ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα;.....	75
5.3 Πώς κρίνετε τις διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές;.....	77
5.4 Πώς κρίνετε τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος κατά την	

τελευταία πενταετία;.....	78
5.5 Πώς κρίνετε τον βαθμό αναγνώρισης της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα από τρίτους;.....	79
5.6 Πώς κρίνετε τις ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος;	81
5.7 Πώς κρίνετε τον βαθμό συμμετοχής των φοιτητών στην έρευνα;	84
6. Σχέσεις με κοινωνικούς / πολιτιστικούς / παραγωγικούς φορείς (ΚΠΠ)	
6.1 Σχέσεις με τους κοινωνικούς και πολιτιστικούς φορείς	85
6.2 Σχέσεις με τους παραγωγικούς φορείς.....	86
7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης	87
8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές	
8.1 Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών;.....	89
8.2 Πώς κρίνετε τις υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας;.....	89
8.3 Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου);.....	90
8.4 Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού;.....	90
8.5 Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη διαχείριση οικονομικών πόρων;..	90
9. Συμπεράσματα	
9.1 Ποια κατά τη γνώμη σας, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος, όπως αυτά προκύπτουν μέσα από την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης;.....	91
9.2 Διακρίνετε ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία;...	92
10. Περαιτέρω Μελλοντικός Σχεδιασμός	94
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Ανάλυση απαντήσεων ερωτηματολογίων φοιτητών - ΠΠΣ	1-55 1-1209
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙα: Απογραφικά δελτία (ατομικά και μαθημάτων - κατανομή βαθμολογίας) μελών ΔΕΠ	
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙβ: Απογραφικά δελτία (ατομικά και μαθημάτων - κατανομή βαθμολογίας) διδασκόντων με το ΠΔ 407/80	1-443
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ: Δημοσιεύσεις των μελών ΔΕΠ σε Διεθνή Επιστημονικά Περιοδικά και σε Πρακτικά συνεδρίων με κριτές	1-25
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙVα: Αναθεωρημένο Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών 2009-2010 και Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών ΠΜΣ	1-11
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙVβ: Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών ΠΠΣ 2008-2009 (με βάση το οποίο έγινε η αξιολόγηση	1-8
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: Δημοσιεύσεις μελών ΔΕΠ σε συνεργασία με φοιτητές	1-11

I. Πρόλογος

Η παρούσα έκθεση *εσωτερικής αξιολόγησης* συντάχθηκε στην προσπάθεια για αποτύπωση-καταγραφή των λειτουργιών αλλά και των δυσλειτουργιών, των πλεονεκτημάτων αλλά και των αδυναμιών του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Ευελπιστούμε πως μέσα από αυτήν την προσπάθεια θα καταστεί δυνατό να συνεισφέρουμε στη διαμόρφωση ενός πλαισίου που θα λειτουργεί σε βάθος χρόνου και θα είναι ικανό να εντοπίζει όσο το δυνατόν πιο αποτελεσματικά τα προβλήματα και να αξιολογεί τη θετική συνεισφορά που θα υφίσταται στο μέλλον.

Κάτω από αυτό το πρίσμα, με την απόφαση **1514/11-06-2008** της (Προσωρινής Γενικής Συνέλευσης) **ΠΓΣ 9/6-5-2008** του Τμήματος συγκροτήθηκε η ΟΜΕΑ Ομάδα Εσωτερικής Αξιολόγησης. Έτσι λοιπόν, έγινε μια ενδεδειγμένη προσπάθεια αξιολόγησης του παρεχόμενου *διδακτικού έργου*, μια τεκμηριωμένη αποτίμηση του παραγόμενου *ερευνητικού έργου* και των *επιτευγμάτων* του Τμήματος, μια κριτική ανάλυση των *προγράμματα σπουδών* τόσο σε προπτυχιακό όσο και σε μεταπτυχιακό επίπεδο και της *σχέσης του Τμήματος με κοινωνικούς και άλλους φορείς*. Παράλληλα έγινε μια προσπάθεια αξιολόγησης της *αποτελεσματικότητας των διοικητικών υπηρεσιών*. Αρχικά έγινε η συλλογή των δεδομένων και στη συνέχεια η Επιτροπή Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΕΕΑ) ανέλαβε να αναλύσει τα υπάρχοντα στοιχεία και φυσικά να καταλήξει σε πορίσματα – συμπεράσματα. Η παρούσα ετήσια έκθεση αξιολόγησης εγκρίθηκε ομόφωνα στη γενική συνέλευση **1/29-10-2009**, μετά από έγκαιρη κοινοποίησή της σε όλα τα μέλη ΔΕΠ και συζήτησή της στο τμήμα προκειμένου να διαβιβαστεί στη Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας (ΜΟΔΠ) του ΔΠΘ και στην Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας (ΑΔΠ). Η εν λόγω έκθεση εσωτερικής αξιολόγησης, καταρτίστηκε σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Ν. 3374/2005 με ευθύνη του ΤΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ.

Τα υποδείγματα ερωτηματολογίων των φοιτητών και οι απαντήσεις τους ανά διδάσκοντα, παρατίθενται στο **Παράρτημα 1**. Επίσης στο **Παράρτημα 2**, παρουσιάζονται τα απογραφικά δελτία των μαθημάτων τα ατομικά απογραφικά των διδασκόντων και οι κατανομές των βαθμολογιών τους τόσο σε προπτυχιακό όσο και μεταπτυχιακό επίπεδο. Το εν λόγω παράρτημα χωρίζεται σε δύο μέρη. Το Παράρτημα 2Α περιέχει τα Απογραφικά Δελτία των μελών ΔΕΠ ενώ το Παράρτημα 2Β περιέχει τα Απογραφικά Δελτία των διδασκόντων με βάση το ΠΔ 407.

Στο **Παράρτημα 3** δίνεται ένας συγκεντρωτικός πίνακας των δημοσιεύσεων των μελών ΔΕΠ του Τμήματος ΔΔΠΦΠ σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά με κριτές και των ανακοινώσεών τους σε συνέδρια με κριτές.

Στο **Παράρτημα 4** παρουσιάζεται το τελευταίο αναθεωρημένο Πρόγραμμα Σπουδών που ισχύει από το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 καθώς και το παλαιότερο πρόγραμμα σπουδών το οποίο ίσχυε μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 με βάση το οποίο έγινε η αξιολόγηση. Επίσης το παράρτημα 4 περιλαμβάνει και το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) του Τμήματος.

Τέλος στο **Παράρτημα 5** παρουσιάζονται οι δημοσιεύσεις – ανακοινώσεις των μελών ΔΕΠ σε συνεργασία με τους προπτυχιακούς και τους μεταπτυχιακούς φοιτητές σε Διεθνή και Ελληνικά περιοδικά και συνέδρια.

1. Εισαγωγή

1.1. Διεκπεραίωση της διαδικασίας εσωτερικής αξιολόγησης στο Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του ΔΠΘ

Με υπ. αρ *1514/11-06-2009 απόφαση της Π.Γ.Σ.* του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του ΔΠΘ, έγινε η συγκρότηση της Ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης (ΟΜΕΑ) με την ακόλουθη σύνθεση:

1. Λάζαρος Ηλιάδης Αναπληρωτής Καθηγητής ΔΠΘ *Πρόεδρος της Επιτροπής αξιολόγησης*
2. Ηλίας Μήλιος Επίκουρος Καθηγητής ΔΠΘ
3. Φώτης Μάρης Επίκουρος Καθηγητής ΔΠΘ
4. Γεώργιος Κοράκης, Λέκτορας ΔΠΘ
5. Κυριακή Κιτικίδου, Λέκτορας ΔΠΘ
6. Βασιλική Δήμου, Λέκτορας ΔΠΘ

Εκπρόσωπος των Φοιτητών ορίστηκε ο Μηνάς-Ευθύμιος, Καϋμάκης.

Επειδή πρόκειται για μια συλλογική προσπάθεια, πρέπει να τονιστεί ότι πέρα από τα μέλη της ΟΜΕΑ καθοριστική υπήρξε η υποστήριξη πολλών συναδέλφων. Το έργο λοιπόν της ΟΜΕΑ ολοκληρώθηκε με τη συμβολή των παρακάτω μελών ΔΕΠ του Τμήματος:

Σημαντική υπήρξε η συμβολή του προσωπικού της Γραμματείας του Τμήματος, στη σύνταξη της έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης σε συνεργασία με την ΟΜΕΑ.

Την καταχώρηση των απαντήσεων των ερωτηματολογίων “Αξιολόγηση Μαθήματος / Διδασκαλίας από τους Φοιτητές” σε λογιστικά φύλλα του Excel ανέλαβε η κ. Ελένη Ραντζούδη, μέλος ΕΤΕΠ με τη βοήθεια του κ. Γεώργιου Χατζηλαζάρου ΕΕΔΙΠ.

Την ανάλυση των καταχωρημένων απαντήσεων των ερωτηματολογίων “Αξιολόγηση Μαθήματος / Διδασκαλίας από τους Φοιτητές” την έκανε η κ. Κ. Κιτικίδου Λέκτορας του Τμήματος ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ.

Την ανάλυση των καταχωρημένων απαντήσεων των ερωτηματολογίων που στάλθηκαν ταχυδρομικώς στους αποφοίτους του προπτυχιακού κύκλου σπουδών αλλά και στους αποφοίτους του ΠΜΣ του Τμήματος ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ ανέλαβε και διεκπεραίωσε ο κ. Γ. Κοράκης Λέκτορας του Τμήματος ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ.

Την επιμέλεια της αξιολόγησης των προγραμμάτων Προπτυχιακών και Μεταπτυχιακών Σπουδών καθώς και την οργάνωση, δόμηση και συγγραφή της

έκθεσης εσωτερικής αξιολόγησης, είχαν οι κ. Λ. Ηλιάδης Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ Η. Μήλιος και Φ. Μάρης Επίκουροι Καθηγητές του Τμήματος ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ.

Στη διαδικασία της αξιολόγησης συνέβαλαν και οι φοιτητές οι οποίοι σε κάθε μάθημα όριζαν επιτροπή που αναλάμβανε την επίβλεψη της διαδικασίας συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων από τους φοιτητές την 8^η με 10^η εβδομάδα του ακαδημαϊκού προγράμματος σπουδών.

Η παραλαβή των φακέλων που περιείχαν τα ερωτηματολόγια των φοιτητών “Αξιολόγηση Μαθήματος / Διδασκαλίας από τους Φοιτητές” έγινε από τον κ. Άγγελο Συμεωνίδη Αναπληρωτή Γραμματέα του Τμήματος παρουσία της επιτροπής φοιτητών η οποία είχε αναλάβει κάθε φορά να μεταφέρει τους φακέλους στη Γραμματεία του Τμήματος. Στη συνέχεια ο Αναπληρωτής Γραμματέας του Τμήματος τα παρέδιδε στα μέλη της ΟΜΕΑ τα οποία υπέγραφαν πάνω σε κάθε φάκελο.

Η επιτροπή παραλαβής αποτελούνταν από τους κ. Λ. Ηλιάδη, Η. Μήλιο, Φ. Μάρη, Κ. Κιτικίδου, Γ. Κοράκη, Β. Δήμου μέλη ΔΕΠ του Τμήματος μέλη της ΟΜΕΑ.

Η επιτροπή ΟΜΕΑ, αφού μονόγραφε τους φακέλους, τους άνοιγε και καταμετρούσε τα ερωτηματολόγια του κάθε φακέλου. Στη συνέχεια η ΟΜΕΑ παρέδιδε τους φακέλους στην ΕΤΕΠ του Τμήματος ΔΔΠΦΠ κ. Ε. Ραντζούδη για να καταχωρήσει τις απαντήσεις σε λογιστικά φύλλα Excel.

Μετά το τέλος της καταχώρησης οι φάκελοι επεστράφησαν στην ΟΜΕΑ και φυλάσσονται στο γραφείο του Προέδρου της ΟΜΕΑ. *Έγιναν σχετικά πρωτόκολλα παραλαβής παράδοσης των φακέλων για όλες τις παραδόσεις παραλαβές.*

Στη συνέχεια η Λέκτορας του Τμήματος κ. Κ. Κιτικίδου έκανε την ανάλυση των ηλεκτρονικών δεδομένων κάνοντας χρήση περιγραφικής στατιστικής προσέγγισης μέσα από το Excel. Η ΟΜΕΑ τέλος παραλάμβανε τα δεδομένα και τις πληροφορίες που προέκυπταν από την ανάλυση.

Πρέπει να τονιστεί ότι η κυριότερη πηγή πληροφοριών ήταν ιστοσελίδα της ΑΔΙΠ www.adip.gr καθώς και η τηλεφωνική επικοινωνία με τους εκπροσώπους της προκειμένου να δοθούν διευκρινήσεις. Επίσης συνεχής ήταν η επικοινωνία της ΟΜΕΑ είτε δια ζώσης είτε ηλεκτρονική με τα μέλη ΔΕΠ και με τη διοίκηση του Τμήματος.

1.2. Περιεχόμενα των παραρτημάτων

A. Στο Παράρτημα 2 παρουσιάζονται συμπληρωμένα τα ερωτηματολόγια «ΑΤΟΜΙΚΟΥ ΑΠΟΓΡΑΦΙΚΟΥ ΔΕΛΤΙΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ».

Για το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 συμπληρώθηκαν Ατομικά Απογραφικά Δελτία και Απογραφικά Δελτία των Μαθημάτων από 14 μέλη ΔΕΠ (από τα 15 συνολικά που υπηρετούν στο Τμήμα). Επίσης από 11 διδάσκοντες με βάση το Π.Δ. 407 επί συνόλου 15 παραδόθηκαν τα Ατομικά Απογραφικά Δελτία και από 11 διδάσκοντες με βάση το Π.Δ. 407 επί συνόλου 15 παραδόθηκαν τα Απογραφικά Δελτία των Μαθημάτων.

Συγκεκριμένα συμπληρώθηκαν 54 Απογραφικά Δελτία μαθημάτων από τα 61 μαθήματα του χειμερινού εξαμήνου του ακαδημαϊκού έτους 2008-2009.

Λείπουν τα μαθήματα: Ξένη γλώσσα (2), Μετεωρολογία-Κλιματολογία, Γενική Χημεία, Γεωλογία-Πετρογραφία, Ενέργεια και Περιβάλλον, Δασικές Βιομηχανίες.

Επίσης για το εαρινό εξάμηνο του ακαδημαϊκού έτους 2008-2009 συμπληρώθηκαν 62 Απογραφικά Δελτία Μαθημάτων από το σύνολο των 66 μαθημάτων. Συγκεκριμένα λείπουν τα μαθήματα: Ξένη γλώσσα (2), Φυσική Περιβάλλοντος, Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, Δασική Ενέργεια

Όσον αφορά στο ΠΜΣ (μεταπτυχιακό) στο χειμερινό εξάμηνο, συμπληρώθηκαν 25 από τα 26 μαθήματα. Λείπει το μάθημα: Δασική Βιοενέργεια. Στο εαρινό εξάμηνο συμπληρώθηκαν 21/22 μαθήματα. Λείπει το μάθημα: Βιομάζα και Βιοενέργεια. Επίσης ένα μέλος ΔΕΠ δεν παρέδωσε την αξία του εξοπλισμού του εργαστηρίου του και σημαντικές λεπτομέρειες για τις ανακοινώσεις του σε συνέδρια, με αποτέλεσμα αυτές να μην υπολογιστούν στο σύνολο.

B. Το ερωτηματολόγιο «ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ / ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ» του οποίου η μορφή φαίνεται στο Παράρτημα 1, συμπληρώθηκε για 59 μαθήματα του χειμερινού και για 64 μαθήματα του εαρινού εξαμήνου του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών. Επίσης για το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) συμπληρώθηκε για 15 μαθήματα του χειμερινού και 15 μαθήματα του εαρινού εξαμήνου σύνολο 30.

1.3. Προβλήματα δυσκολίες στην προσπάθεια αξιολόγησης

Η κυριότερη δυσκολία που συναντήσαμε στη διάρκεια εκπόνησης της αξιολόγησης, ήταν το γεγονός ότι προϋποθέτει την ανάλωση ενός εξαιρετικά μεγάλου αριθμού ανθρωποωρών από τα μέλη ΔΕΠ και μάλιστα σε ένα Τμήμα το οποίο διαθέτει

περιορισμένο αριθμό μελών ΔΕΠ οι οποίοι είναι επιφορτισμένοι με μεγάλο αριθμό διδακτικών ωρών και παράλληλα διεξάγουν πρωτογενή έρευνα.

Η πλειονότητα των διδασκόντων ανταποκρίθηκε θετικά στη διαδικασία της εσωτερικής αξιολόγησης. Δόθηκε η δυνατότητα στους διδάσκοντες να εκφράσουν τις απόψεις και τους προβληματισμούς τους σχετικά με το περιβάλλον και τις συνθήκες εργασίας τους.

Λόγω του μικρού αριθμού μελών ΔΕΠ, γεγονός που συνεπάγεται μεγαλύτερη διδακτική και διοικητική επιβάρυνση, καθώς και λόγω έλλειψης βοηθητικού προσωπικού, η συλλογή και ανάλυση των δεδομένων της αξιολόγησης ήταν, για την ΟΜΕΑ, ιδιαίτερα επίπονη και χρονοβόρα.

2. Το Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του ΔΠΘ

2.1 Γεωγραφική θέση του Τμήματος

A. ΘΡΑΚΗ

Η Θράκη βρίσκεται στο βορειανατολικό ηπειρωτικό τμήμα της χώρας και γειτνιάζει προς ανατολάς με την Τουρκία και προς βορρά με τη Βουλγαρία, με τις οποίες συνδέεται οδικώς και σιδηροδρομικώς. Έχει έκταση 8.578 τ. χιλ. και ο πληθυσμός της ανέρχεται σήμερα σε 340.000 περίπου κατοίκους.

Η Θράκη αποτελεί, μαζί με την Αν. Μακεδονία, ιδιαίτερη διοικητική περιφέρεια του ελληνικού κράτους με πρωτεύουσα την Κομοτηνή. Διαιρείται σε τρεις νομούς: Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου με πρωτεύουσες την Ξάνθη, την Κομοτηνή και την Αλεξανδρούπολη αντίστοιχα. Το δίκτυο των αστικών κέντρων της περιοχής συμπληρώνουν η Ορεστιάδα, το Διδυμότειχο, το Σουφλί, οι Φέρες ο Ίασμος και οι Σάπες. Τέλος, στο νομό Έβρου ανήκει διοικητικά και το νησί της Σαμοθράκης.

Παλαιότερα οι κυριότεροι κλάδοι της οικονομίας στην περιοχή ήταν η γεωργία και η κτηνοτροφία. Ωστόσο, τα τελευταία χρόνια παρατηρείται σημαντική ανάπτυξη της βιομηχανίας και της βιοτεχνίας, καθώς και του τουρισμού.

Εξαιτίας της καίριας γεωγραφικής της θέσης, η Θράκη αποτελούσε ανέκαθεν «πύλη» της Ευρώπης προς την Τουρκία και την Ανατολή, καθώς και σημαντικό συγκοινωνιακό κόμβο από και προς την Κεντρική Βαλκανική. Ο στρατηγικός της ρόλος έχει ως αποτέλεσμα τη σταδιακή ανάπτυξη της περιοχής και την άνοδο του βιοτικού και πνευματικού επιπέδου των κατοίκων της.

Στη Θράκη βρίσκονται σημαντικοί αρχαιολογικοί χώροι όπως: Άβδηρα, Μαρώνεια, Μεσημβρία, Σαμοθράκη κ.ά., καθώς και εξαιρετικής σημασίας υδροβιότοποι, όπως το Δέλτα των ποταμών Νέστου και Έβρου και η λιμνοθάλασσα της Βιστωνίδας, οι οποίοι προστατεύονται από την εθνική νομοθεσία και διεθνείς συνθήκες.

Τέλος, στη Θράκη βρίσκεται και το Εθνικό Πάρκο Δαδιάς – Λευκίμης - Σουφλίου, το οποίο είναι εξαιρετικής σημασίας και ομορφιάς και φιλοξενεί σπάνια, απειλούμενα είδη αρπακτικών πτηνών. Αποτελεί δε, μια από τις σημαντικότερες προστατευόμενες περιοχές της Ελλάδας και της Ευρώπης.

B. ΝΕΑ ΟΡΕΣΤΙΑΔΑ

Η Νέα Ορεστιάδα είναι η βορειότερη πόλη της Ελλάδας και πρωτεύουσα της ομώνυμης επαρχίας. Απέχει 2 χιλιόμετρα σε ευθεία γραμμή από τον ποταμό Έβρο που είναι το φυσικό όριο Ελλάδας - Τουρκίας. Απέχει από την Αδριανούπολη 23 χιλιόμετρα και από το Τριεθνές (σύνορα Ελλάδας -Τουρκίας - Βουλγαρίας) 64 χιλιόμετρα.

Η επαρχία της Νέας Ορεστιάδας βρίσκεται στο μεγαλύτερο σε έκταση και πληθυσμό νομό της Θράκης, το νομό Έβρου. Ο νομός έχει έκταση 4.242 τετρ. χιλιομέτρων και πληθυσμό 153.164 κατοίκους. Η επαρχία της Νέας Ορεστιάδας συνορεύει δυτικά και βόρεια με τη Βουλγαρία, βόρεια και ανατολικά με την Τουρκία και νότια με την επαρχία Διδυμοτείχου και έχει έκταση 944 τετρ. χιλιομέτρων και πληθυσμό 41.074 κατοίκους. Η πόλη της Νέας Ορεστιάδας έχει πληθυσμό 20.290 κατοίκους σύμφωνα με την απογραφή του 2001, ενώ οι διαμένοντες στην πόλη της Νέας Ορεστιάδας ανέρχονται περίπου σε 26.000 κατοίκους.

Η πόλη έχει υψόμετρο 40 μέτρα και απέχει οδικά από την πρωτεύουσα του νομού, την Αλεξανδρούπολη 110 χλμ, από τη Θεσσαλονίκη 458 χλμ και από την Αθήνα 961 χλμ.

Η περιοχή της Νέας Ορεστιάδας είναι μία από τις πιο εύφορες και παραγωγικές περιοχές της Ελλάδας με ύπαιθρο που διακρίνεται για την ομορφιά και τον πλούτο της.

Η τέταρτη έδρα του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου δημιουργήθηκε στη Νέα Ορεστιάδα, τη νεότερη πόλη του ελληνικού κράτους καθώς ιδρύθηκε μόλις το 1923 από πρόσφυγες της Αδριανούπολης και συγκεκριμένα από ένα μεγάλο αριθμό Καραγατσιανών (προάστιο της Αδριανούπολης χτισμένο στη θέση της αρχαίας Ορεστιάδας). Η ονομασία του προαστίου (Κάραγατς) είναι σημειολογική καθώς η συγκεκριμένη λέξη στην Τουρκική γλώσσα είναι παραφθορά της λέξης καραγάτς που αναφέρεται στην πεδινή φτελιά – καραγάτσι. Μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή οι ελληνικής καταγωγής ξεριζωμένοι κάτοικοι της Αδριανούπολης και του Κάραγατς αναζήτησαν μία καινούργια πατρίδα και διάλεξαν να χτίσουν τη νέα τους πόλη μέσα σε ένα μεγάλο και εύφορο τσιφλίκι.

2.2. Ιστορικό Σκοπός και στόχοι του Τμήματος

Το Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (ΔΠΘ) ιδρύθηκε το 1974 και εκτείνεται σε όλο το Θρακικό χώρο έχοντας Τμήματα σε τέσσερις πόλεις (Κομοτηνή έδρα Πρυτανείας, Ξάνθη, Αλεξανδρούπολη, Ορεστιάδα).

Η επιστήμη της Δασολογίας ξεκίνησε από τις χώρες της Κεντρικής και Βόρειας Ευρώπης ως αποτέλεσμα των σύγχρονων ολοένα αυξανόμενων αναγκών σε ξύλο, σαν πρώτη ύλη και των προβλημάτων που δημιουργήθηκαν από την εκτεταμένη καταστροφή των δασών και γενικότερα του φυσικού περιβάλλοντος.

Η Δασολογία αποτελεί μία επιστήμη που βασίζεται στις αρχές των θετικών επιστημών όπως η Φυσική, τα Μαθηματικά, η Βοτανική, η Ζωολογία, η Ορυκτολογία, η Μετεωρολογία και η Χημεία. Όμως χρειάζεται και την υποστήριξη από θεωρητικές επιστήμες όπως η Οικονομική αλλά και εφαρμοσμένες όπως η Τοπογραφία. Με αυτό τον τρόπο δημιουργεί το δικό της οικοδόμημα από παρεμφερείς επιστημονικούς κλάδους. Σε ορισμένους από αυτούς συνεργάζεται με επιστήμονες άλλων κλάδων κυρίως μηχανικούς, μαθηματικούς χημικούς και βιολόγους.

Αυτές οι αρχικές ανησυχίες οδήγησαν στην δημιουργία Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων στη Μεσευρώπη και αργότερα στην υπόλοιπη ήπειρο, φυσικά και στη χώρα μας.

Το Τμήμα **Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων** του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης με έδρα την Ορεστιάδα άρχισε να λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1999-2000 με την εισαγωγή των πρώτων φοιτητών.

Σύμφωνα με το άρθρο 1 του **Π.Δ. 203/99**, ο **σκοπός** της ίδρυσης και λειτουργίας του Τμήματος είναι η καλλιέργεια και προαγωγή της **Δασολογικής επιστήμης**, και της επιστήμης του περιβάλλοντος με ιδιαίτερη έμφαση, στην κατεύθυνση της διαχείρισης των φυσικών πόρων και την κατάρτιση επιστημόνων ικανών να μελετούν, ερευνούν, κατανοούν και εφαρμόζουν σύγχρονες μεθόδους για την ανάπτυξη, βελτίωση, προστασία και διαχείριση των δασών και δασικών εκτάσεων και του φυσικού περιβάλλοντος.

Το Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων ευελπιστεί ότι με την εκπαίδευση, την έρευνα, τα συγγράμματα και άλλα δημοσιεύματα καθώς και την γενικότερη δραστηριότητα του προσωπικού και των αποφοίτων του να συντελέσει σημαντικά στην ανάπτυξη της Δασολογικής Επιστήμης, στη βελτίωση της διαχείρισης και αξιοποίησης των ελληνικών δασών και

γενικότερα των φυσικών πόρων και την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος της χώρας.

Ειδικότερα η παρουσία του Δ.Π.Θ, στον ακριτικό νομό Έβρου (όπου λειτουργούν μεγάλες βιομηχανίες ξύλου και υπάρχουν αξιολογότερα εθνικά πάρκα) και συγκεκριμένα στην πόλη της Ορεστιάδας, του δίνει μία επιπρόσθετα σοβαρή αποστολή που είναι να αποτελέσει τον Πολιτιστικό Φάρο της ευρύτερης περιοχής με την ουσιαστική συμβολή του στην ανάπτυξη της τοπικής πολιτιστικής και πνευματικής κίνησης.

2.3. Επαγγελματική ενασχόληση των αποφοίτων

Τα αντικείμενα επαγγελματικής ενασχόλησης του Δασολόγου Περιβαλλοντολόγου, καθορίζονται από τον νόμο σύμφωνα με το (ΦΕΚ 297/29-12-2000) ως εξής:

- Στη διοίκηση, διαχείριση, εκμετάλλευση, προστασία, αξιοποίηση και ανάπτυξη των δασών και δασικών εν γένει εκτάσεων καθώς και των λοιπών εκτάσεων που διέπονται από τη δασική νομοθεσία.
- Στη θήρα, θηραματική οικονομία, ζωολογικούς κήπους και πάρκα, καταφύγια άγριων ζώων, βελτίωση βιοτόπων, ιχθυοκαλλιέργεια και αλιεία στα ορεινά και ημιορεινά ύδατα.
- Στη διοίκηση, διαχείριση, εκμετάλλευση και αξιοποίηση των ορεινών και ημιορεινών βοσκοτόπων και λιβαδικών εκτάσεων.
- Στις δασικές μεταφορικές εγκαταστάσεις, στη διακίνηση, επεξεργασία και έλεγχο της ποιότητας και εμπορίας των δασικών και δασογενών γενικά προϊόντων.
- Σε δραστηριότητες που έχουν σχέση:
  - με την προστασία, αξιοποίηση και διατήρησης της ισορροπίας του φυσικού περιβάλλοντος,
  - με την αποκατάσταση ζημιών που προκαλούνται σ' αυτό.
- Σε κάθε φύσης εδαφολογικές και εγγειοβελτιωτικές εργασίες δασικού ενδιαφέροντος
- Στη διευθέτηση των ορεινών λεκανών των χειμάρρων και χειμαρρωδών ρευμάτων, συμπεριλαμβανομένης και της διαχείρισης του χιονιού.
- Στην ίδρυση και λειτουργία φυτωρίων παραγωγής κάθε φύσης φυτικού υλικού που έχει δασική ή καλλωπιστική αξία, στην εν γένει εμπορία του υλικού αυτού, καθώς και στην παραγωγή και εμπορία σπόρων και φυτευτικού υλικού δασικών και καλλωπιστικών ειδών.

- Σε κατασκευαστικά έργα εξυπηρέτησης γεωργοκτηνοτροφικών δασικών σκοπών, σε φυτοτεχνικά έργα διαχείρισης, ανάπτυξης και αισθητικής αναβάθμισης πρασίνου εντός και εκτός των πόλεων, στη φυτοτεχνική αποκατάσταση πρανών (δρόμοι, σιδηροδρομικές γραμμές), φυσικών σχηματισμών (ποταμών, χειμάρρων) και των αρδευτικών δικτύων αυτών.
- Σε δασικές εκμεταλλεύσεις, βιομηχανίες παραγωγής, κατεργασίας και αξιοποίησης προϊόντων του δάσους, εταιρίες, τράπεζες, προγράμματα, καθώς και σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα που έχουν σχέση με το δάσος και τα προϊόντα αυτού ή το φυσικό περιβάλλον.
- Στην παραγωγή, τυποποίηση, υποσυσκευασία, άσκηση εμπορίας και διάθεσης φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων, δασικών μηχανημάτων, εργαλείων και σκευών, δασικού ενδιαφέροντος, καθώς και στη χρήση φυτοφαρμάκων για καταπολέμηση εντόμων σε δασικά είδη δένδρων και θάμνων.
- Στη δημιουργία, ανάπτυξη, διαχείριση και συντήρηση αλσών, πάρκων, δενδροστοιχιών, γηπέδων, παιδικών χαρών και γενικότερα υπαίθριων χώρων αναψυχής και φυτοτεχνικής διαμόρφωσης εντός και εκτός των πόλεων.
- Στην εγκατάσταση και διαχείριση δασοσυστάδων και τεχνητών φυτειών από δασικά είδη σε ορεινές, ημιορεινές και πεδινές περιοχές.
- Στη διαχείριση και προστασία των εθνικών δρυμών, των υδροβιότοπων και κάθε άλλου προστατευόμενου χερσαίου φυσικού οικοσυστήματος, καθώς και στην τουριστική ή άλλη αξιοποίηση των περιαστικών και αισθητικών δασών.
- Στην παραγωγή, τυποποίηση και εμπορία αρωματικών φυτών και των προϊόντων αυτών, καθώς και καρπών του δάσους (αγριοφράουλες, βατόμουρα).
- Στην κατάρτιση, εφαρμογή και έλεγχο αναπτυξιακών μελετών και προγραμμάτων νομών, περιοχών και αξιολογών εκτάσεων δασών ή δασικών εκτάσεων, στην κατάρτιση μελετών για δασικής φύσης επενδύσεις, όπως αναδασώσεις, βιομηχανίες παραγωγής, κατεργασίας και αξιοποίησης των προϊόντων του δάσους, δασικά φυτώρια, καθώς και στον έλεγχο και αξιολόγηση αυτών
- Στη σύνταξη των δασικών χαρτών, σύνταξη μελετών φωτοερμηνείας και τηλεπισκόπησης, στη χρησιμοποίηση Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (G.I.S.) για:
  - το χαρακτηρισμό, διαχείριση και αξιοποίηση εκτάσεων δασικού ενδιαφέροντος
  - επιστημονικούς,

- διοικητικούς,
- δικαστικούς,
- κτηματολογικούς ή άλλους σκοπούς.
- Στην εκπαίδευση (δευτεροβάθμια - τριτοβάθμια), σε οργανισμούς έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης, ποιοτικού ελέγχου και τυποποίησης που έχουν σχέση με χερσαία φυσικά οικοσυστήματα και προϊόντα που παράγονται από τα δάση, σε εταιρίες τοπικής και περιφερειακής ανάπτυξης, σε οργανισμούς και εταιρίες κτηματογράφησης, καθώς και σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α.) όλων των βαθμίδων

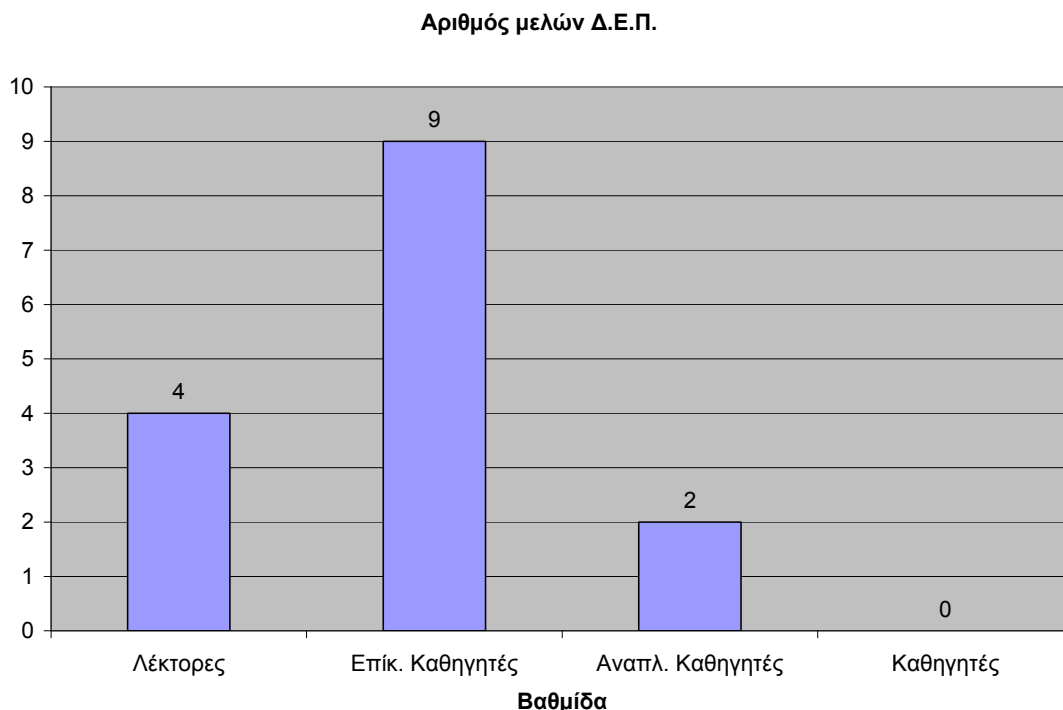
Αντίστοιχα τα επαγγελματικά τους δικαιώματα μπορούν να τα ασκήσουν στις κάτωθι υπηρεσίες, φορείς, κ.α.:

- Δημόσιος Τομέας (Υπουργεία, Περιφέρειες, Νομαρχίες Διευθύνσεις Δασών, Δασαρχεία, κ.α.).
- Στους Ο.Τ.Α. και Τ.Ε.Δ.Κ. (για θέματα πρασίνου, αστικής δασοπονίας, αρχιτεκτονικής τοπίου δασικής αναψυχής.
- Σε ερευνητικά ινστιτούτα (ΕΘΙΑΓΕ, ΙΔΕ, κ.α.)
- Στο Υπουργείο Παιδείας ως εκπαιδευτικό προσωπικό
- Στη ΠΑ.Σ.Ε.ΓΕ.Σ.
- Σε Δ.Ε.Η. , Ο.Τ.Ε. , Ο.Σ.Ε. για μελέτες και εκτέλεση έργων.
- Στον τομέα Βιομηχανίας Ξύλου.
- Στον ιδιωτικό τομέα σε εκπόνηση, ανάληψη κατασκευή και επίβλεψη μελετών και έργων.

2.4. Εξέλιξη της στελέχωσης του Τμήματος

Στους πιο κάτω Πίνακες 1 και 2 και στο σχήμα 1, φαίνεται ξεκάθαρα η τρέχουσα κατάσταση όσον αφορά στη στελέχωση του Τμήματος σε μέλη ΔΕΠ.

Σχήμα 1. Κατανομή του προσωπικού του τμήματος κατά βαθμίδα το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009

Πίνακας 1: Αριθμός των μελών ΔΕΠ του Τμήματος 2008-2009

Το διδακτικό Προσωπικό του Τμήματος Λαοολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων				
	Καθηγητές	Αναπληρωτές	Επικουροι	Λέκτορες
Καταγραφή	0	2	9	4
Υπό Διορισμό	2	-	3	1

Σημείωση: Ο ένας από τους Καθηγητές που είναι υπό διορισμό προέρχεται από εξέλιξη.

Πίνακας 2: Το έκτακτο διδακτικό, το ειδικό διδακτικό και τεχνικό προσωπικό του τμήματος 2008-2009

Το έκτακτο, το Ειδικό Διδακτικό και το Τεχνικό Προσωπικό			
	Διδάσκοντες ΠΔ 407	ΕΕΔΠ	ΕΤΕΠ
Καταγραφή	15	2 (1 καθηγήτρια Αγγλικών)	2
Υπό διορισμό			1

2.5. Εξέλιξη του αριθμού των φοιτητών

Στους πιο κάτω Πίνακες 3 και 4 φαίνεται καθαρά η εξέλιξη του αριθμού των φοιτητών του Τμήματος σε Προπτυχιακό, Μεταπτυχιακό και Διδακτορικό επίπεδο τα τελευταία 5 έτη, η οποία τείνει να έχει αύξουσα τάση τόσο σε Προπτυχιακό όσο και σε Μεταπτυχιακό επίπεδο (διδακτορικό).

Πίνακας 3: Εξέλιξη των εισερχόμενων προπτυχιακών φοιτητών του Τμήματος

	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004	2002-2003	2001-2002	2000-2001	1999-2000
Εισαγωγικές Εξετάσεις + Δέσμες+10%	108 12	85 10	85 10	86 10	86 10	86 10	90 10	86	89	100
Μετεγγραφές	-56	-48	-41	-38	-44	-52 +2	-54	-62 +1	-39	-
Κατατακτήριες Εξετάσεις	1	6	5	4	8	1	1	3	-	-
Άλλες Κατηγορίες	10* 1***	8* 1***	8* 1** 1***	7* 1***** 1***	7* 1***	7* 1** 1****	7* 1**	7* 1***	8* 1** 2*****	7* 1**
Σύνολο										

- Κύπριοι **Αθλητές ***Μουσουλμάνοι ****Εξωτερικού *****Ελληνας Εξωτερικού

Πίνακας 4: Εξέλιξη του συνόλου των εγγεγραμμένων φοιτητών του Τμήματος σε όλα τα έτη σπουδών

	2008-2009	2007-2008	2006-2007	2005-2006	2004-2005	2003-2004	2002-2003	2001-2002	2000-2001	1999-2000
Προπτυχιακοί	305	368	343	327	315	471	375	86	189	100
Μεταπτυχιακοί	71	64	32	0	0	0	0	0	0	0
Υποψ. διδάκτορες	15	13	14	14	9	2	0	0	0	0

Πίνακας 5: Εξέλιξη του αριθμού των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών και διάρκεια σπουδών

Έτος εισαγωγής	Διάρκεια σπουδών (Έτη)							Δεν έχουν αποφοιτήσει ακόμα	Σύνολο
	K	K+1	K+2	K+3	K+4	K+5	≥K+6		
1999-2000	25	18	2	4	4	1	-	5	60
2000-2001	0	24	16	7	-	-	-	10	58
2001-2002	1	20	9	3	-	-	-	15	48
2002-2003	0	21	11	-	-	-	-	13	45
2003-2004	2	29	-	-	-	-	-	23	54
2004-2005	2	-	-	-	-	-	-	57	59

Σημείωση: Το ακαδημαϊκό έτος στο οποίο συμπληρώνουν 5 έτη σπουδών αυτοί που εγγράφηκαν το 2004 – 2005 δεν τελείωσε ακόμη άρα δεν προσφέρεται για ασφαλή συμπεράσματα.

Ως συμπέρασμα μπορούμε να πούμε ότι το **9%** των φοιτητών αποφοιτά κανονικά στα 5 χρόνια ενώ το **34%** των φοιτητών αποφοιτά στα 6 χρόνια και **19%** σε περισσότερα από 6 χρόνια, ενώ το **38%** των φοιτητών δεν έχει αποφοιτήσει ακόμα. Αυτό το τελευταίο ποσοστό αν και φαίνεται μεγάλο, δεν είναι ανησυχητικό επειδή ο μεγάλος όγκος αυτών που δεν έχουν αποφοιτήσει εντάσσεται στο ακαδημαϊκό έτος 2004-2005, που είναι πολύ κοντά στο έτος αξιολόγησης.

2.6. Πώς αντιλαμβάνεται η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος τους στόχους και τους σκοπούς του Τμήματος;

Ειδικότερα στην εποχή μας που το περιβάλλον έχει υποβαθμιστεί και η κλιματική αλλαγή συντελείται με ταχύτατους ρυθμούς, το γνωστικό αντικείμενο του Δασολόγου – Περιβαλλοντολόγου είναι ιδιαίτερα σημαντικό και σύγχρονο. Ο Δασολόγος Περιβαλλοντολόγος μπορεί να συμβάλλει τα μέγιστα στην κατεύθυνση της αειφόρου ανάπτυξης, της προστασία και ανάδειξης των δασικών οικοσυστημάτων και του περιβάλλοντος, τόσο σε επίπεδο εθνικό όσο και παγκόσμια. Τα επαγγελματικά δικαιώματα των αποφοίτων μας είναι κατοχυρωμένα και περιλαμβάνονται στο **προσοντολόγιο** για διορισμό στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και ΟΤΑ (άρθρο 7, κλάδος ΠΕ Γεωτεχνικών).

2.7. Υπάρχει απόκλιση των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος από εκείνους που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει;

Όχι δεν υπάρχει.

2.8. Επιτυγχάνονται οι στόχοι που σήμερα το Τμήμα θεωρεί ότι πρέπει να επιδιώκει; Αν όχι, ποιοι παράγοντες δρουν αποτρεπτικά ή ανασταλτικά στην προσπάθεια αυτή;

Ένας βασικός στόχος του Τμήματος είναι η εκπαίδευση νέων επιστημόνων στο κλάδο της Δασολογίας και της διαχείρισης του περιβάλλοντος ώστε να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις σύγχρονες ανάγκες της αγοράς εργασίας αλλά και να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους στο δημόσιο τομέα και το κοινωνικό σύνολο.

Για να εκτιμηθεί ο βαθμός και το είδος απασχόλησης των αποφοίτων στα πρώτα χρόνια μετά την αποφοίτηση τους αλλά και για να ερευνηθεί η άποψή τους για το επίπεδο σπουδών και τις εργασιακές τους προτιμήσεις, έγινε έρευνα με ερωτηματολόγια πολλαπλών στόχων τα οποία στάλθηκαν ταχυδρομικά.

Όσον αφορά στον ιδιαίτερα σημαντικό στόχο που αναφέρεται <<στην καλλιέργεια και προαγωγή της Δασολογικής επιστήμης, και της επιστήμης του περιβάλλοντος με ιδιαίτερη έμφαση, στην κατεύθυνση της διαχείρισης των φυσικών πόρων>> αυτός σχετίζεται άμεσα με την έρευνα που παράγεται από το Τμήμα. Η ερευνητική δραστηριότητα του Τμήματος αναλύεται και αξιολογείται σε άλλες ενότητες της παρούσας έκθεσης.

2.9. Σχέση σπουδών και απασχόλησης

2.9.1. Γενικά

Στην έρευνα ανταποκρίθηκαν συνολικά 64 από τους ερωτηθέντες δηλαδή περίπου το 40% των αποφοίτων. Ορισμένοι δεν βρέθηκαν και τα ερωτηματολόγια επιστράφηκαν. Οι 59 από αυτούς ήταν απόφοιτοι του προπτυχιακού και 5 αποκλειστικά του μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών.

Για τους απόφοιτους του ΠΠΣ:

Η αναλογία άνδρες/γυναίκες ήταν 32/27.

Οι ηλικίες κυμαίνονταν από 24 έως 30 ετών και ένας 53.

2.9.2. Πρακτική άσκηση - Μεταπτυχιακά

Οι 16 απόφοιτοι του Τμήματος ΔΔΠΦΠ (27%) συμμετείχαν σε πρόγραμμα πρακτικής άσκησης που το συντονισμό του είχε το Τμήμα, επιπλέον της υποχρεωτικής άσκησης του Τμήματος ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ. Η πλειονότητά τους αξιολόγησε θετικά την εμπειρία της επιπλέον πρακτικής άσκησης.

Οι 21 απόφοιτοι, ακολούθησαν και ολοκλήρωσαν μεταπτυχιακές σπουδές μετά την αποφοίτησή τους. Ένας από αυτούς συνεχίζει σε επίπεδο διδακτορικού εκτός Ελλάδας. Άλλοι 12 βρίσκονται σε στάδιο εξέλιξης μεταπτυχιακών σπουδών. Συνολικά 33 πτυχιούχοι του Τμήματος ΔΔΠΦΠ (56% του δείγματος) συνέχισαν τις σπουδές τους σε επίπεδο μεταπτυχιακού.

Από το σύνολο των 33 αποφοίτων περίπου το 60% εκπονεί μεταπτυχιακές σπουδές στο Τμήμα ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ ενώ οι υπόλοιποι σε διάφορα Τμήματα ανά την Ελλάδα όπως: Τμήματα Βιολογίας, Πολυτεχνικά Τμήματα, Γεωπονικά Τμήματα και Δασολογία ΑΠΘ.

Αναφορικά με τους λόγους που οδήγησαν στην εκπόνηση μεταπτυχιακού, σημαντικότερος είναι η διευκόλυνση της επαγγελματικής τους αποκατάστασης και η συγκέντρωση μορίων για διορισμό στο δημόσιο. Ως σημαντικός λόγος επίσης αναφέρεται το επιστημονικό ενδιαφέρον/κατάρτιση.

Οι 17 από τους 33 αποφοίτους (50%) δήλωσαν ότι κατά η διάρκεια των μεταπτυχιακών εργαζόντουσαν.

2.9.3. Απασχόληση

Οι 56 (95%) δήλωσαν ότι έχουν αποκτήσει άδεια άσκησης επαγγέλματος.

Σήμερα δηλώνουν απασχολούμενοι σε διάφορες εργασίες οι 22 από τους 59 (37%).

Από αυτούς τους 22 απασχολούνται:

- α) Σε ευρύτερο δημόσιο τομέα 7 (32%). Ο 1 είναι μόνιμος δημόσιος υπάλληλος, 1 με σύμβαση αορίστου χρόνου και 5 με σύμβαση ορισμένου χρόνου.
- β) Στον ιδιωτικό τομέα 13 (60%). Οι 11 με σύμβαση αορίστου χρόνου και 2 με ορισμένου.
- γ) Σε ατομική επιχείρηση 2 (8%) (άλλοι 2 που δήλωσαν άνεργοι στη συνέχεια του ερωτηματολογίου δήλωσαν αυτοαπασχολούμενοι).

Από τους 22 οι 9 (41%) εργάζονται ως δασολόγοι – περιβαλλοντολόγοι. Άρα επί του συνόλου ως δασολόγοι εργάζονται οι 9 στους 59 (15%).

Ο μέσος όρος του χρόνου απασχόλησης των αποφοίτων ανέρχεται σε 10 μήνες (εξαιρέθηκε ο δημόσιος υπάλληλος με υπηρεσία 263 μήνες που ανεβάζει τον μέσο όρο στους 19).

Οι 5 απόφοιτοι, δήλωσαν ότι δραστηριοποιούνται και σε 2^η εργασία. Από αυτούς ο ένας ως δασολόγος.

2.9.4. Απόψεις και προτιμήσεις για την εργασία

Οι **19 (32%)** δήλωσαν ικανοποιημένοι ως πολύ ικανοποιημένοι από την εργασία τους ανεξάρτητα με το αν απασχολούνται αυτή την περίοδο.

Οι **11 (19%)** δήλωσαν δυσαρεστημένοι ως πολύ δυσαρεστημένοι από την εργασία τους.

Οι υπόλοιποι (49%) είχαν ενδιάμεση άποψη ή δεν απάντησαν.

Από τους 59 οι 51 (86%) δηλώνουν ότι θα προτιμούσαν να εργάζονται στο δημόσιο και οι 42 από αυτούς έχουν το δημόσιο ως 1^η εργασιακή προτίμηση σε σχέση με άλλες εργασιακές επιλογές (ιδιωτικό τομέα, ελεύθερο επάγγελμα, εξωτερικό). Η ιδιωτική επιχείρηση (γραφείο) έρχεται 2^η στη προτίμησή τους.

Μόνο 9 από τους 59 (15%) θεωρούν ότι με τη σημερινή τους απασχόληση αξιοποιούνται οι γνώσεις και οι δεξιότητες που απόκτησαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους. Το ποσοστό αυτό κρίνεται φυσιολογικό καθώς οι πλειονότητα των αποφοίτων βρίσκεται αντιμέτωπη με την ανεργία και την ετεροαπασχόληση.

Από τους 59 οι 48 (81%) αξιολογούν ως απαραίτητη την επαγγελματική κατάρτιση και επιμόρφωση στην εργασία τους. Οι 17 (29%) έχουν παρακολουθήσει πρόγραμμα επαγγελματικής κατάρτισης.

2.9.5. Βασικά συμπεράσματα από την έρευνα

Συμπερασματικά οι απόφοιτοι του Τμήματος είναι σε γενικές γραμμές ικανοποιημένοι από τις σπουδές και την κατάρτιση τους άλλα κατά τα πρώτα χρόνια μετά την αποφοίτηση τους παραμένουν σε μεγάλο ποσοστό άνεργοι ή ετεροαπασχολούνται. Περισσότεροι από τους μισούς συνεχίζουν τις σπουδές τους εκπονώντας μεταπτυχιακό στο ίδιο ή σε άλλα πανεπιστημιακά τμήματα. Κατά κύριο λόγο θα προτιμούσαν να εργάζονται στο δημόσιο τομέα και σαν δεύτερη επιλογή έχουν να απασχοληθούν σε δική τους επιχείρηση – γραφείο.

2.10. Θεωρείτε ότι συντρέχει λόγος αναθεώρησης των επίσημα διατυπωμένων (στο ΦΕΚ ίδρυσης) στόχων του Τμήματος;

Όχι δε συντρέχει λόγος αναθεώρησης των διατυπωμένων στο ΦΕΚ στόχων του Τμήματος.

Είναι γεγονός ότι το Τμήμα ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ είναι νέο (έχει διάρκεια ζωής 10 έτη). Το πρόγραμμα σπουδών διαμορφώθηκε αρχικά πριν από 10 έτη και από τότε αναθεωρήθηκε **8 φορές** από τη ΓΣ έτσι ώστε να ικανοποιεί τις σύγχρονες απαιτήσεις της κοινωνίας από έναν εξειδικευμένο Επιστήμονα τους Δάσους και του Περιβάλλοντος.

Τελευταία φορά αναθεωρήθηκε με την αριθμ. 1492/16-06-2009 απόφαση της 5/21-05-2009 Π.Γ.Σ όπου έγινε αναπροσαρμογή με βάση το διεθνές σύστημα πιστωτικών μονάδων ECTS. Συγκεκριμένα γίνεται αναθεώρηση του προγράμματος σπουδών τον Απρίλιο κάθε ακαδημαϊκού έτους.

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι η παρούσα αξιολόγηση έγινε με βάση το πρόγραμμα σπουδών του ακαδημαϊκού έτους 2008-2009.

2.11. Διοίκηση του Τμήματος

Το Τμήμα Διοικείται από τον Πρόεδρο, τον Αναπληρωτή Πρόεδρο και το σώμα της Γενικής Συνέλευσης. Επειδή όμως το Τμήμα δεν είναι αυτοδύναμο πρέπει οι αποφάσεις της ΓΣ να περνούν από την έγκριση της Συγκλήτου του ΔΠΘ.

2.12. Ποιες επιτροπές είναι θεσμοθετημένες και λειτουργούν στο Τμήμα;

Για την εξυπηρέτηση των διαφόρων και ποικίλων αναγκών του Τμήματος Δασολογίας και Δ.Π. και Φ.Π. του ΔΠΘ έχουν ορισθεί και λειτουργούν οι πιο κάτω θεσμοθετημένες επιτροπές:

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ

- ✓ *Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών*
- ✓ *Επιτροπή Πρακτικής Άσκησης*
- ✓ *Επιτροπή Βιβλιοθήκης*
- ✓ *Επιτροπή παραλαβής βιβλίων, περιοδικών και εκτελέσεως βιβλιοδεσιών για τις ανάγκες της βιβλιοθήκης*
- ✓ *Επιτροπή ποιοτικής και ποσοτικής παραλαβής διδακτικών βιβλίων και σημειώσεων για τις ανάγκες του τμήματος*

- ✓ Επιτροπή προχείρων διαγωνισμών προμήθειας πάσης φύσεως οργάνων και εκτελέσεως μικροεργασιών
- ✓ Επιτροπή παραλαβής των πάσης φύσεως οργάνων και υλικών και εκτελέσεως μικροεργασιών
- ✓ Επιτροπή Κατατακτηρίων Εξετάσεων
- ✓ Ομάδα (Επιτροπή) Εσωτερικής Αξιολόγησης
- ✓ Επιτροπή υλικών και εργασιών συντηρήσεως των κτιρίων του Δ.Π.Θ στην Ορεστιάδα καθώς και των πάσης φύσεως υλικών που αφορούν τις ανάγκες της Δ.Τ.Ε στην Ορεστιάδα
- ✓ Επιτροπή Καταστροφής και Διαγραφής αχρήστων οργάνων ειδών και υλικών του Τμήματος

Φυσικά οι επιτροπές αλλάζουν με αποφάσεις της ΓΣ του Τμήματος ΔΔΠΦΠ ανά τακτά χρονικά διαστήματα.

2.13. Ποιοι εσωτερικοί κανονισμοί (π.χ. εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών) υπάρχουν στο Τμήμα;

- *A. Εσωτερικός κανονισμός του Τμήματος με Π.Γ.Σ 1/25-9-2008*
- *B. Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών: Ιστοσελίδα*
http://www.fmenr.duth.gr/files/File/post_grad/KanonismosMPS.pdf

Από το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008 στο Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Δημοκρίτειο Πανεπιστημίου Θράκης λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ) με αντικείμενο την "ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ".

Στο επόμενο κεφάλαιο 3 στην ανάλυση του Προγράμματος σπουδών θα παρουσιαστούν περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τη διάρθρωση και τη λειτουργία του ΠΜΣ.

2.14. Είναι διαρθρωμένο το Τμήμα σε Τομείς; Σε ποιους; Ανταποκρίνεται η διάρθρωση αυτή στη σημερινή αντίληψη του Τμήματος για την αποστολή του;

Το Τμήμα ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ είναι διαρθρωμένο σε τομείς με Υπουργική Απόφαση Β1/437/10-8-2000 (απόφαση Π.Γ.Σ. 3/23-5-2000) η οποία δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 1080/31-8-2000. Οι τομείς είναι οι εξής:

- Τομέας Οικολογίας, Προστασίας Περιβάλλοντος και Δασικής Παραγωγής.

- Τομέας Λιβαδοπονίας και Θηραματοπονίας.
- Τομέας Διαχείρισης και Ανάπτυξης Φυσικών Πόρων.
- Τομέας Δασοτεχνικών και Υδρονομικών Έργων.
- Τομέας Συγκομιδής και Τεχνολογίας Δασικών Προϊόντων.

Επειδή, όμως οι τομείς δεν είναι επαρκώς στελεχωμένοι σε ανθρώπινο δυναμικό, παραμένουν ανενεργοί.

Έχουν ιδρυθεί και λειτουργούν ΦΕΚ **1548/17-10-2003** τα ακόλουθα 18 εργαστήρια, τα οποία όμως λόγω μη επαρκούς προσωπικού δεν έχουν την απαραίτητη διοικητική δομή (διευθυντή εργαστηρίου, στελέχωση).

1. **Εργαστήριο Δασοκομίας**

Εξυπηρετεί τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στο γνωστικό αντικείμενο της σχέσης ζώντων οργανισμών και παραγόντων περιβάλλοντος, ανάλυσης, δομής, δυναμικής αναγέννησης και καλλιέργειας δασικών οικοσυστημάτων, προστασίας φύσης και διαμόρφωσης δασικού τοπίου.

2. **Εργαστήριο Δασικής Γενετικής και Βελτίωσης Δασοπονικών Ειδών**

Εξυπηρετεί τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στο γνωστικό αντικείμενο της εφαρμογής των αρχών της γενετικής και βελτίωσης στη μελέτη των δασικών ειδών και των πληθυσμών αυτών ως και στη δημιουργία γενετικά βελτιωμένου υλικού για τις ανάγκες της δασοπονίας, της μελέτης της έκτασης και φύσης της ποικιλότητας δασικών φυτών, με τη χρήση μεθόδων μοριακής, βιοχημικής, ποσοτικής γενετικής και βιοτεχνολογικών εφαρμογών για την εκτίμηση της γενετικής συγκρότησης φυσικών πληθυσμών δασικών φυτών και τη βελτίωση αυτών για την παραγωγή βιομάζας και τον αγενή πολλαπλασιασμό δασικών ειδών.

3. **Εργαστήριο Δασικής Βοτανικής**

Εξυπηρετεί τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στο γνωστικό αντικείμενο της συστηματικής των σπερματοφύτων (γνωρίσματα, περιγραφή taxa των σπερματοφύτων, των δένδρων και θάμνων, μορφολογικά γνωρίσματα, βιολογικές απαιτήσεις και γεωγραφική εξάπλωση).

4. **Εργαστήριο Υλωρικής**

Εξυπηρετεί τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στο γνωστικό

αντικείμενο της δασικής παθολογίας, της δασικής εντομολογίας, των δασικών πυρκαγιών και της εν γένει προστασίας του δάσους.

5. Εργαστήριο Εδαφολογίας

Καλύπτει το γνωστικό αντικείμενο των σχέσεων μεταξύ μητρικού πετρώματος, εδάφους και δασοσυστάδων, βιολογίας του δασικού εδάφους, χούμου και δασικών εδαφών, εξέλιξης δασικών εδαφών, φυσικοχημικών ιδιοτήτων δασικών εδαφών, σχέσεων μεταξύ δασικού εδάφους και δασικής βλάστησης, εδάφους και δασικών φυτωρίων, σχέσεων μεταξύ εδάφους και τεχνητών ιδρυόμενων συστάδων, μεθόδων βελτίωσης μη παραγωγικών δασικών εδαφών, εδάφους και μεθόδων συγκομιδής και ταξινόμησης δασικών εδαφών.

6. Εργαστήριο Δασικών Βοσκοτόπων

Εξυπηρετεί τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στο γνωστικό αντικείμενο της λιβαδικής οικολογίας, και της διαχείρισης και βελτίωσης λιβαδιών.

7. Εργαστήριο Θηραματοπονίας και Ιχθυοπονίας Ορεινών Υδάτων

Εξυπηρετεί τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στο γνωστικό αντικείμενο της θηραματοπονίας και της ιχθυοκομίας των ορεινών υδάτων και ειδικότερα σε θέματα όπως : βιολογία, οικολογία, προστασία και διαχείριση της άγριας ζωής, των ιχθύων των γλυκών υδάτων καθώς και την ιχθυοκαλλιέργεια.

8. Εργαστήριο Δασικής Αεροφωτογραφίας και Τηλεπισκόπησης

Εξυπηρετεί τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στο γνωστικό αντικείμενο της δασικής αεροφωτογραφίας και της τηλεπισκόπησης (εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων, τεχνολογιών και τεχνογνωσίας στη διαχείριση του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων).

9. Εργαστήριο Δασικής Βιομετρίας URL:

<http://www.fmenr.duth.gr/index.php?rm=1&pm=82&sm=110>

Εξυπηρετεί τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στο γνωστικό αντικείμενο των μεθόδων δασικής στατιστικής ανάλυσης, των μεθόδων δειγματοληψίας, της μέτρησης του κατακείμενου ξύλου και των υπολοίπων δασικών προϊόντων, της μέτρησης των ιστάμενων δέντρων και της εκτίμησης των παραμέτρων συστάδας στατικά (Δενδρομετρία) και δυναμικά (Αυξητική).

10. Εργαστήριο Δασικής Διαχειριστικής

Εξυπηρετεί τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στο γνωστικό αντικείμενο των βάσεων, πεδίου δράσης και προβλημάτων, ειδών δασοκτημόνων, διαχειριστικών επιδιώξεων και αναγκών αυτών, ειδών καρπώσεων, σκοπών και αρχών δασοπονίας, δασικών αποταμιεύσεων, λημμάτων, οργάνωσης δασοπονίας, συντελεστών δασοπονίας, οργάνωσης και ανάλυσης αυτών, ξυλώδους κεφαλαίου (πραγματικό, κανονικό, ωριμότητα, κατά χώρο-τάξη), ανωμαλιών παρατηρούμενων στο πραγματικό δάσος, αναγωγής πραγματικού δάσους σε κανονικό, εκτατικής και εντατικής δασικής εκμετάλλευσης, γενικά για την κατά χρόνο τάξη του ξυλώδους κεφαλαίου, μεθόδων διαχείρισεως δασών, διαφόρων άλλων μορφών κεφαλαίου που χρησιμοποιούνται στη δασοπονία, εργασίας, γενικά για το σκοπό, μορφής, σύνταξης ενημέρωσης και αναθεώρησης του διαχειριστικού σχεδίου.

11. Εργαστήριο Δασικής Οικονομικής

Εξυπηρετεί τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στο γνωστικό αντικείμενο της εισαγωγής στη δασική οικονομική, οικονομικής των συντελεστών της δασικής παραγωγής, σχεδιασμού διαχείρισης της δασικής επιχείρησης, προσφοράς και ζήτησης δασικών προϊόντων, διεμπόρευσης (marketing) δασικών προϊόντων, κοινωνικού και οικονομικού σχεδιασμού των δασικών εκμεταλλεύσεων και μικροοικονομικής ανάλυσης στις δασικές εκμεταλλεύσεις.

12. Εργαστήριο Δασικής Πληροφορικής URL:

<http://www.fmenr.duth.gr/index.php?rm=1&pm=82&sm=93>

Εξυπηρετεί τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στο γνωστικό αντικείμενο των εισαγωγικών εννοιών Η/Υ, δομής και αρχιτεκτονικής Η/Υ, πληροφοριακών συστημάτων, χειρισμού Η/Υ και διδασκαλίας των κυριότερων σύγχρονων λειτουργικών συστημάτων, εφαρμογών σύγχρονου λογισμικού στη δασική έρευνα και πράξη, εισαγωγή στα γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών και χρήσεις τους, χρήσης πακέτων λογιστικών φύλλων, χρήσης λογισμικού επεξεργασίας κειμένου και χρήσης λογισμικού στατιστικής ανάλυσης, βάσεων δεδομένων, σχεδιασμού και οργάνωσης βάσεων δεδομένων, χρήσης των βάσεων δεδομένων στη δασοπονία, διδασκαλίας γλωσσών προγραμματισμού, εισαγωγής στις βασικές δομές δεδομένων, δομημένου προγραμματισμού, αντικειμενοστραφούς

προγραμματισμού, οπτικού προγραμματισμού, σύνταξης προγραμμάτων Η/Υ με στόχο την προσέγγιση προβλημάτων της δασικής πράξης, δικτύων Η/Υ και διοίκησης έργων, βασικών αρχών της τεχνητής νοημοσύνης, θεωρητικής περιγραφής των έμπειρων συστημάτων, χρήσης των κελυφών ανάπτυξης έμπειρων συστημάτων, έμπειρων συστημάτων ασαφούς λογικής, εφαρμογών δικτύων, διοίκησης έργων και έμπειρων συστημάτων στη Δασοπονία.

13. **Εργαστήριο Δασικής Πολιτικής**

Εξυπηρετεί τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στο γνωστικό αντικείμενο της Δασικής Πολιτικής και ειδικότερα σε θέματα που αφορούν στις αρχές, στις μεθόδους και στα μέσα οργάνωσης της οικονομίας των δασικών πλουτοπαραγωγικών πόρων ευρέων γεωγραφικών διαμερισμάτων της χώρας ή του συνόλου της, στη σπουδή των σχέσεων δάσος-λαός, στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της δασοπονίας της χώρας, στη δασική συνεταιριστική και πιστωτική πολιτική, στις προβλέψεις τάσεως εξέλιξης της δασικής παραγωγής και κατανάλωσης, στα πλαίσια κοινωνικών και οικονομικών αλλαγών σε εθνικό επίπεδο, στην επιλογή στόχων και στη λήψη αποφάσεων της Εθνικής δασοπονίας, στις αρχές προγραμματισμού, και χρηματοδότησης των διαφόρων τομέων της δασοπονικής δραστηριότητας, στη Δασική Διοικητική, στις Δασικές Εφαρμογές και Δασική Νομοθεσία και στη συγκριτική Δασική Νομοθεσία, των δασικά ανεπτυγμένων χωρών και ιδιαίτερα της Ε.Ε., στην οικονομική αξιολόγηση και εκτίμηση της σημασίας του δάσους και των δασικών εκτάσεων ως πηγής πρώτων υλών, ενέργειας, αναψυχής, οικοτουρισμού και εισοδήματος και ως παράγοντα προστασίας των αναπτυξιακών έργων της ατμόσφαιρας, του υδατικού δυναμικού της χώρας και του φυσικού περιβάλλοντος, στο εθνικό δασικό προϊόν και στη λογιστική εμφάνισή του στα πλαίσια της Εθνικής Δασοπονίας, στις διεθνείς και δημόσιες σχέσεις και στα διεθνή και ευρωπαϊκά δασοπολιτικά θέματα

14. **Εργαστήριο Διευθέτησεως Ορεινών Υδάτων,**

URL: <http://www.fmenr.duth.gr/index.php?rm=1&pm=82&sm=92> ή <http://www.wasserbau-duth.gr/>

Εξυπηρετεί τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στο γνωστικό αντικείμενο των νόμων που διέπουν την κίνηση ορεινών υδάτων, της διάβρωσης ορεινών εδαφών και της αποτροπής τους, της κατασκευής

τεχνικών έργων για τη διευθέτηση ανώμαλης ροής ορεινών υδάτων, της διευθέτησης και διαχείρισης λεκανών απορροής και χειρισμού βλάστησης των λεκανών απορροής προς ρύθμιση της υδατικής οικονομίας.

15. Εργαστήριο Μηχανικών Επιστημών και Τοπογραφίας

Εξυπηρετεί τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στο γνωστικό αντικείμενο των δασικών κατασκευών, της δασικής οδοποιίας και δασικών μεταφορών, της τοπογραφίας και του δασικού κτηματολογίου.

16. Σχεδιαστήριο

17. Εργαστήριο Υλοχρηστικής

Εξυπηρετεί τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στο γνωστικό αντικείμενο της συγκομιδής δασικών προϊόντων, των δασικών εργασιών, της δομής και των ιδιοτήτων του ξύλου.

18. Εργαστήριο Δασικής Τεχνολογίας

Εξυπηρετεί τις εκπαιδευτικές και ερευνητικές ανάγκες στο γνωστικό αντικείμενο της χημείας, των χημικών προϊόντων του ξύλου, της τεχνολογίας του ξύλου, των προϊόντων του και της λειτουργίας των δασικών βιομηχανιών.

3. Πρόγραμμα Σπουδών του Τμήματος

3.1. Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών

Η Επιστήμη της Δασολογίας υπήρξε ανέκαθεν μια εφαρμοσμένη επιστήμη στην υπηρεσία του κοινωνικού συνόλου. Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών (ΠΠΣ) του Τμήματος είναι διαρθρωμένο έτσι ώστε να καλύπτει πλήρως τα επιστημονικά πεδία της Δασολογίας καθώς και της αειφόρου διαχείρισης των φυσικών πόρων και του φυσικού περιβάλλοντος γενικότερα.

Η αναθεώρηση του προγράμματος σπουδών γίνεται από την Επιτροπή Προγράμματος Σπουδών. Το αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών δημοσιοποιείται στην ιστοσελίδα του τμήματος <http://www.fmenr.duth.gr/index.php?rm=1&pm=75&sm=70> και στον οδηγό σπουδών του Τμήματος.

Το ΠΠΣ κατ' αρχήν προβλέπει την θεωρητική και πρακτική κατάρτιση των φοιτητών με γενικές και ειδικές γνώσεις για το φυσικό και ανθρωπογενές περιβάλλον. Δίνει έμφαση στην εκπαίδευση των Δασολόγων – Περιβαλλοντολόγων με σκοπό:

A) την προστασία και διατήρηση των φυσικών πόρων και της βιοποικιλότητας,

B) την ορθολογική διαχείριση των χερσαίων οικοσυστημάτων και

Γ) την παραγωγή πολύτιμων άυλων αλλά και υλικών κοινωφελών αγαθών

Για το σκοπό αυτό αρχικά το ΠΠΣ περιλαμβάνει μαθήματα που αποσκοπούν στην κατάρτιση των φοιτητών με επιστημονικές γνώσεις γενικής υποδομής οι οποίες στη συνέχεια σε μεγαλύτερα εξάμηνα χρησιμοποιούνται για την απόκτηση εξειδίκευσης και εφαρμογής στην δασολογική επιστήμη και τη διαχείριση του περιβάλλοντος. Για παράδειγμα στο 1^ο έτος διδάσκεται η Γενική Βοτανική (Μορφολογία-Φυσιολογία) στη συνέχεια στο 2^ο έτος η Συστηματική Βοτανική (Δασική Βοτανική I και Δασική Βοτανική II) και στο 3^ο έτος οι παραπάνω γνώσεις χρησιμοποιούνται στα μαθήματα Δασική Οικολογία, Εφαρμοσμένη Δασοκομία, Γενετική Βελτίωση Δασοκομικών Ειδών, Υλωρική κά.

Με βάση το νέο αναθεωρημένο πρόγραμμα σπουδών που ισχύει από το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010, το ποσοστό των μαθημάτων κορμού / ειδίκευσης στο σύνολο των μαθημάτων είναι: 69 μαθήματα ειδίκευσης = κατευθύνσεων = επιλογής (53,48%), 60 μαθήματα. κορμού = υποχρεωτικά (46,51%). Με βάση το πρόγραμμα που ίσχυε μέχρι και το έτος 2008-2009, το ποσοστό των μαθημάτων κορμού / ειδίκευσης στο σύνολο των μαθημάτων ήταν: 66 μαθήματα ειδίκευσης = κατευθύνσεων = επιλογής (51,96%), 61 μαθήματα. κορμού = υποχρεωτικά (48,03%).

Η τελευταία αναπροσαρμογή/επικαιροποίηση της ύλης των μαθημάτων έχει γίνει μέσα στην τελευταία 5ετία.

Οι περισσότεροι διδάσκοντες έχουν καταθέσει αναλυτικότερη περιγραφή - σχεδίαση του κάθε μαθήματός τους καθώς και την προτεινόμενη βιβλιογραφία. Η περιγραφή αυτή είναι αναρτημένη για (118 μαθήματα) στην ιστοσελίδα του Τμήματος ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ www.fmenr.duth.gr Επίσης οι διδάσκοντες σε ετήσια βάση κάνουν απολογισμό του διδακτικού και ερευνητικού τους έργου, σε έντυπο το οποίο υποβάλλουν προς το Τμήμα.

3.1.1. Γενικές κατευθύνσεις

Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διορθώνεται χρονικά σε δύο εξάμηνα. Κάθε εξάμηνο περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς πλήρεις εβδομάδες για διδασκαλία και ικανό αριθμό εβδομάδων για εξετάσεις. Σε κάθε εξάμηνο διδάσκονται το πολύ επτά υποχρεωτικά μαθήματα για καθένα από τα οποία προβλέπονται συνήθως τρεις ώρες θεωρητικής διδασκαλίας και δύο ώρες εργαστηριακών ασκήσεων ή φροντιστηρίων την εβδομάδα, χωρίς ο συνολικός αριθμός ωρών διδασκαλίας να υπερβαίνει συνήθως τις 5 εβδομαδιαίως. Τα μαθήματα επιλογής περιλαμβάνονται σε όλα τα εξάμηνα σπουδών που παρακολουθούν οι φοιτητές και έχουν ως στόχο την εξειδίκευση τους, σχετικά με την Κατεύθυνση που παρακολουθούν οι φοιτητές. Στα πρώτα τέσσερα (4) εξάμηνα διδάσκεται ως υποχρεωτικό το μάθημα της Αγγλικής ή Γαλλικής γλώσσας. Η ξένη γλώσσα είναι υποχρεωτική.

3.1.2. Διάρκεια Σπουδών

Από τα δέκα συνολικά Εξάμηνα τα πέντε (1^ο, 3^ο, 5^ο, 7^ο, και 9^ο) είναι τα Χειμερινά και τα άλλα πέντε (2^ο, 4^ο, 6^ο, 8^ο και 10^ο) είναι τα Εαρινά. Η αλληλουχία των μαθημάτων, μέσα στα χρονικά πλαίσια που αναφέρθηκαν, προϋποθέτει την κανονική συμμετοχή του φοιτητή στην εκπαιδευτική διαδικασία για την ολοκλήρωση των σπουδών και τη λήψη του πτυχίου του μέσα σε πέντε χρόνια από την εισαγωγή του στο τμήμα.

3.1.3. Εξεταστικό Σύστημα –Πρακτική Άσκηση

Το εξεταστικό σύστημα που εφαρμόζεται από τους διδάσκοντες μπορεί να χαρακτηριστεί γενικά ως παραδοσιακό καθώς στις περισσότερες περιπτώσεις χρησιμοποιείται η μέθοδος της γραπτής εξέτασης στο τέλος του εξαμήνου. Πρόοδοι

και εκπόνηση εργασιών εφαρμόζονται σε μικρότερο βαθμό και περισσότερο σε μαθήματα επιλογής (βλέπε και ανάλυση Απογραφικών Δελτίων).

Η πρακτική άσκηση των φοιτητών είναι **υποχρεωτική** και πραγματοποιείται στο 3^ο και 4^ο έτος σπουδών. Το Πρόγραμμα της Πρακτικής Άσκησης των Φοιτητών του Τμήματος αναρτάται στην ιστοσελίδα του Τμήματος ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ www.fmenr.duth.gr από όπου και ενημερώνονται οι φοιτητές.

Η πρακτική άσκηση των φοιτητών γίνεται στο **Δασικό Σύμπλεγμα Ελατιάς Δράμας** (περίπου **2 μήνες**) με παραχώρηση των εγκαταστάσεων από το Δασαρχείο Δράμας, σε δημόσιες υπηρεσίες (Δασαρχεία, Διευθύνσεις Δασών) και στον ιδιωτικό τομέα (Γραφεία Μελετών). Συγκεκριμένα, κάθε καλοκαίρι επί 22 ημέρες ασκείται στο Δασικό Σύμπλεγμα Ελατιάς Δράμας το 3^ο έτος σπουδών και επί 22 ημέρες το 4^ο έτος σπουδών. Επίσης κάθε καλοκαίρι οι φοιτητές του 4^{ου} έτους ασκούνται για 1 μήνα σε δημόσιες υπηρεσίες (Δασαρχεία, Διευθύνσεις Δασών) ή στον ιδιωτικό τομέα (Γραφεία Μελετών).

Στόχος της πρακτικής άσκησης είναι η εξάσκηση των φοιτητών και η ενημέρωσή τους στις δραστηριότητες της δασοπονικής πράξης.

Η καθοδήγηση - επίβλεψη των φοιτητών στην πρακτική άσκηση στα δάση γίνεται από το προσωπικό του τμήματος και στα δασαρχεία από τους προϊστάμενούς τους.

Οι εξεταστικές περιόδους είναι **τρεις: Ιανουαρίου-Φεβρουαρίου, Ιουνίου και Σεπτεμβρίου**. Στο τέλος κάθε εξαμήνου προβλέπεται εξέταση σε όλα τα διδαχθέντα μαθήματα. Το Σεπτέμβριο οι φοιτητές μπορούν να εξετασθούν σε όλα τα μαθήματα και των δύο εξαμήνων (χειμερινού, εαρινού).

- Κατά την εξεταστική περίοδο του Ιανουαρίου μπορούν να εξετασθούν στα μαθήματα των χειμερινών εξαμήνων.
- Κατά την εξεταστική περίοδο του Ιουνίου μπορούν να εξετασθούν στα μαθήματα των εαρινών εξαμήνων.

Η βαθμολογία δίνεται με τους πρώτους 10 αριθμούς και το μηδέν. Βάση επιτυχίας αποτελεί ο βαθμός πέντε (5).

3.1.4. Παρακολούθηση Μαθημάτων

Τόσο τα υποχρεωτικά, όσο και τα κατ' επιλογή μαθήματα κατανεμήθηκαν στα 10 εξάμηνα σπουδών με την έννοια να συμβουλευθούν το φοιτητή τη σειρά που θα ήταν σκοπιμότερο να τα παρακολουθήσει. Οι φοιτητές υποχρεούνται να δηλώσουν την κατεύθυνση που επιθυμούν να παρακολουθήσουν. Η δήλωση αυτή γίνεται στην αρχή

του 3^{ου} Εξαμήνου της παρακολούθησης του φοιτητή με δικαίωμα αλλαγής της κατεύθυνσης, μέχρι τη δήλωση των μαθημάτων του 7^{ου} εξαμήνου και μόνο για μια φορά. Από τα 12 μαθήματα επιλογής που υποχρεούται να παρακολουθήσει ο φοιτητής τα 7 είναι υποχρεωμένος να τα επιλέξει από την κατεύθυνση που θα δηλώσει και τα υπόλοιπα 5 από την ίδια ή άλλη κατεύθυνση. Η κατεύθυνση που επιλέγει κάθε φοιτητής αναφέρεται στο πιστοποιητικό αναλυτικής βαθμολογίας ή είναι ακόμη δυνατόν ο φοιτητής με αίτησή του να ζητήσει σχετική βεβαίωση από τη Γραμματεία που να αναφέρεται η κατεύθυνση που ακολούθησε. Η εν λόγω αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε με βάση το ακαδημαϊκό πρόγραμμα σπουδών που ίσχυε μέχρι και το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009, με βάση το οποίο κάθε φοιτητής έχει δικαίωμα να επιλέξει σε κάθε εξάμηνο από ένα (1) μάθημα εκτός από το 6^ο και 7^ο εξάμηνο όπου υποχρεούται να επιλέξει από δύο (2) μαθήματα επιλογής. Στα πλαίσια της διδασκαλίας μαθήματος πραγματοποιούνται ασκήσεις (στα εργαστήρια ή ύπαιθρο) και εκπαιδευτικές εκδρομές με την προϋπόθεση ότι δεν παρεμποδίζουν τη διεξαγωγή άλλων μαθημάτων. Αυτό γίνεται σε συνεννόηση μεταξύ των διδασκόντων.

3.2. Διπλωματική Διατριβή

Οι φοιτητές υποχρεούνται να εκπονήσουν διπλωματική διατριβή. Το θέμα της διατριβής αυτής ο φοιτητής έχει δικαίωμα να το επιλέξει μόνο κατά το 7^ο ή 8^ο εξάμηνο σπουδών από οποιαδήποτε κατεύθυνση, με την προϋπόθεση να συμφωνεί το επιβλέπον μέλος Δ.Ε.Π.

Η διπλωματική διατριβή εξετάζεται και βαθμολογείται από τριμελή επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. που προτείνεται από τον επιβλέποντα. Κάθε μέλος βαθμολογεί χωριστά και ο μέσος όρος αποτελεί το βαθμό της διπλωματικής διατριβής.

Για την ουσιαστική συμμετοχή των φοιτητών στη λήψη των στοιχείων, επεξεργασία και συγγραφή της διπλωματικής διατριβής, ο αριθμός των φοιτητών, σε κάθε διατριβή δεν υπερβαίνει τα 2-3 άτομα (Εξαιρούνται τα θεματικά αντικείμενα που εντάσσονται στον Τομέα Δασοτεχνικών και Υδρονομικών Έργων, όπου ο αριθμός των φοιτητών μπορεί να είναι έως 4 άτομα).

3.3. Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;

Το Πρόγραμμα Σπουδών είναι προσαρμοσμένο στις διεθνείς απαιτήσεις καθώς διδάσκονται μαθήματα αντίστοιχα με αυτά των κυριότερων αντιστοιχών τμημάτων Πανεπιστημίων του εξωτερικού.

Η Δασολογική Επιστήμη όπως αναπτύχθηκε στην Ελλάδα έχει τις καταβολές της στη δασολογική παράδοση της κεντρικής και βόρειας Ευρώπης. Το ΠΠΣ του Τμήματος εμφανίζει συνάφεια με τα ΠΠΣ αντίστοιχων ευρωπαϊκών πανεπιστημιακών ιδρυμάτων. Σε αυτό υπάρχουν ανεπτυγμένοι τόσο οι τομείς του φυσικού περιβάλλοντος και της οικολογίας όσο και των τεχνικών έργων και των κοινωνικοοικονομικών εφαρμογών. Εντούτοις, συχνά το περιεχόμενο των μαθημάτων προσαρμόζεται στις περιβαλλοντικές και κοινωνικοοικονομικές ιδιαιτερότητες της Ελλάδας που ως Μεσογειακή χώρα διαφέρει σε πολλά σημεία από τις χώρες της κεντρικής και βόρειας Ευρώπης. Επιπλέον, γίνεται προσπάθεια από τους διδάσκοντες να ενσωματώνονται στην ύλη δεδομένα που προκύπτουν από πρόσφατες εξελίξεις και περιβαλλοντικά προβλήματα τοπικής ή παγκόσμιας εμβέλειας όπως η λειψυδρία, ή ερημοποίηση, η κλιματική αλλαγή, το φαινόμενο του θερμοκηπίου και οι οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Δε διδάσκονται μαθήματα σε ξένη γλώσσα.

3.3.1. Υπάρχουν αλλοδαποί φοιτητές,

Ναι υπάρχουν αρκετοί αλλοδαποί φοιτητές. Συγκεκριμένα ο αριθμός των Κυπρίων που έχουν αποφοιτήσει ανέρχεται σε **35** άτομα. Σήμερα φοιτούν **40** Κύπριοι φοιτητές στο Τμήμα ΔΔΠΦΠ.

Από το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 εφαρμόζεται το σύστημα των πιστωτικών μονάδων (ECTS).

3.3.2. Κινητικότητα Φοιτητών-Καθηγητών σε Ευρωπαϊκό επίπεδο

Το Τμήμα στα πλαίσια του προγράμματος *Erasmus-Socrates* πραγματοποιεί συνεργασία ανταλλαγής φοιτητών και μελών Δ.Ε.Π. με άλλα Ευρωπαϊκά Πανεπιστήμια. Συγκεκριμένα:

A.1. Με το Τμήμα Δασολογίας του Πανεπιστημίου του **Göttingen** της Γερμανίας. Έως σήμερα **δύο φοιτήτριες** του Τμήματός μας έχουν μεταβεί και φοιτήσει επιτυχώς

για ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο στο Τμήμα Δασολογίας του Πανεπιστημίου του Gottingen ενώ **έχει γίνει και ευρεία αμοιβαία ανταλλαγή** καθηγητών κυρίως στο γνωστικό αντικείμενο της **Δασικής Γενετικής**. Έως τώρα ένα μέλος ΔΕΠ του Τμήματος ΔΔΠΦΠ έχει επισκεφθεί το εν λόγω Πανεπιστήμιο της Γερμανίας (επτά επισκέψεις) ενώ 2 καθηγητές του Gottingen έχουν επισκεφθεί το τμήμα ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ. Ο ένας από αυτούς πραγματοποίησε μια επίσκεψη και ο δεύτερος δύο επισκέψεις. Η συμφωνία υπογράφηκε το Σεπτέμβριο του 2002 και ξεκίνησε το Σεπτέμβριο του 2003.

A.2. Στο πλαίσιο του προγράμματος **IKIDA** ένα μέλος Δ.Ε.Π. επισκέφτηκε το Τμήμα Δασολογίας του Πανεπιστημίου του Gottingen δύο φορές. Ένας υποψήφιος διδάκτορας επισκέφτηκε το ίδιο Τμήμα δύο φορές (ένα μήνα τη μια φορά και μια εβδομάδα τη δεύτερη), επίσης δύο μεταπτυχιακοί φοιτητές μας επισκέφτηκαν το Τμήμα Δασολογίας του Πανεπιστημίου του Gottingen για μια εβδομάδα ο καθένας. Από το ίδιο Τμήμα επισκέφτηκαν το Τμήμα μας δύο φορές (από μια εβδομάδα κάθε φορά) δύο καθηγητές όπως επίσης επισκέφτηκαν το Τμήμα μας και δύο υποψήφιοι διδάκτορες οι οποίοι παρέμειναν για μια εβδομάδα ο καθένας.

B. Με το Τμήμα Δασολογίας του **Universita degli Studi del Molise** της Ιταλίας. Έως σήμερα **δύο φοιτήτριες** του Τμήματός μας έχουν έχουν μεταβεί και φοιτήσει επιτυχώς για ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο στο **Τμήμα Δασολογίας του Πανεπιστημίου** Universita degli Studi del Molise. Ενώ ετοιμάζονται να μεταβούν και άλλοι στο τρέχον ακαδημαϊκό έτος 2008-2009.

Γ. Με το Τμήμα Πληροφορικής του **University of East London** (Βρετανία) σε επίπεδο ανταλλαγής **καθηγητών** στο γνωστικό αντικείμενο της Πληροφορικής. Έως τώρα **4** φορές έχει γίνει αμοιβαία ανταλλαγή επισκέψεων Καθηγητών Πληροφορικής ένας Αναπληρωτής Καθηγητής του Τμήματος ΔΔΠΦΠ έχει επισκεφθεί 4 φορές το UEL και έχει διδάξει σε σεμινάρια Ευφών Πληροφοριακών Συστημάτων, ενώ ένας καθηγητής του UEL έχει επισκεφθεί 4 φορές το Τμήμα ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ και έχει διδάξει σε αντίστοιχα σεμινάρια Δασικής πληροφορικής. Συντονιστής του Προγράμματος Erasmus είναι ο κ. Λ. Σ. Ηλιάδης Αναπληρωτής Καθηγητής ΔΠΘ Γίνονται διαλέξεις και διανομή ενημερωτικών εντύπων στους φοιτητές, με σκοπό την

προβολή και ενημέρωση της ακαδημαϊκής κοινότητας για τα προγράμματα κινητικότητας.

Α. Στο πλαίσιο του Προγράμματος ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ επισκέφτηκαν το Τμήμα μας δύο επισκέπτες ερευνητές, ο διευθυντής του MEDFOREX (και ερευνητής του CTFC – Βαρκελώνη) μία φορά για 4 μέρες και ο καθηγητής του πανεπιστημίου Joensuu (Φινλανδία) επίσης για 4 μέρες. Επίσης έγινε επίσκεψη ενός μέλος Δ.Ε.Π. του Τμήματός μας στη Βαρκελώνη το 2006 για μία βδομάδα.

Ε. Στο πλαίσιο του προγράμματος MEDFOREX έγινε επίσκεψη δύο μελών Δ.Ε.Π. το 2004 στη Βαρκελώνη. Επίσης, μας επισκέφτηκε ένας ερευνητής 2 φορές. Το 2005 έγινε στο Τμήμα μας η ετήσια συνάντηση του Medforex με 32 καλεσμένους.

ΣΤ. Το 2005 επισκέφτηκε, για δύο μήνες, τη Φλωρεντία (στο CNR) ένας φοιτητής, για την πτυχιακή του εργασία.

Ένα πρόβλημα στο στόχο της κινητικότητας είναι το γεγονός ότι στην Ορεστιάδα δε λειτουργεί Γραφείο Διασύνδεσης.

3.3.3. Διακρίσεις του Τμήματος ΔΔΠΦΠ σε Ευρωπαϊκό επίπεδο

- ✓ Ένα μέλος ΔΕΠ του Τμήματος έχει προσκληθεί σαν Keynote Speaker (Προσκεκλημένος Ομιλητής) στο 11th EANN International Conference (Engineering Applications of Neural Networks) που διεξήχθη στο Λονδίνο.
- ✓ Επίσης ένα μέλος ΔΕΠ είναι εξωτερικός Σύμβουλος του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Πανεπιστημίου του Α. Λονδίνου.
- ✓ Ένα μέλος ΔΕΠ του Τμήματος (Αναπληρωτής Καθηγητής) έχει επισκεφθεί μετά από πρόσκληση το Πανεπιστήμιο του Λονδίνου Birkbeck College όπου και έδωσε διάλεξη.

3.4. Πώς κρίνετε τη δομή, τη συνεκτικότητα και τη λειτουργικότητα του

Προγράμματος Προπτυχιακών Σπουδών;

Στην πλειονότητα των μαθημάτων δεν εμφανίζονται επικαλύψεις στην ύλη. Από ορισμένους διδάσκοντες αναφέρεται συμπληρωματικότητα και σύνδεση (αλληλουχία) μεταξύ της ύλης των μαθημάτων.

Ορισμένα μαθήματα απαιτούν μικρό ποσοστό επικάλυψης της ύλης (~10%) για καλύτερη κατανόηση του αντικειμένου.

Μαθήματα εισαγωγικά και μαθήματα εξειδίκευσης εμφανίζουν επικάλυψη της ύλης σε μικρό ποσοστό. Επίσης σε κάποιες περιπτώσεις η εμφανιζόμενη κοινή ύλη αναπτύσσεται με διαφορετικό τρόπο σε κάθε μάθημα. Στο μάθημα της Οικολογίας του πρώτου έτους εμφανίζεται μεγαλύτερη επικάλυψη ύλης δε δημιουργείται όμως πρόβλημα αφού το μάθημα είναι εισαγωγικό. Ακολουθούν πολλά οικολογικά μαθήματα ειδίκευσης. Η κοινή ύλη αναπτύσσεται με διαφορετικό τρόπο στα άλλα μαθήματα και είναι πιο εξειδικευμένη.

Στους παρακάτω πίνακες παρουσιάζονται τα υποχρεωτικά και επιλεγόμενα μαθήματα του ΠΠΣ και του ΜΠΣ στα οποία εμφανίζεται σε κάποιο βαθμό επικάλυψη της ύλης.

I. Προπτυχιακά Μαθήματα Υποχρεωτικά

Τεχνολογία Δομικών Υλικών

Μερική με το μάθημα κορμού Τεχνολογία Δομικών Υλικών. Προσπαθούμε να το συνδυάσουμε ώστε να δοθεί το καλύτερο αποτέλεσμα για τους φοιτητές. Στο κορμού ασχολούμαστε με τα δομικά υλικά και με την τεχνολογία τους (τρόπος παρασκευής κ.ά.), ενώ στο επιλογής ασχολούμαστε ακροφυγώς με τα δομικά υλικά (Πετρώματα, Λατομεία, Ορυχεία και γενικά με τις Κατηγορίες Δομικών Υλικών) και στο μεγαλύτερο μέρος με την Οικοδομική.

Τοπογραφία

Ελάχιστη, με το μάθημα επιλογής Τοπογραφικά όργανα και αποτυπώσεις δασικών περιοχών, μόνο που αλληλοσυμπληρώνονται λόγω της μεγάλης έκτασης της ύλης της Τοπογραφίας ένα μικρό μέρος της αναπτύσσεται στο επιλογής.

Διευθετήσεις Ορεινών Υδάτων I

Υπάρχει επικάλυψη σε ποσοστό 10% με το μάθημα του Υδρολογία – Υδραυλική του 6^{ου} εξαμήνου, η οποία είναι αναγκαία για να θυμηθούν - κατανοήσουν καλύτερα οι φοιτητές κάποιες βασικές έννοιες στις Διευθετήσεις.

Διευθετήσεις Ορεινών Υδάτων II

Υπάρχει επικάλυψη σε ποσοστό 10% με το μάθημα του Διευθέτηση Ορεινών Υδάτων I του 7^{ου} εξαμήνου, η οποία είναι αναγκαία για να θυμηθούν - κατανοήσουν καλύτερα οι φοιτητές κάποιες βασικές έννοιες στις Διευθετήσεις.

Γενική Δασοκομία – Δασική Οικολογία

Το σύνολο του αντικείμενου των οικολογικά προσανατολισμένων μαθημάτων του Τμήματος εμπεριέχεται στο ευρύτερο αντικείμενο της Δασικής Οικολογίας. Σε αυτό το πλαίσιο υπάρχει σε ορισμένες περιπτώσεις κοινό αντικείμενο (10 %). Σε καμία περίπτωση όμως δεν είναι δυνατόν να χαρακτηριστεί ως επικάλυψη ύλης. Στη Δασική Οικολογία όλα τα αντικείμενα αναπτύσσονται και αναλύονται και ολοκληρώνονται ενταγμένα στο πεδίο του Δασικού οικοσυστήματος. Οπότε θεωρούνται αναγκαίες τόσο η αντιμετώπιση των διάφορων τμημάτων της βιοκοινότητας μέσω της ένταξής του στο δασικό οικοσύστημα όσο και η επιμέρους ανάπτυξη, σε κάποια άλλα μαθήματα, των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της βιολογίας τους.

Οικολογία

Σε ποσοστό περίπου 60%. Δε δημιουργείται όμως πρόβλημα αφού το μάθημα είναι εισαγωγικό. Ακολουθούν πολλά οικολογικά μαθήματα ειδίκευσης. Η κοινή ύλη αναπτύσσεται με διαφορετικό τρόπο στα άλλα μαθήματα και είναι πιο εξειδικευμένη.

Διαχείριση και Προστασία Υγροβιότοπων

Πιθανώς να υπάρχει μια μικρή επικάλυψη με άλλα μαθήματα διαχείρισης (π.χ., Δασική διαχειριστική) όσον αφορά τις βασικές έννοιες διαχείρισης η οποία όμως είναι αναγκαία προκειμένου οι φοιτητές να κατανοήσουν και να εμπεδώσουν τις αρχές αυτές.

II. Προπτυχιακά Μαθήματα Επιλογής

Σχεδιασμός και Οργάνωση Συγκομιδής Ξύλου

Υπάρχει επικάλυψη με το υποχρεωτικό μάθημα "Συγκομιδή Δασικών Προϊόντων". Έχει προταθεί η αλλαγή τίτλου και η μετονομασία σε "Μέτρηση και Ταξινόμηση Ακατέργαστης Ξυλείας".

Οικοδομική και Δομικά Υλικά

Μερική με το μάθημα κορμού Τεχνολογία Δομικών Υλικών. Προσπαθούμε να το συνδυάσουμε ώστε να δοθεί το καλύτερο αποτέλεσμα για τους φοιτητές. Στο κορμού ασχολούμαστε με τα δομικά υλικά και με την τεχνολογία τους (τρόπος παρασκευής κ.ά.), ενώ στο επιλογής ασχολούμαστε ακροφυγώς με τα δομικά υλικά (Πετρώματα, Λατομεία, Ορυχεία και γενικά με τις Κατηγορίες Δομικών Υλικών) και στο μεγαλύτερο μέρος με την Οικοδομική.

Τοπογραφικά Όργανα και Αποτυπώσεις Δασικών Περιοχών

Ελάχιστη, με την Τοπογραφία, μόνο που αλληλοσυμπληρώνονται λόγω της μεγάλης έκτασης της ύλης της Τοπογραφίας ένα μικρό μέρος της αναπτύσσεται στο επιλογής.

Υδροπληροφορική

Υπάρχει επικάλυψη σε ποσοστό 10% με το μάθημα Υδρολογία - Υδραυλική του 6^{ου} εξαμήνου, η οποία είναι αναγκαία για να θυμηθούν - κατανοήσουν καλύτερα οι φοιτητές κάποιες βασικές έννοιες.

Δασοκομία Πόλεων

Σε ποσοστό λιγότερο του 10%. Δε δημιουργείται όμως πρόβλημα αφού η ύλη αυτή είναι αναγκαία να διδαχτεί στα πλαίσια ολοκληρωμένης ανάλυσης του αντικειμένου. Εξάλλου η ύλη που θεωρείται κοινή στο παρόν μάθημα δίνεται με διαφορετική προσέγγιση από ότι στα άλλα μαθήματα.

Μοριακή ανάλυση φυτών

Αποτελεί εξειδίκευση κεφαλαίου της Δασικής Γενετικής με εργαστηριακή έμφαση.

Προστασία Γενετικής Βιολογικής Ποικιλότητας

Αποτελεί εξειδίκευση μέρους του μαθήματος κορμού «Βελτίωση και προστασία δασογενετικών πόρων».

Οικολογία θηραματικών ειδών

Πιθανώς να υπάρχει μια μικρή επικάλυψη με τα σχετικά μαθήματα Οικολογίας (Γενική Οικολογία, Δασική Οικολογία) όσον αφορά τις βασικές οικολογικές έννοιες η οποία όμως είναι αναγκαία προκειμένου οι φοιτητές να κατανοήσουν και να εμπεδώσουν τις αρχές αυτές.

III. Μεταπτυχιακά Μαθήματα Υποχρεωτικά

Εφαρμοσμένη Οικολογία

Σε ποσοστό περίπου 10%. Δε δημιουργείται όμως πρόβλημα αφού η κοινή ύλη αναπτύσσεται με διαφορετικό τρόπο στα άλλα μαθήματα.

IV. Μεταπτυχιακά Μαθήματα Επιλογής

Χειρισμός Οικοσυστημάτων

Σε ποσοστό περίπου 20%. Δε δημιουργείται όμως πρόβλημα αφού η κοινή ύλη αναπτύσσεται με διαφορετικό τρόπο στα άλλα μαθήματα.

Καλλιέργεια Δασικών Οικοσυστημάτων

Σε ποσοστό περίπου 15%. Δε δημιουργείται όμως πρόβλημα αφού η κοινή ύλη αναπτύσσεται με διαφορετικό τρόπο στα άλλα μαθήματα και είναι πιο εξειδικευμένη από το προπτυχιακό επίπεδο.

Οικολογία Παρόχθιων Οικοσυστημάτων

Σε ποσοστό περίπου 10%. Δε δημιουργείται όμως πρόβλημα αφού η κοινή ύλη αναπτύσσεται με διαφορετικό τρόπο στα άλλα μαθήματα.

Στο πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ δεν εφαρμόζεται σύστημα προαπαιτούμενων μαθημάτων. Η έκταση της ύλης των μαθημάτων του Τμήματος ΔΔΠΦΠ θεωρείται ότι έχει καθοριστεί με ορθολογικά κριτήρια, ενώ όπως έχει ήδη προαναφερθεί όλοι οι διδάσκοντες επικαιροποιούν κατά τακτά χρονικά διαστήματα την ύλη του μαθήματός τους.

Υπάρχουν οι ακόλουθες **5 κατευθύνσεις** στο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών:

- A.** Οικολογίας – Προστασίας Περιβάλλοντος και Δασικής Παραγωγής
- B.** Λιβαδοπονίας και Θηραματοπονίας
- Γ.** Διαχείριση και Ανάπτυξης Φυσικών Πόρων
- Δ.** Δασοτεχνικών και Υδρονομικών Έργων
- Ε.** Συγκομιδής και Τεχνολογίας Δασικών Προϊόντων

3.5. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών

Από το ακαδημαϊκό έτος 2006-2007 στο Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Δημοκρίτειο Πανεπιστημίου Θράκης λειτουργεί Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών (Π.Μ.Σ) με αντικείμενο την “**ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ**”

❖ ΦΕΚ Έδρυσης του Π.Μ.Σ. 1060/04-08-2006

Το ΠΜΣ διέπεται από τις διατάξεις του Β7/3712/21.4.2005 (ΦΕΚ 577 τ. Β’/28.04.2005), το οποίο τροποποίησε τις διατάξεις του Β7/658/30.12.2001 (ΦΕΚ 53 τ. Β’/24.01.2002), τις διατάξεις των άρθρων 10 έως και 12 του Ν.2083/92.

Διεπιστημονικότητα του ΠΜΣ

Ο σχεδιασμός του προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών βασίζεται στην εξειδίκευση στην εμβάθυνση και στην προαγωγή της διεπιστημονικότητας. Λαμβάνει δε υπόψη του, τις επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις, τις ιδιαιτερότητες της Ελλάδας, τις ανάγκες της κοινωνίας και της αγοράς εργασίας.

Αντικείμενο του Π.Μ.Σ. είναι η μεταπτυχιακή εξειδίκευση στη Δασολογία και την Διαχείριση Περιβάλλοντος και των Φυσικών Πόρων, με έμφαση στις εφαρμογές τους. Αντικειμενικός σκοπός του Π.Μ.Σ. είναι η παραγωγή επιστημόνων και ερευνητών υψηλής ειδίκευσης ικανών να συμβάλουν στον καλύτερο σχεδιασμό και στην ανάπτυξη και την εφαρμογή μεθόδων και τεχνικών Διαχείρισης και Προστασίας του Δασικού Περιβάλλοντος και των Φυσικών Πόρων, με τη χρήση σύγχρονων μέσων για την επίλυση προβλημάτων, που καλύπτουν όλο το φάσμα των πεδίων έρευνας της Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων.

Οι βασικοί στόχοι του προγράμματος είναι:

- Η προαγωγή της επιστημονικής γνώσης και έρευνας στο αντικείμενο της Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων.
- Η συμβατότητα των παρεχόμενων μεταπτυχιακών γνώσεων με τις διεθνείς εξελίξεις των σχετικών επιστημών, ερευνητικών κατευθύνσεων και ειδικοτήτων.
- Η συμβατότητα των παρεχόμενων μεταπτυχιακών γνώσεων με τις ειδικές αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας και τα ιδιαίτερα προβλήματα της.
- Η παραγωγή ερευνητικών στελεχών με σύγχρονες ανταγωνιστικές γνώσεις στην ενιαία ευρωπαϊκή αγορά εργασίας.

Η έμφαση του νέου Π.Μ.Σ. είναι στην εφαρμογή νέων μεθόδων διαχείρισης δασικών και άλλων χερσαίων και υδάτινων οικοσυστημάτων. Η αειφορική διαχείριση εκτός των άλλων αναπτύσσει και αξιοποιεί τεχνολογίες πληροφορικής για τη συλλογή, διαχείριση, ανάλυση, μοντελοποίηση και οπτικοποίηση χωρικών και χωρο-χρονικών δεδομένων υποστηρίζοντας, έτσι, την περιγραφή και ερμηνεία φυσικών (ακραίων και μη) φαινομένων και τη λήψη αποφάσεων για την επίλυσή τους.

Επιστήμονες διαφόρων ειδικοτήτων έχουν τη δυνατότητα να αναλύσουν τις σχέσεις αλληλεπίδρασης μεταξύ οικολογικών, περιβαλλοντικών, κοινωνικο-οικονομικών και άλλων παραγόντων πολύ πιο ουσιαστικά από ό,τι συνέβαινε μέχρι τώρα με τις παραδοσιακές μεθόδους και τεχνικές ανάλυσης.

Το ευρύ φάσμα των θεματικών πεδίων, που καλύπτουν οι εφαρμογές της Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων περιλαμβάνει:

- Οικολογική Ανάλυση και Διαχείριση Φυσικού Περιβάλλοντος (γη, ατμόσφαιρα, θάλασσα, βιοποικιλότητα, οικοσυστήματα)
- Διαχείριση Φυσικών Κινδύνων και Διαταράξεων (δασικές πυρκαγιές, ακραία καιρικά φαινόμενα, σεισμοί, κ.α.)
- Μελέτη κλιματικής αλλαγής, διαχείριση και ανάλυση κλιματικών και μετεωρολογικών δεδομένων
- Περιφερειακή και Χωρική Ανάπτυξη
- Περιβαλλοντική και Δασική Πολιτική
- Αρχιτεκτονική Τοπίου
- Διαχείριση και Σχεδιασμός Φυσικών Πόρων

Οι φοιτητές του ΠΜΣ καταβάλουν σε ετήσια βάση δίδακτρα, τα οποία είναι ένας σημαντικός πόρος για τον εξοπλισμό των εργαστηρίων του Τμήματος ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ.

3.6. Δυνατότητες Απασχόλησης των Αποφοίτων του ΠΜΣ

Οι απόφοιτοι του Π.Μ.Σ. έχουν τη δυνατότητα επιστημονικής και επαγγελματικής απασχόλησης σε μια ποικιλία φορέων, οι οποίοι περιλαμβάνουν μεταξύ των άλλων τους ακόλουθους:

- Φορείς προαγωγής της έρευνας και παραγωγής ερευνητικών στελεχών στις επιστήμες της Δασολογίας της Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων.
- Φορείς εκπαίδευσης
- Υπουργεία (Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης, Δημόσιας Τάξης, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων) και Οργανισμοί του Δημοσίου με άμεσο ή έμμεσο αντικείμενο δραστηριοποίησης την οργάνωση και διαχείριση του δασικού χώρου και του φυσικού και ανθρωπογενούς περιβάλλοντος (Διευθύνσεις Δασών, Δασαρχεία, Δήμοι, Νομαρχίες).
- Φορείς της Ευρωπαϊκής Ένωσης με αντικείμενο δραστηριοποίησης τη διαμόρφωση αναπτυξιακών, χωρικών και περιβαλλοντικών πολιτικών.
- Τεχνικές υπηρεσίες και υπηρεσίες προγραμματισμού και ανάπτυξης όλων των βαθμίδων της περιφερειακής διοίκησης και τοπικής αυτοδιοίκησης καθώς και τις κάθε είδους Αναπτυξιακές Εταιρίες.

- Μελετητικά γραφεία του ιδιωτικού και του μη- κυβερνητικού τομέα που εκπονούν αναπτυξιακές και περιβαλλοντικές μελέτες (περιφερειακά αναπτυξιακά προγράμματα και μελέτες, τοπικά αναπτυξιακά προγράμματα, μελέτες σκοπιμότητας, μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων, χαρτογραφικές μελέτες, κ.α.).
  - Μελετητικά γραφεία του ιδιωτικού τομέα που εκπονούν δασικές, περιβαλλοντικές και άλλες μελέτες.
  - Φορείς σχετικοί με τη διαχείριση της φύσης και τον αγροτουρισμό
- Η δυνατότητα απασχόλησης των αποφοίτων του Τμήματος αναλύθηκε στην ενότητα 2.8. με τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν από την έρευνα του Τμήματος.

3.7. Τα διοικητικά όργανα του Π.Μ.Σ.

Στο Τμήμα Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης έχει συσταθεί και λειτουργεί Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύθεσης (Γ.Σ.Ε.Σ) η οποία σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τον Ν. 2083/92, απαρτίζεται από τον πρόεδρο του τμήματος, τα μέλη Δ.Ε.Π. της γενικής συνέλευσης του τμήματος και δύο (2) μεταπτυχιακούς φοιτητές, Ν.2083/92, άρθρο 12. Η Γ.Σ.Ε.Σ. έχει την ευθύνη της ρύθμισης των διαδικαστικών θεμάτων και της παρακολούθησης και επίλυσης όλων των θεμάτων που αφορούν τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και την ομαλή και αποτελεσματική λειτουργία των μεταπτυχιακών σπουδών του Τμήματος.

Η διοίκηση του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Δ.Π.Θ. ασκείται από τον Πρόεδρο και τον Αναπληρωτή Πρόεδρο. Κατά τις ακαδημαϊκές χρονιές 2006-2007, 2007-2008 και 2008-2009 υπεύθυνος σπουδών ήταν ο Διευθυντής Σπουδών του Π.Μ.Σ. του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων. Τη θέση αυτή καταλαμβάνει μέλος Δ.Ε.Π. από τις δύο ανώτερες βαθμίδες (Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής) του Τμήματος, με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ του Τμήματος. Επιστημονικά υπεύθυνος του προγράμματος ήταν κατά την ίδια περίοδο με απόφαση της Γ.Σ.Ε.Σ. ο κ. κ. Μάρης Φώτης επικ. Καθηγητής του Τμήματος ΔΔΠΦΠ

- ✓ Πρόεδρος Τμήματος: *Σάββας Τοκμακίδης, καθηγητής*
- ✓ Αναπληρωτής Πρόεδρος: *Στέφανος Σπάρταλης, καθηγητής*
- ✓ Διευθυντής Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Π.Μ.Σ: κ. Τσαχαλίδης Ευστάθιος, *αναπληρωτής καθηγητής Τμήματος ΔΔΠΦΠ.*

Αναπληρωτής Γραμματέας Τμήματος: *Άγγελος Συμεωνίδης*

Υπάλληλοι Γραμματείας: *Άγγελος Συμεωνίδης* (Γραμματεία Π.Μ.Σ.)

3.8. Τα εργαστήρια του ΠΜΣ

Στο Π.Μ.Σ. απασχολούνται τα μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων. Κατά περίπτωση δύνανται να απασχολούνται επίσης διδάσκοντες με σύμβαση βάσει του ΠΔ 407/80 καθώς και επισκέπτες καθηγητές από άλλα Τμήματα του Ιδρύματος ή άλλων Α.Ε.Ι. της χώρας ή του εξωτερικού. Ακόμη είναι δυνατόν να απασχολούνται ερευνητές από ερευνητικά ινστιτούτα.

Εργαστήρια του Π.Μ.Σ.

- το Εργαστήριο Δασοκομίας,
- το Εργαστήριο Δασικής Γενετικής και Βελτίωσης Δασοπονικών Ειδών,
- το Εργαστήριο Δασικής Βοτανικής,
- το Εργαστήριο Υλωρικής,
- το Εργαστήριο Εδαφολογίας,
- το Εργαστήριο Δασικών Βοσκοτόπων,
- το Εργαστήριο Θηραματοπονίας και Ιχθυοπονίας Ορεινών Υδάτων,
- το Εργαστήριο Δασικής Βιομετρίας,
- το Εργαστήριο Δασικής Διαχειριστικής,
- το Εργαστήριο Δασικής Πολιτικής,
- το Εργαστήριο Δασικής Οικονομικής,
- το Εργαστήριο Δασικής Πληροφορικής,
- το Εργαστήριο Δασικής Αεροφωτογραφίας και Τηλεπισκόπησης,
- το Εργαστήριο Διευθέτησης Ορεινών Υδάτων
- το Εργαστήριο Μηχανικών Επιστημών και Τοπογραφίας,
- το Σχεδιαστήριο,
- το Εργαστήριο Υλοχρηστικής,
- το Εργαστήριο Δασικής Τεχνολογίας

3.9. Μεταπτυχιακοί τίτλοι

Το Π.Μ.Σ. απονέμει:

Δ. Μεταπτυχιακό Δίπλωμα Ειδίκευσης (Μ.Δ.Ε.) στην "ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ" με 3 κατευθύνσεις:

i. «*Αειφορική Διαχείριση Ορεινών Υδρολεκανών με Ευφυή Συστήματα και Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών*»

ii. «*Περιβαλλοντική Πολιτική και Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη της Υπαίθρου*»

iii. «*Οικολογία και Προστασία Δασικών Οικοσυστημάτων*»

Σημειώνεται ότι (κατά τα ακαδημαϊκά έτη 2006-2007 και 2007-2008, λειτούργησε και η τέταρτη κατεύθυνση «*Χαρτογράφηση Φυσικού Περιβάλλοντος και Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων Δασοτεχνικών Έργων*». Η εν λόγω κατεύθυνση **δεν λειτούργησε** το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 λόγω έλλειψης διδασκόντων.

Β. Διδακτορικό Δίπλωμα (Δ.Δ.) στη Δασολογία και την Διαχείριση Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων.

Ο τελικός στόχος του Π.Μ.Σ. είναι η παραγωγή επιστημόνων και ερευνητών υψηλής ειδίκευσης, δηλαδή κατόχων διδακτορικού τίτλου στη Δασολογία και την Διαχείριση Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές εγγράφονται κατ' αρχάς για την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. και στην πορεία των σπουδών τους μπορούν:

- να ολοκληρώσουν κανονικά το πρόγραμμα των τριών πρώτων εξαμήνων, να υποβάλουν μεταπτυχιακή διατριβή και να λάβουν το Μ.Δ.Ε.
- μετά την απόκτηση του Μ.Δ.Ε. μπορούν, εφ' όσον πληρούν ορισμένα κριτήρια, να εγγράφονται για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής και για απόκτηση διδακτορικού διπλώματος.

Υποψήφιοι, οι οποίοι κατέχουν ήδη Μ.Δ.Ε. από άλλο Ελληνικό Α.Ε.Ι. ή ισότιμο Πανεπιστήμιο του εξωτερικού στο ίδιο ή συναφές αντικείμενο, μπορούν να καταθέσουν αίτηση κατόπιν προκήρυξης και να επιλεγούν για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής και απόκτηση διδακτορικού διπλώματος.

Η επιλογή των Μεταπτυχιακών φοιτητών γίνεται μετά από συνέντευξη και μέσα από ένα αυστηρό και αντικειμενικό καθορισμένο **πλαίσιο μοριοδότησης** το οποίο έχει θεσπίσει το Τμήμα ΔΔΠΦΠ. Σε αυτό αξιολογούνται τα ακαδημαϊκά προσόντα του κάθε υποψηφίου καθώς και η γνώση ξένης γλώσσας, η ενασχόληση του υποψηφίου με ερευνητικές δραστηριότητες και η σχέση της Διπλωματικής του διατριβής με το γνωστικό αντικείμενο των κατευθύνσεων όπου έχει υποβάλει αίτηση.

3.9.1. Κατηγορίες πτυχιούχων

I. Για το Μ.Δ.Ε.

Στο πρόγραμμα για την απόκτηση Μ.Δ.Ε. από το Π.Μ.Σ. του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων μπορούν να υποβάλουν υποψηφιότητα οι παρακάτω κατηγορίες πτυχιούχων:

- Πτυχιούχοι Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Δ.Π.Θ. .
- Πτυχιούχοι Τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του Α.Π.Θ ή αντίστοιχων τμημάτων άλλων Ελληνικών Α.Ε.Ι. καθώς και αντίστοιχων Τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής.
- Πτυχιούχοι Τμημάτων Τ.Ε.Ι., σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 12γ του ν.2916/01(ΦΕΚ114Α'), και Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων συναφούς γνωστικού αντικείμενου.
- Πτυχιούχοι λοιπών Τμημάτων Α.Ε.Ι. της ημεδαπής, θετικής, τεχνολογικής και κοινωνικο-οικονομικής κατεύθυνσης, εφ' όσον έχουν παρακολουθήσει κατά τη διάρκεια των σπουδών τους μαθήματα με δασολογικό ή περιβαλλοντικό περιεχόμενο, ή αντίστοιχων τμημάτων αναγνωρισμένων ομοταγών Ιδρυμάτων της αλλοδαπής.

II. Διδακτορικό Δίπλωμα

Στο πρόγραμμα για απόκτηση Διδακτορικού Διπλώματος γίνονται δεκτοί υποψήφιοι από τέσσερις κατηγορίες πτυχιούχων.

- (α) κάτοχοι Μ.Δ.Ε. του Τμήματος Δασολογίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Δ.Π.Θ.
- (β) κάτοχοι Μ.Δ.Ε. του Τμήματος Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του Α.Π.Θ.
- (γ) κάτοχοι Μ.Δ.Ε. άλλου Α.Ε.Ι. της ημεδαπής ή αναγνωρισμένου ομοταγούς Ιδρύματος της αλλοδαπής στο ίδιο ή σε συναφή γνωστικά αντικείμενα.

3.9.2. Χρονική διάρκεια των σπουδών

I. Μ.Δ.Ε.

Η ελάχιστη χρονική διάρκεια για την απονομή του Μ.Δ.Ε. είναι τρία (3) ακαδημαϊκά εξάμηνα, ενώ η μέγιστη ορίζεται σε πέντε (5) εξάμηνα, υπολογιζόμενα από την κανονική εγγραφή στο Π.Μ.Σ. Μετά τη πάροδο των πέντε εξαμήνων ο φοιτητής που δεν έχει καταθέσει τη διπλωματική του εργασία πρέπει να καταθέσει αίτηση όπου θα

εξηγεί τους λόγους της καθυστέρησης και θα ζητάει παράταση ενός ή δύο εξαμήνων. Αν η γενική συνέλευση δεν αποδεχθεί την αίτηση τότε διαγράφεται από το Π.Μ.Σ.

Π. Διδακτορικό Δίπλωμα

Η ελάχιστη χρονική διάρκεια για την απονομή του Δ.Δ. είναι έξι (6) εξάμηνα από τον ορισμό του θέματος της Δ.Δ. (βλ. παράγραφο Δ.3), ενώ η μέγιστη ορίζεται δέκα (10) εξάμηνα. Μετά την πάροδο των δέκα εξαμήνων ο φοιτητής που δεν έχει καταθέσει τη διατριβή του διαγράφεται. Κατά περίπτωση μπορεί να δοθεί παράταση, κατόπιν ειδικώς αιτιολογημένης εισήγησης της τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής και έγκρισης της Γ.Σ.Ε.Σ. Στον Πίνακα 4 της παραγράφου 2.5 φαίνεται η εξέλιξη του αριθμού των υποψηφίων διδακτόρων μέχρι σήμερα 2008-2009.

Πα. Πώς κρίνετε τη διαδικασία επιλογής Υποψηφίων Διδακτόρων

Για να γίνει κάποιος αποδεκτός σαν υποψήφιος Διδάκτορας του Τμήματος ΔΔΠΦΠ πρέπει υποχρεωτικά να έχει περατώσει με επιτυχία το ΠΜΣ του Τμήματος.

Καταρχήν γίνεται η αποδοχή του υποψηφίου διδάκτορα μετά από συνομιλία επαφές με κάποιο μέλος ΔΕΠ. Ο υποψήφιος διδάκτορας καταθέτει αίτηση συνοδευόμενη από πιστοποιητικά σπουδών και τίτλους. Η αρχική αποδοχή γίνεται από την Γενική Συνέλευση Ειδικής Σύστασης (ΓΣΕΣ) του Τμήματος και ακολουθεί ο ορισμός τριμελούς συμβουλευτικής επιτροπής και εν συνεχεία ο ορισμός του θέματος του διδακτορικού. Τέλος ακολουθεί ο ορισμός επταμελούς εξεταστικής επιτροπής και η τελική παρουσίαση και εξέταση του υποψηφίου διδάκτορα.

Είναι γεγονός ότι κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της διατριβής οι υποψήφιοι διδάκτορες θα πρέπει να συμμετέχουν σε συνέδρια και σε ημερίδες με ανακοινώσεις όπου θα παρουσιάζουν τα ερευνητικά επιτεύγματά τους, σε σεμινάρια και σε ερευνητικά προγράμματα. Το κυριότερο όμως είναι η δημοσίευση της έρευνάς τους σε έγκριτα διεθνή επιστημονικά περιοδικά. Το κάθε μέλος ΔΕΠ (επιβλέπων) και η τριμελής συμβουλευτική επιτροπή θα πρέπει να αναλάβει την καθοδήγηση και την εκπαίδευση του υποψηφίου διδάκτορα σε ατομικό επίπεδο.

Πβ. Πώς κρίνετε τη διεθνή διάσταση του Προγράμματος Μεταπτυχιακών - Διδακτορικών Σπουδών;

Υποψήφιοι Διδάκτορες αλλά και Μεταπτυχιακοί φοιτητές έχουν κάνει δημοσιεύσεις σε έγκριτα διεθνή επιστημονικά περιοδικά του εξωτερικού μερικά από τα οποία

έχουν και Impact factor. Επίσης έχουν κάνει ανακοινώσεις σε διεθνή συνέδρια στα Αγγλικά και φυσικά με δημοσίευση στα Πρακτικά τους.

Πγ. Πώς κρίνετε την οργάνωση σεμιναρίων και ομιλιών;

Σεμινάρια και ομιλίες από διακεκριμένους επιστήμονες, καθηγητές άλλων Τμημάτων του ΔΠΘ αλλά και Καθηγητές άλλων ΑΕΙ (ΑΠΘ, Πανεπιστήμιο Πατρών, Πανεπιστήμιο Αιγαίου) γίνονται προγραμματισμένα κατά τη διάρκεια των Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Επίσης έχουν γίνει κατά καιρούς διαλέξεις από ξένους Καθηγητές και διακεκριμένους ερευνητές στο αμφιθέατρο του Τμήματος (πχ από την Ισπανία Marc Palahi και από τη Βρετανία E. Pimenidis).

Πδ. Πώς κρίνετε το εξεταστικό σύστημα;

Η διδακτορική διατριβή εξετάζεται με βάση αυτά που ορίζει ο νόμος από την επταμελή εξεταστική επιτροπή που ορίζεται στη ΓΣΕΣ του Τμήματος. Έτσι λοιπόν και σύννομη αλλά και αντικειμενική είναι η σύστασή της αλλά και η κρίση της. Αυτό το πλαίσιο είναι πολύ σημαντικό για την εξασφάλιση της διαφάνειας στη διαδικασία της κρίσης και αξιολόγησης της διδακτορικής διατριβής.

Π ε. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου Ποιότητας των παρεχόμενων σπουδών και των δραστηριοτήτων του Τμήματος ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ

Η όλη διαδικασία ελέγχου ποιότητας και αξιολόγησης τόσο των παρεχομένων σπουδών αλλά και των ερευνητικών και άλλων επιστημονικών δραστηριοτήτων του Τμήματος ακολουθεί το παρακάτω πλαίσιο το οποίο προϋποθέτει τη συμμετοχή όλων των μελών ΔΕΠ και του λοιπού προσωπικού του Τμήματος:

- Καταγραφή των δραστηριοτήτων του Τμήματος
- Δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των ενεργειών των μελών του Τμήματος ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ και αξιολόγησή τους με ταυτόχρονη συναγωγή πολύτιμων συμπερασμάτων
- Διαφάνεια σε όλες τις διαδικασίες
- Χάραξη νέων κατευθυντηρίων γραμμών, στόχων και μεθόδων υλοποίησης
- Καταγραφή όλων των τάσεων και απόψεων επί της αξιολόγησης
- Εκτίμηση όλων των ανωτέρω από τα όργανα και τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος

Η αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου, αλλά και της επαγγελματικής αποκατάστασης των αποφοίτων τόσο του ΠΜΣ όσο και του ΠΠΣ διενεργείται με ερωτηματολόγια και ακολουθούν οι εκθέσεις απολογισμού και προγραμματισμού καθώς και η τελική Έκθεση Αξιολόγησης.

4. Διδακτικό έργο

4.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού;

Η ακαδημαϊκή κοινότητα του Τμήματος, υπηρετεί του σκοπούς και τους στόχους που είναι αναγεγραμμένοι στο ΦΕΚ ίδρυσης του Τμήματος. Ζητούμενο είναι χωρίς αμφιβολία μια καλύτερη αναλογία διδασκόντων-διδασκομένων. Η ενημέρωση των φοιτητών μας αναφορικά με τη χρήση των νέων τεχνολογιών είναι αναγκαίο στοιχείο για τη θεσμοθέτηση σκοπών και στόχων στο μέλλον.

Η αποτίμηση της αποτελεσματικότητας του διδακτικού προσωπικού στηρίχθηκε κατά κύριο λόγο στην αξιολόγηση των φοιτητών, όπως αυτή διενεργήθηκε κατά μάθημα και κατά δεύτερο λόγο στην επεξεργασία των απογραφικών δελτίων που συμπλήρωσαν οι διδάσκοντες για κάθε μάθημά τους. Από όλα αυτά τα στοιχεία προκύπτει ότι η αποτελεσματικότητα του διδακτικού προσωπικού είναι ικανοποιητική.

Τα μέλη ΔΕΠ στο Τμήμα διδάσκουν κατά μέσο όρο 14,14 ώρες την εβδομάδα στο Εαρινό εξάμηνο και 15,57 στο Χειμερινό εξάμηνο ενώ η τυπική απόκλιση ήταν 4,6 στο Εαρινό εξάμηνο και 5,57 στο Χειμερινό εξάμηνο. Ο υπερβολικά μεγάλος φόρτος διδακτικών καθηκόντων των μελών Δ.Ε.Π. στο μέλλον θα μειωθεί αφού είναι υπό διορισμό 5 μέλη Δ.Ε.Π., ενώ βρίσκονται σε διαδικασία κρίσης άλλες 4 θέσεις μελών Δ.Ε.Π. Εκτός αυτών των θέσεων, στο πλαίσιο του Τεταρτοετούς Ακαδημαϊκού Αναπτυξιακού Προγράμματος (2008 – 2012) προγραμματίστηκαν και ζητούνται άλλες 5 θέσεις μελών Δ.Ε.Π.

Στο Τμήμα ΔΔΠΦΠ δεν υπάρχουν θεσμοθετημένες υποτροφίες για φοιτητές.

Η αξιολόγηση του διδακτικού έργου των διδασκόντων ΔΕΠ και συμβασιούχων Π.Δ. 407 έγινε με τη διανομή και τη συμπλήρωση από τους φοιτητές του ερωτηματολογίου «ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ / ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ» που επισυνάπτεται στο Παράρτημα 1.

Τα ερωτηματολόγια διανεμήθηκαν στους φοιτητές την 8^η με 10^η εβδομάδα του ακαδημαϊκού εξαμήνου.

Ο διδάσκων αποχωρούσε από την αίθουσα και μια επιτροπή φοιτητών αναλάμβανε να ενημερώσει τους φοιτητές σχετικά με τη διαδικασία και να συλλέξει τα ερωτηματολόγια τα οποία σφραγίζονταν σε φάκελο από την επιτροπή. Στη συνέχεια η επιτροπή των φοιτητών παρέδιδε το φάκελο στον Αναπληρωτή Γραμματέα του Τμήματος κ. Α. Συμεωνίδη.

Συνολικά συγκεντρώθηκαν **59** φάκελοι με ερωτηματολόγια στο χειμερινό εξάμηνο και **64** στο Εαρινό στα πλαίσια της αξιολόγησης του ΠΠΣ. Στα πλαίσια της αξιολόγησης του ΠΜΣ συγκεντρώθηκαν **15** φάκελοι για το Χειμερινό εξάμηνο και άλλοι **15** για το Εαρινό. Κάθε φάκελος αντιστοιχεί σε ένα μάθημα.

Η κατανομή βαθμολογίας των πτυχιούχων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος ΔΔΠΦΠ , φαίνεται στον παρακάτω Πίνακα 6

Πίνακας 6: Κατανομή Βαθμολογίας και μέσος βαθμός πτυχίου των αποφοίτων του Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Έτος Αποφοίτησης	Κατανομή Βαθμών				Μέσος όρος Βαθμολογίας (Σύνολο Αποφοίτων)
	5,00-5,90	6,00-6,90	7,0-8,40	8,50-10,00	
2003-2004	-	1	12	13	8,13
2004-2005	-	1	18	-	7,66
2005-2006	-	2	23	1	7,65
2006-2007	-	7	27	5	7,60
2007-2008	-	4	33	4	7,57
2008-2009	-	8	38	3	7,54
Σύνολο	0	28	151	26	205

Από τον πιο πάνω πίνακα φαίνεται ότι το 13,65% έχει βαθμό πτυχίου από 6 έως και 6,9 ενώ το 73,65% έχει βαθμό πτυχίου από 7 έως και 8,4 και τέλος το 12,68% έχουν βαθμό πτυχίου από 8,5 και πάνω.

4.1.1. Αξιολόγηση αποτελεσματικότητας διδασκόντων από τους φοιτητές

A. Χειμερινό Εξάμηνο 2008-2009

Στο Χειμερινό Εξάμηνο 2008-2009, στις ερωτήσεις όπου οι φοιτητές αξιολογούν τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα, το ποσοστό των θετικών σχολίων είναι υψηλό. Οι φοιτητές σε ποσοστά 88% στο ΠΠΣ και 96% στο ΠΜΣ πιστεύουν ότι οι διδάσκοντες διεγείρουν το ενδιαφέρον των φοιτητών (ερώτηση 2) και σε ποσοστά 82% στο ΠΠΣ και 91% στο ΠΜΣ ότι ο ρυθμός παράδοσης είναι ικανοποιητικός (ερώτηση 6). Οι φοιτητές σε ποσοστά 91% στο ΠΠΣ και 97% στο ΠΜΣ πιστεύουν πως οι διδάσκοντες ενθαρρύνουν τους φοιτητές στη διατύπωση αποριών (ερώτηση 9) και σε ποσοστά 91% στο ΠΠΣ και 100% στο ΠΜΣ ότι οι διδάσκοντες παρουσιάζουν με τρόπο κατανοητό την ύλη (ερώτηση 14). Επίσης, 70% των φοιτητών στο ΠΠΣ και 96% στο ΠΜΣ δηλώνουν πως οι διδάσκοντες είναι εύκολα προσβάσιμοι (ερώτηση

16). Στον παρακάτω Πίνακα παρουσιάζεται αναλυτικότερα η άποψη των φοιτητών στα πιο πάνω ερωτήματα.

Πίνακας 7: Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του διδακτικού προσωπικού από τους φοιτητές στο Χειμερινό Εξάμηνο 2008-2009, ΠΠΣ κατά μέσον όρο

Ερώτηση υπ' αριθμ.	2 Ενδιαφέρον	6 Ρυθμός	9 Ενθάρρυνση	14 Μεταδοτικότητα	16 Προσβασιμότητα
Απάντησαν θετικά ΜΟ	88,20%	82,12%	90,66%	90,82%	69,93%
Απάντησαν αρνητικά ΜΟ	8,50%	8,52%	4,67%	5,21%	10,48%
Δεν απάντησαν ΜΟ	3,29%	9,36%	4,67%	3,97%	19,59%
Σύνολο	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Πίνακας 8: Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του διδακτικού προσωπικού από τους φοιτητές στο Χειμερινό Εξάμηνο 2008-2009, ΠΜΣ κατά μέσον όρο

Ερώτηση υπ' αριθμ.	2 Ενδιαφέρον	6 Ρυθμός	9 Ενθάρρυνση	14 Μεταδοτικότητα	16 Προσβασιμότητα
Απάντησαν θετικά ΜΟ	96,35%	90,51%	97,08%	100,00%	96,27%
Απάντησαν αρνητικά ΜΟ	2,19%	1,46%	0,00%	0,00%	0,75%
Δεν απάντησαν ΜΟ	1,46%	8,03%	2,92%	0,00%	2,99%
Σύνολο	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων τηρείται απόλυτα. Αναλυτικότερα οι απαντήσεις των φοιτητών ανά μάθημα παρουσιάζονται στο **Παράρτημα 1**.

B. Εαρινό Εξάμηνο 2008-2009

Στο Εαρινό Εξάμηνο 2008-2009, στις ερωτήσεις όπου οι φοιτητές αξιολογούν τον διδάσκοντα/τη διδάσκουσα, το ποσοστό των θετικών σχολίων είναι υψηλό. Οι φοιτητές σε ποσοστά 93% στο ΠΠΣ και 92% στο ΠΜΣ πιστεύουν ότι οι διδάσκοντες διεγείρουν το ενδιαφέρον των φοιτητών (ερώτηση 2) και σε ποσοστά 88% στο ΠΠΣ και 100% στο ΠΜΣ ότι ο ρυθμός παράδοσης είναι ικανοποιητικός (ερώτηση 6). Οι φοιτητές σε ποσοστά 92% στο ΠΠΣ και 98% στο ΠΜΣ πιστεύουν πως οι διδάσκοντες ενθαρρύνουν τους φοιτητές στη διατύπωση αποριών (ερώτηση 9) και σε ποσοστά 93% στο ΠΠΣ και 97% στο ΠΜΣ ότι οι διδάσκοντες παρουσιάζουν με τρόπο κατανοητό την ύλη (ερώτηση 14). Επίσης, 80% των φοιτητών στο ΠΠΣ και 95% στο ΠΜΣ δηλώνουν πως οι διδάσκοντες είναι εύκολα προσβάσιμοι (ερώτηση 16). Στον παρακάτω Πίνακα 9 παρουσιάζεται αναλυτικότερα η άποψη των φοιτητών στα πιο πάνω ερωτήματα.

Πίνακας 9: Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του διδακτικού προσωπικού από τους φοιτητές στο Εαρινό Εξάμηνο 2008-2009, ΠΠΣ κατά μέσον όρο

Ερώτηση υπ' αριθμ.	2 Ενδιαφέρον	6 Ρυθμός	9 Ενθάρρυνση	14 Μεταδοτικότητα	16 Προσβασιμότητα
Απάντησαν θετικά ΜΟ	93,12%	88,19%	91,62%	93,47%	80,37%
Απάντησαν αρνητικά ΜΟ	5,03%	5,03%	2,68%	3,02%	5,03%
Δεν απάντησαν ΜΟ	1,85%	6,77%	5,70%	3,52%	14,60%
Σύνολο	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Πίνακας 10: Αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του διδακτικού προσωπικού από τους φοιτητές στο Εαρινό Εξάμηνο 2008-2009, ΠΜΣ κατά μέσον όρο

Ερώτηση υπ' αριθμ.	2 Ενδιαφέρον	6 Ρυθμός	9 Ενθάρρυνση	14 Μεταδοτικότητα	16 Προσβασιμότητα
Απάντησαν θετικά	91,80%	100,00%	98,36%	96,72%	95,08%
Απάντησαν αρνητικά	1,64%	0,00%	1,64%	0,00%	1,64%
Δεν απάντησαν	6,56%	0,00%	0,00%	3,28%	3,28%
Σύνολο	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Το ωρολόγιο πρόγραμμα των μαθημάτων τηρείται απόλυτα. Αναλυτικότερα οι απαντήσεις των φοιτητών ανά μάθημα παρουσιάζονται στο **Παράρτημα 1**.

4.2. Πώς κρίνετε την οργάνωση και την εφαρμογή του διδακτικού έργου;

Στο Τμήμα ΔΔΠΦΠ διδάσκουν 15 συμβασιούχοι με το ΠΔ 407, και 15 μέλη ΔΕΠ. Το ακαδημαϊκό έτος 2008-2009 47 μαθήματα διδάσκονται από τους 407 ενώ 89 μαθήματα από τα μέλη ΔΕΠ.

Στο Προπτυχιακό 7 μαθήματα διδάσκονται με συνδιδασκαλία μεταξύ 2 μελών ΔΕΠ (ένα μέλος ΔΕΠ είναι Καθηγητής άλλου Τμήματος του ΔΠΘ). Επίσης στο Προπτυχιακό 3 μαθήματα διδάσκονται με συνδιδασκαλία μέλους ΔΕΠ με διδάσκοντα ΠΔ407.

Σε 6 μαθήματα μεταπτυχιακού επιπέδου γίνεται συνδιδασκαλία μέλους ΔΕΠ με άλλο μέλος ΔΕΠ. Σε 5 μαθήματα γίνεται συνδιδασκαλία μέλους ΔΕΠ με διδάσκοντα βάσει του Π.Δ. 407/80. Δύο μαθήματα διδάσκονται σε συνδιδασκαλία μέλους ΔΕΠ με διδάκτορα. Σε 1 μάθημα γίνεται η συνδιδασκαλία μέλους ΔΕΠ με άλλο μέλος ΔΕΠ και με διδάσκοντα βάσει του Π.Δ. 407/80 και 1 μάθημα γίνεται η συνδιδασκαλία μέλους ΔΕΠ με διδάσκοντα βάσει του Π.Δ. 407/80 και με διδάκτορα. Τέλος, σε 2 μαθήματα υπάρχει συνδιδασκαλία μέλους Δ.Ε.Π. του Τμήματος με Ερευνητή ερευνητικού Ινστιτούτου.

Τόσο το Προπτυχιακό όσο και το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα σπουδών περιλαμβάνει ένα μεγάλο πλήθος μαθημάτων τα οποία καλύπτουν το ιδιαίτερα ευρύ αντικείμενο σπουδών που διακονεί το Τμήμα. Στο πλαίσιο αυτό ιδιαίτερα επιβαρυνμένο σε όγκο

παρουσιάζεται το διδακτικό έργο των μελών Δ.Ε.Π. Οι υποχρεώσεις των μελών Δ.Ε.Π. όσον αφορά το διδακτικό έργο εκτός της διδασκαλίας του θεωρητικού μέρους των μαθημάτων περιλαμβάνει στα περισσότερα μαθήματα και ασκήσεις εργαστηρίου – ασκήσεις όπως επίσης και πρακτική άσκηση σε ορεινό οικοσύστημα (σε υποχρεωτικά μαθήματα). Η υποχρέωση της διδασκαλίας των μαθημάτων για 13 εβδομάδες σε κάθε Ακαδημαϊκό εξάμηνο (σύμφωνα με τον ισχύοντα νόμο) σε συνδυασμό με την ύπαρξη, στις περισσότερες περιπτώσεις, ενός μέλους Δ.Ε.Π. για κάθε ευρύτερο γνωστικό αντικείμενο οδηγεί σε ιδιαίτερα μεγάλο βάρος διδακτικών υποχρεώσεων και σε μικρή δυνατότητα απουσίας των μελών Δ.Ε.Π από το Τμήμα για άλλες δραστηριότητες. Ουσιαστικά οποιαδήποτε χρονοβόρα άλλη υποχρέωση λειτουργεί έντονα ανταγωνιστικά με το διδακτικό έργο το οποίο όπως προαναφέρθηκε περιλαμβάνει για αρκετά μέλη Δ.Ε.Π. και διδασκαλία το καλοκαίρι στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης του Τμήματος.

4.3. Αξιολόγηση οργάνωσης και εφαρμογής του διδακτικού έργου από τους φοιτητές

Α. Χειμερινό Εξάμηνο 2008-2009

Στο Χειμερινό Εξάμηνο 2008-2009 οι φοιτητές βρίσκουν τα μαθήματα σημαντικά για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία (ερώτηση 1), σε ποσοστά 87% στο ΠΠΣ και 94% στο ΠΜΣ. Οι φοιτητές θεωρούν το επίπεδο δυσκολίας των μαθημάτων υψηλό (ερώτηση 3) σε ποσοστά 53% στο ΠΠΣ και 46% στο ΠΜΣ και πιστεύουν πως τα μαθήματα προαπαιτούν ειδικές γνώσεις (ερώτηση 4) σε ποσοστά 36% στο ΠΠΣ και 47% στο ΠΜΣ. Οι φοιτητές βρίσκουν την ύλη των μαθημάτων ικανοποιητική (ερώτηση 5) σε ποσοστά 71% στο ΠΠΣ και 87% στο ΠΜΣ, ενώ πιστεύουν ότι τα μαθήματα αλληλοεπικαλύπτονται (ερώτηση 7) σε ποσοστά 32% στο ΠΠΣ και 25% στο ΠΜΣ. Σε ποσοστά 23% στο ΠΠΣ και 18% στο ΠΜΣ οι φοιτητές πιστεύουν ότι χρειάζεται προσθετική διδασκαλία για να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις των μαθημάτων (ερώτηση 8). Επίσης, σε ποσοστά 78% στο ΠΠΣ και 94% στο ΠΜΣ οι φοιτητές πιστεύουν ότι οι εργασίες / ασκήσεις βοηθούν στην κατανόηση των μαθημάτων (ερώτηση 12) και σε ποσοστά 76% στο ΠΠΣ και 94% στο ΠΜΣ ότι οι εργασίες / ασκήσεις τους βοηθούν να αξιολογήσουν τις γνώσεις τους. Στον παρακάτω Πίνακα 11 παρουσιάζεται αναλυτικότερα η άποψη των φοιτητών στα πιο πάνω ερωτήματα.

**Πίνακας 11: Αξιολόγηση της οργάνωσης και εφαρμογής του διδακτικού έργου
από τους φοιτητές στο Χειμερινό Εξάμηνο 2008-2009, ΠΠΣ**

Ερώτηση υπ' αριθμ.	1 χρήσιμα για επαγγελματική αποκατάσταση	3 επίπεδο δυσκολίας	4 Ειδικές γνώσεις	5 Ικανοποιητική Ύλη	7 αλληλοεπικάλυψη	8 Πρόσθετη διδασκαλία	12 ασκήσεις κατανόηση	13 ασκήσεις αξιολόγηση
Απάντησαν θετικά	86,76%	52,61%	36,13%	71,35%	32,22%	23,45%	77,56%	76,31%
Απάντησαν αρνητικά	6,34%	38,46%	48,35%	5,10%	38,17%	61,66%	4,57%	5,37%
Δεν απάντησαν	6,90%	8,93%	15,52%	23,55%	29,61%	14,90%	17,87%	18,32%
Σύνολο	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

**Πίνακας 12: Αξιολόγηση της οργάνωσης και εφαρμογής του διδακτικού έργου
από τους φοιτητές στο Χειμερινό Εξάμηνο 2008-2009, ΠΜΣ**

Ερώτηση υπ' αριθμ.	1	3	4	5	7	8	12	13
Απάντησαν θετικά	94,16%	45,59%	47,41%	86,86%	24,60%	17,65%	93,98%	94,07%
Απάντησαν αρνητικά	2,92%	48,53%	45,19%	0,73%	56,35%	67,65%	0,75%	0,74%
Δεν απάντησαν	2,92%	5,88%	7,41%	12,41%	19,05%	14,71%	5,26%	5,19%
Σύνολο	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

B. Εαρινό Εξάμηνο 2008-2009

Στο Εαρινό Εξάμηνο 2008-2009 οι φοιτητές βρίσκουν τα μαθήματα σημαντικά για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία (ερώτηση 1), σε ποσοστά 92% στο ΠΠΣ και 89% στο ΠΜΣ. Οι φοιτητές θεωρούν το επίπεδο δυσκολίας των μαθημάτων υψηλό (ερώτηση 3) σε ποσοστά 53% στο ΠΠΣ και 33% στο ΠΜΣ και πιστεύουν πως τα μαθήματα προαπαιτούν ειδικές γνώσεις (ερώτηση 4) σε ποσοστά 30% στο ΠΠΣ και 41% στο ΠΜΣ. Οι φοιτητές βρίσκουν την ύλη των μαθημάτων ικανοποιητική (ερώτηση 5) σε ποσοστά 80% στο ΠΠΣ και 88% στο ΠΜΣ, ενώ πιστεύουν ότι τα μαθήματα αλληλοεπικαλύπτονται (ερώτηση 7) σε ποσοστά 38% στο ΠΠΣ και 15%

στο ΠΜΣ. Σε ποσοστά 17% στο ΠΠΣ και 13% στο ΠΜΣ οι φοιτητές πιστεύουν ότι χρειάζεται προσθετική διδασκαλία για να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις των μαθημάτων (ερώτηση 8). Επίσης, σε ποσοστά 79% στο ΠΠΣ και 92% στο ΠΜΣ οι φοιτητές πιστεύουν ότι οι εργασίες / ασκήσεις βοηθούν στην κατανόηση των μαθημάτων (ερώτηση 12) και σε ποσοστά 79% στο ΠΠΣ και 95% στο ΠΜΣ ότι οι εργασίες / ασκήσεις τους βοηθούν να αξιολογήσουν τις γνώσεις τους. Στους παρακάτω Πίνακες 13 και 14 παρουσιάζεται αναλυτικότερα η άποψη των φοιτητών στα πιο πάνω ερωτήματα.

Πίνακας 13: Αξιολόγηση της οργάνωσης και εφαρμογής του διδακτικού έργου από τους φοιτητές στο Εαρινό Εξάμηνο 2008-2009, ΠΠΣ

Ερώτηση υπ' αριθμ.	1	3	4	5	7	8	12	13
Απάντησαν θετικά	91,96%	52,69%	29,83%	80,30%	38,21%	17,45%	79,46%	79,03%
Απάντησαν αρνητικά	3,02%	41,41%	56,78%	4,21%	36,61%	72,32%	3,37%	4,53%
Δεν απάντησαν	5,03%	5,89%	13,39%	15,49%	25,18%	10,23%	17,17%	16,44%
Σύνολο	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Πίνακας 14: Αξιολόγηση της οργάνωσης και εφαρμογής του διδακτικού έργου από τους φοιτητές στο Εαρινό Εξάμηνο 2008-2009, ΠΜΣ

Ερώτηση υπ' αριθμ.	1	3	4	5	7	8	12	13
Απάντησαν θετικά	88,52%	32,79%	40,98%	88,33%	15,00%	13,11%	91,80%	95,00%
Απάντησαν αρνητικά	6,56%	55,74%	44,26%	3,33%	51,67%	77,05%	0,00%	0,00%
Δεν απάντησαν	4,92%	11,48%	14,75%	8,33%	33,33%	9,84%	8,20%	5,00%
Σύνολο	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

4.4. Πώς κρίνετε τα εκπαιδευτικά βοηθήματα;

Σε πολλά μαθήματα τα μέλη ΔΕΠ έχουν συγγράψει Πανεπιστημιακά συγγράμματα τα οποία διδάσκονται ενώ μοιράζονται και σημειώσεις. Στα περισσότερα μαθήματα διανέμονται βιβλία είτε του ελεύθερου εμπορίου είτε βιβλία όπου είναι συγγραφείς μέλη ΔΕΠ του Τμήματος Δασολογίας του ΑΠΘ. Επίσης σε κάποια μαθήματα υπάρχει ηλεκτρονικό εκπαιδευτικό υλικό αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Τμήματος ΔΔΠΦΠ από τα μέλη ΔΕΠ. Η ελεύθερη επιλογή συγγράμματος έχει βοηθήσει τους φοιτητές.

4.4.1. Στο Χειμερινό Εξάμηνο 2008-2009

Οι φοιτητές θεωρούν, σε ποσοστά 55% στο ΠΠΣ και 84% στο ΠΜΣ, ότι το διδακτικό υλικό ανταποκρίνεται στη διδαχθείσα ύλη (ερώτηση 10) και σε ποσοστά 52% στο ΠΠΣ και 82% στο ΠΜΣ ότι το διδακτικό υλικό είναι καλογραμμένο / κατανοητό (ερώτηση 11). Οι φοιτητές απαντούν θετικά στο ότι τα εκάστοτε βοηθήματα πολλές φορές πλαισιώνονται από τους διδάσκοντες με πρόσθετη βιβλιογραφική υποστήριξη, ώστε να αποφεύγεται η ενδεχόμενη μονομέρεια κατά την πραγμάτευση ενός γνωστικού αντικειμένου, σε ποσοστά 83% στο ΠΠΣ και 97% στο ΠΜΣ (ερώτηση 15).

Πίνακας 15. Αξιολόγηση των εκπαιδευτικών βοηθημάτων από τους φοιτητές στο Χειμερινό Εξάμηνο 2008-2009, ΠΠΣ

Ερώτηση υπ' αριθμ.	10	11	15
Απάντησαν θετικά	55,10%	52,49%	83,20%
Απάντησαν αρνητικά	3,86%	5,25%	7,02%
Δεν απάντησαν	41,05%	42,27%	9,78%
Σύνολο	100,00%	100,00%	100,00%

Πίνακας 16. Αξιολόγηση των εκπαιδευτικών βοηθημάτων από τους φοιτητές στο Χειμερινό Εξάμηνο 2008-2009, ΠΜΣ

Ερώτηση υπ' αριθμ.	10	11	15
Απάντησαν θετικά	84,21%	81,95%	97,08%
Απάντησαν αρνητικά	1,50%	0,75%	1,46%
Δεν απάντησαν	14,29%	17,29%	1,46%
Σύνολο	100,00%	100,00%	100,00%

4.4.2. Στο Εαρινό Εξάμηνο 2008-2009

Οι φοιτητές θεωρούν, σε ποσοστά 73% στο ΠΠΣ και 93% στο ΠΜΣ, ότι το διδακτικό υλικό ανταποκρίνεται στη διδαχθείσα ύλη (ερώτηση 10) και σε ποσοστά 70% στο ΠΠΣ και 93% στο ΠΜΣ ότι το διδακτικό υλικό είναι καλογραμμένο / κατανοητό (ερώτηση 11). Οι φοιτητές απαντούν θετικά στο ότι τα εκάστοτε βοηθήματα πολλές φορές πλαισιώνονται από τους διδάσκοντες με πρόσθετη βιβλιογραφική υποστήριξη, ώστε να αποφεύγεται η ενδεχόμενη μονομέρεια κατά την πραγμάτευση ενός γνωστικού αντικειμένου, σε ποσοστά 88% στο ΠΠΣ και 97% στο ΠΜΣ (ερώτηση 15).

Πίνακας 17. Αξιολόγηση των εκπαιδευτικών βοηθημάτων από τους φοιτητές στο Εαρινό Εξάμηνο 2008-2009, ΠΠΣ

Ερώτηση υπ' αριθμ.	10	11	15
Απάντησαν θετικά	72,90%	70,08%	87,92%
Απάντησαν αρνητικά	2,19%	4,20%	5,20%
Δεν απάντησαν	24,92%	25,71%	6,88%
Σύνολο	100,00%	100,00%	100,00%

Πίνακας 18. Αξιολόγηση των εκπαιδευτικών βοηθημάτων από τους φοιτητές στο Εαρινό Εξάμηνο 2008-2009, ΠΜΣ

Ερώτηση υπ' αριθμ.	10	11	15
Απάντησαν θετικά	93,44%	93,44%	96,72%
Απάντησαν αρνητικά	0,00%	0,00%	0,00%
Δεν απάντησαν	6,56%	6,56%	3,28%
Σύνολο	100,00%	100,00%	100,00%

4.5. Πώς κρίνετε τα διαθέσιμα μέσα και υποδομές;

Το Τμήμα ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ συστεγάζεται από το έτος ίδρυσής του με το Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης, αρχικά σε 1 και σήμερα σε συνολικά 3 κτίρια (κεντρικό κτίριο, κτίριο Αμφιθεάτρων, κτίριο Εργαστηρίων που διαθέτει κεντρικό κλιματισμό) με εμβαδόν το πρώτο 2826 m² το δεύτερο 791 m² και το τρίτο 1781 m² αντίστοιχα (συνολικό εμβαδόν περίπου 4398 m²)

Τα ανωτέρω κτίρια περιλαμβάνουν:

I. Κεντρικό Κτίριο

- α) Τα γραφεία της Γραμματείας του Τμήματος
- β) Τη Βιβλιοθήκη του Τμήματος ΔΔΠΦΠ η οποία συστεγάζεται με τη βιβλιοθήκη του Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης όπου λειτουργεί νησίδα και 8 Η/Υ για τη διευκόλυνση των φοιτητών. Παράλληλα στο χώρο της βιβλιοθήκης υπάρχει και μια μικρή αίθουσα που λειτουργεί σαν σπουδαστήριο.
- γ) 4 γραφεία μελών ΔΕΠ στο Κεντρικό κτίριο
- δ) 5 γραφεία για μέλη ΕΤΕΠ-ΕΕΔΙΠ
- ε) 5 αίθουσες διδασκαλίας (300+200 m², χωρητικότητας φοιτητών)
- στ) Εργαστήριο Χημείας (50 m²)
- ζ) Εργαστήριο Στερεοσκοπίων (50 m²)
- η) Αίθουσα διδασκαλίας Μεταπτυχιακού ΠΣ. (50 m²)
- θ) Σχεδιαστήριο (50 m²)

II. Κτίριο Αμφιθεάτρων

Στο κτίριο Αμφιθεάτρων το ένα αμφιθέατρο είναι του Τμήματος ΔΔΠΦΠ (180 m²) και χωρητικότητας 120 ατόμων και το άλλο του Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης.

III. Κτίριο Εργαστηρίων

- α) 12 γραφεία μελών ΔΕΠ στο κτίριο Εργαστηρίων
  - β) 1 γραφεία για μέλη ΕΤΕΠ-ΕΕΔΙΠ
  - γ) Υπολογιστικό κέντρο (Εργαστήριο Δασικής Πληροφορικής) που συστεγάζεται με το Εργαστήριο Πληροφορικής του Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης (70 m²) Το εργαστήριο διαθέτει 28 θέσεις εργασίας υπολογιστών σύγχρονων Η/Υ και έναν εκτυπωτή Laser καθώς ένα scanner και ένα βιντεοπροβολέα.
  - δ) Εργαστήριο Διαχείρισης Ορεινών Υδάτων (50 m²)
  - ε) Μια αίθουσα εργαστηρίου όπου συστεγάζονται τα εργαστήρια Δασοκομίας, Δασικής Εδαφολογίας και Δασικής Τεχνολογίας (90 m²)
  - στ) Μια αίθουσα εργαστηρίου όπου συστεγάζονται τα εργαστήρια Δασικής Γενετικής και Δασικής Βοτανικής (70 m²)
  - ζ) Εργαστήριο Διαχείρισης Άγριας Πανίδας (70 m²)
- Συνολικά το Τμήμα διαθέτει 5 χώρους εργαστηρίων (350 m²).

IV. Αίθουσα Κυλικείου

Υπάρχει και ένα μικρό κτίριο 100 m² το οποίο λειτουργεί σαν κυλικείο.

4.6. Αξία υπάρχοντος εργαστηριακού εξοπλισμού

Η αξία του επιστημονικού εξοπλισμού για την διδασκαλία των εργαστηριακών μαθημάτων και τις ερευνητικές δραστηριότητες του Τμήματος παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα 19 ανά εργαστήριο. Με βάση τις τιμές κατά την αγορά η αξία του υπάρχοντος εξοπλισμού ανέρχεται σε 179.794 €.

Πίνακας 19. Εκτιμώμενη αξία εξοπλισμού εργαστηρίων

Εργαστήριο	Αξία εξοπλισμού
Εργαστήριο Δασικής Πληροφορικής	Αξία Περίπου 20.000 €
Εργαστήριο Δασοκομίας Περιλαμβάνονται και όργανα που χρησιμοποιούνται και Εργαστήριο Εδαφολογίας	Περίπου 43.500 € Περίπου 12500 € είναι η αξία των εδαφολογικών οργάνων
Εργαστήριο Διαχείρισης Ορεινών Υδάτων	Περίπου 5.128 €
Εργαστήριο Δασικής Γενετικής	Περίπου 34.000 €
Εργαστήριο Άγριας Πανίδας	Περίπου 30.000 €
Εργαστήριο Υλωρικής	Περίπου 5300 €
Εργαστήριο Βοτανικής	Περίπου 6.000 €
Εργαστήριο Δασικής Τεχνολογίας	Περίπου 12.546 €
Εργαστήριο Υλοχρηστικής	Περίπου 1.500 €
Εργαστήριο Βιομετρίας	Περίπου 21.820 €
Εργαστήριο Μηχανικών Επιστημών και Τοπογραφίας	Το μέλος ΔΕΠ δεν έστειλε στοιχεία

Μετά την ολοκλήρωση της καταγραφής είναι εμφανής η έλλειψη υποδομών και εξοπλισμού. Το πρόβλημα είναι τόσο σημαντικό που ένα μέρος του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού του Τμήματος δεν έχει εργαστήριο. Ενώ στο μέλλον θα

δημιουργηθεί πρόβλημα χώρων γραφείου για τα υπό διορισμό μέλη ΔΕΠ. Κρίνεται άμεση η ανάγκη κατασκευή νέων εγκαταστάσεων και η αγορά εξοπλισμού.

Όσον αφορά στις διδακτικές αίθουσες αν και οριακά καλύπτουν τις εκπαιδευτικές ανάγκες, σε περίπτωση μεγαλύτερου ποσοστού παρακολούθησης φοιτητών πιθανόν να δημιουργηθεί πρόβλημα. Σε πολλές περιπτώσεις σήμερα χρησιμοποιούνται και εργαστηριακοί χώροι ως αίθουσες διδασκαλίας (και το αντίθετο) για την εκπλήρωση των αναγκών του Προπτυχιακού και Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών επιδεινώνοντας τα προβλήματα με τους εργαστηριακούς χώρους. Πρόσφατα οι υπάρχουσες αίθουσες εξοπλίστηκαν με σύστημα προβολών. Επίσης δημιουργήθηκε αίθουσα για τα μεταπτυχιακά μαθήματα και τις παρουσιάσεις. Η Βιβλιοθήκη του Τμήματος αν και εμπλουτίζεται συνεχώς θα πρέπει να αποκτήσει περισσότερα βιβλία με περισσότερα ανάτυπα των υπάρχόντων και των νέων βιβλίων όλων των αντικειμένων. Σε μερικά επιστημονικά αντικείμενα υπάρχει σοβαρή έλλειψη βιβλίων. Επίσης θα πρέπει να υπάρχει πρόσβαση σε περισσότερα επιστημονικά περιοδικά.

Η ελεύθερη πρόσβαση των φοιτητών στο διαδίκτυο θα πρέπει να γίνεται από περισσότερους υπολογιστές από ότι σήμερα. Αυτό θα πρέπει να συνδυαστεί με σπουδαστήριο ή σπουδαστήρια ικανοποιητικού εμβαδού που θα καλύπτουν τις ανάγκες των φοιτητών. Η μικρή αίθουσα που λειτουργεί ως σπουδαστήριο σε καμία περίπτωση δεν καλύπτει τις ανάγκες του Τμήματος.

Η βιβλιοθήκη θα πρέπει να παραμένει για περισσότερο χρόνο ανοικτή (και το απόγευμα), με την πρόσληψη του αναγκαίου προσωπικού, ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες των φοιτητών.

Είναι γεγονός ότι χρειάζεται επέκταση των εκπαιδευτικών υποδομών (αίθουσες), αφού ο αριθμός εισακτέων είναι δυναμικός (τα τελευταία χρόνια αυξήθηκε δραστικά).

4.7. Πως κρίνετε τα διαθέσιμα μέσα και υποδομές

Το Τμήμα ΔΔΠΦΠ είναι σχετικά νέο και έχει καταβληθεί τεράστια προσπάθεια από τη διοίκησή του για τον εξοπλισμό των εργαστηρίων του και την απόκτηση των κατάλληλων υποδομών. Παρόλα αυτά λόγω του γνωστικού αντικειμένου οι απαιτήσεις σε εργαστηριακό εξοπλισμό είναι πολύ μεγάλες.

4.7.1. Ελλείψεις σε υποδομές εργαστηρίων

Σχεδόν όλα τα γνωστικά αντικείμενα τα οποία υφίστανται, όπως αναλύεται στην διάρθρωση των εργαστηρίων (ΦΕΚ 1548/17-10-2003) του Τμήματος, είτε υπάρχει ανάγκη δημιουργίας εργαστηριακού χώρου, είτε ο υπάρχον εργαστηριακός χώρος δεν επαρκεί για την κάλυψη των εκπαιδευτικών και ερευνητικών αναγκών του αντικειμένου τους (βλέπε Παράρτημα 2 – Απογραφικά δελτία εξαμηνιαίων μαθημάτων – Ατομικά απογραφικά δελτία των μελών Δ.Ε.Π.). Στις περισσότερες περιπτώσεις τα οι υπάρχοντες εργαστηριακοί χώροι εξυπηρετούν τις ανάγκες περισσότερων του ενός γνωστικών αντικειμένων. Εξάλλου τα θεσμοθετημένα εργαστήρια είναι 18 και οι εργαστηριακοί χώροι που χρησιμοποιεί το Τμήμα είναι έξι (μαζί με τους κοινούς με το Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης) χώρους. Η κατάσταση αυτή οδηγεί στην ιδιαίτερα εντατική χρήση των εργαστηριακών χώρων και των ερευνητικών υποδομών. Χρειάζονται τουλάχιστον 13 νέοι εργαστηριακοί χώροι για την πλήρη και εύρυθμη λειτουργία και ανάπτυξη όλων των γνωστικών αντικειμένων του Τμήματος. Οι εργαστηριακοί χώροι είναι αναγκαίοι τόσο για τα επιστημονικά αντικείμενα που χρησιμοποιούν εργαστηριακά όργανα για αναλύσεις όσο και για τα υπόλοιπα αντικείμενα στο πλαίσιο δημιουργίας χώρων για ασκήσεις των φοιτητών αλλά και για έρευνα. Σε κάποιες περιπτώσεις η έλλειψη εργαστηριακών χώρων οδηγεί στην τοποθέτηση εξοπλισμού σε γραφεία.

Όσον αφορά στον υπάρχοντα εργαστηριακό εξοπλισμό, αυτός είναι δυνατόν να θεωρηθεί ελάχιστος και ανεπαρκής, έστω κι αν είναι σχετικά σύγχρονος και καλής ποιότητας. Είναι ιδιαίτερα επιτακτική η ανάγκη εξοπλισμού (και εκσυγχρονισμού του υπάρχοντος) των εργαστηρίων με πολύ περισσότερα όργανα που θα εγκατασταθούν στους εργαστηριακούς χώρους αλλά θα χρησιμοποιηθούν και στο πεδίο. Επίσης στα αντικείμενα που κατά κύριο λόγο δεν χρησιμοποιούν όργανα μετρήσεων, αναγκαία θεωρείται η αγορά εξειδικευμένων λογισμικών. Ακόμη και στις ελάχιστες περιπτώσεις όπου κάποιο εργαστήριο θεωρείται ότι είναι σχετικά ικανοποιητικά εξοπλισμένο όπως το εργαστήριο Δασικής πληροφορικής ακόμη και εκεί χρειάζεται συμπλήρωση εξοπλισμού αλλά και συνεχή ανανέωση αυτού, λόγω της εξέλιξης της τεχνολογίας.

Εκτός από την ανάγκη δημιουργίας νέων εργαστηριακών χώρων, για την κάλυψη εκπαιδευτικών και ερευνητικών αναγκών, ένας μεγάλος αριθμός από αυτούς θα πρέπει να κατασκευαστεί και εξοπλιστεί με συγκεκριμένες προδιαγραφές (πάγκους εργαστηρίων – απαγωγούς κ.τ.λ.) έτσι ώστε να είναι δυνατή η εξειδικευμένη χρήση τους για χημικές και άλλες αναλύσεις αλλά και για την εκπαίδευση των φοιτητών

αφού σε αρκετές περιπτώσεις τα εργαστηριακά μαθήματα περιλαμβάνουν ειδικές αναλύσεις. Στη παρούσα κατάσταση οι ειδικές προδιαγραφές και κατασκευές λείπουν από όλα σχεδόν τα εργαστήρια. Ακόμη και στη περίπτωση των εργαστηρίων στα οποία δεν γίνονται ειδικές αναλύσεις υπάρχει ανάγκη εξοπλισμού από ερμπάρια – ειδικές κατασκευές, πύλες εισόδου στο διαδύκτιο κ.τ.λ..

Ένας ιδιαίτερα σημαντικός παράγοντας ο οποίος επηρεάζει καταλυτικά ακόμη και τη βασική λειτουργία των εργαστηρίων αλλά και τη βασική εκπαιδευτική λειτουργία είναι η ύπαρξη του κατάλληλου επιστημονικού – εκπαιδευτικού - τεχνικού προσωπικού (ΕΤΕΠ, Ε.Ε.ΔΙ.Π κ.τ.λ.). Η έλλειψη του προσωπικού αυτού δημιουργεί σημαντικά προβλήματα τόσο στη λειτουργία των εργαστηριακών οργάνων, οπότε και στην έρευνα, όσο και στην εκπαίδευση – εργαστηριακές ασκήσεις φοιτητών κ.τ.λ. Οπότε αν η έλλειψη του προσωπικού αυτού συνδυαστεί με τις ιδιαίτερα αυξημένες διδακτικές υποχρεώσεις των μελών Δ.Ε.Π. και την γενικότερη έλλειψη προσωπικού του Τμήματος εύκολα διαγράφονται οι δυσμενείς συνθήκες εκπαίδευσης – έρευνας (λειτουργίας εργαστηρίων) κάτω από τις οποίες λειτουργεί το προσωπικό. Ιδιαίτερα η λειτουργία των εργαστηριακών οργάνων είναι προβληματική αν γίνεται μόνο από τα μέλη Δ.Ε.Π., αφού στα περισσότερα εργαστήρια αντιστοιχεί ένα μόνο μέλος Δ.Ε.Π. το οποίο είναι επιφορτισμένο με διδακτικά αλλά και διοικητικά καθήκοντα.

Το Τμήμα έχοντας εικόνα του μεγέθους του προβλήματος στο πλαίσιο του Τεταρτοετούς Ακαδημαϊκού Αναπτυξιακού Προγράμματος (2008 – 2012) προγραμματίσει και ζητά 14 Ε.Ε.ΔΙ.Π, 10 ΕΤΕΠ όπως επίσης και δύο διοικητικούς υπαλλήλους για τη στελέχωση του Τμήματος.

Παράλληλα ένα σημαντικό πρόβλημα είναι η έλλειψη χρηματοδότησης για την προμήθεια αναλώσιμων υλικών η οποία είναι πιθανόν να οδηγήσει στη μη λειτουργία αρκετών εργαστηρίων. Επίσης η χρηματοδότηση είναι αναγκαία και για τη συντήρηση και για τις τυχόν επιδιορθώσεις του υπάρχοντος εξοπλισμού.

Η ιδιαιτερότητα του γνωστικού αντικείμενου του Τμήματος καθιστά απαραίτητη τη δημιουργία Πανεπιστημιακού Δάσους και Δασικού Φυτωρίου αλλά και Πειραματικών – Εκπαιδευτικών Φυτειών τόσο για τις ανάγκες της έρευνας αλλά και της εκπαίδευσης των φοιτητών. Ήδη έχουν αρχίσει οι διαδικασίες εξεύρεσης των κατάλληλων λύσεων για το Πανεπιστημιακό Δάσος και Δασικό Φυτόριο από το Τμήμα.

Θα πρέπει να τονιστεί ότι απαραίτητη προϋπόθεση για τη λειτουργία και την εκπλήρωση των σκοπών για τους οποίους θα δημιουργηθούν τόσο το

Πανεπιστημιακό Δάσος όσο και το Δασικό Φυτώριο είναι η πρόσληψη του κατάλληλου προσωπικού (ΕΤΕΠ, ΕΕΙΔΙΠ κ.τ.λ.) και η χρηματοδότηση, αφού θα χρειαστούν νέες υποδομές και χρήματα για τη λειτουργία τους. Σε αντίθετη περίπτωση όχι μόνο δεν θα εκπληρωθούν οι σκοποί δημιουργίας τους αλλά η λειτουργία τους θα λειτουργήσει ανταγωνιστικά στις άλλες υποχρεώσεις των μελών Δ.Ε.Π. και του λοιπού προσωπικού, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος υποβάθμισης της διαδικασίας της έρευνας και της εκπαίδευσης.

Η αγορά ενός λεωφορείου από το Τμήμα θα διευκόλυνε τις εκδρομές του Τμήματος.

Η παραπάνω ανάλυση εξηγεί σε μεγάλο βαθμό το γεγονός ότι η μεγάλη πλειονότητα των μελών Δ.Ε.Π. αναφέρει ότι δεν καλύπτονται οι ανάγκες της ερευνητικής διαδικασίας από τις υπάρχοντες υποδομές καθώς και ότι δεν καλύπτονται επίσης, τα ερευνητικά τους αντικείμενα είτε ως σύνολο, είτε εν μέρει.

Η ιδιαίτερα μεγάλη ανάγκη δημιουργίας υποδομών και εξοπλισμού των εργαστηρίων (και γενικότερα) του Τμήματος αποτυπώνεται στο Τεταρτοετές Ακαδημαϊκό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα (2008 – 2012) στο οποίο οι αναγκαίες προϋπολογιζόμενες δαπάνες υπερβαίνουν τα 4200000 ευρώ.

Τα μεγάλα προβλήματα που εμφανίζονται στις ελλείψεις εργαστηριακών υποδομών θα επιδεινωθούν ραγδαία στο μέλλον καθώς θα στελεχώνεται το Τμήμα με μέλη Δ.Ε.Π. που θα διακονούν αντικείμενα που σήμερα δεν καλύπτονται από Δ.Ε.Π. Έτσι θα δημιουργηθούν μεγαλύτερες ανάγκες για εξοπλισμό, αναλώσιμα κ.τ.λ.

4.8. Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών;

Ο βαθμός κρίνεται μέτριος. Το εργαστήριο Δασικής Πληροφορικής έχει κάνει μια μεγάλη προσπάθεια σε ερευνητικό επίπεδο σχετικά με την αξιοποίηση των τεχνολογιών Τεχνητής Ευφυΐας στην κατεύθυνση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ορθολογικής διαχείρισης του περιβάλλοντος (27 δημοσιεύσεις σε έγκριτα ξένα διεθνή επιστημονικά περιοδικά σε αυτήν την κατεύθυνση).

Παράλληλα έχει αναπτυχθεί από το Εργαστήριο Δασικής Πληροφορικής σε συνεργασία με το Υπολογιστικό κέντρο του Πανεπιστημίου η ιστοσελίδα του Τμήματος www.fmenr.duth.gr η οποία ενημερώνεται καθημερινά και επικαιροποιείται.

Σκοπός αυτής της ιστοσελίδας είναι η ενημέρωση των φοιτητών Προπτυχιακών αλλά και Μεταπτυχιακών σχετικά με το πρόγραμμα διδασκαλίας, το πρόγραμμα των

εξετάσεων, τη δομή των μαθημάτων (γίνεται αναλυτική παρουσίαση κάθε μαθήματος) τη διοργάνωση συνεδρίων και την εύρεση των πρακτικών τους, καθώς και επίσης σχετικά με τη διεξαγωγή της πρακτικής άσκησης. Επίσης ενημερώνεται το κοινό για την υποβολή αιτήσεων φοίτησης στο ΠΜΣ, για την υποβολή αιτήσεων από τους υποψηφίους διδάσκοντες με το ΠΔ 407 καθώς και για την υποβολή υποψηφίων φοιτητών αποφοίτων άλλων Τμημάτων ΑΕΙ-ΤΕΙ.

Επίσης είναι γεγονός ότι οι φοιτητές επικοινωνούν με τους Καθηγητές συχνά μέσω του Ηλεκτρονικού Ταχυδρομείου (email) το οποίο είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα του Τμήματος.

Είναι όμως γεγονός ότι πολύ περιορισμένος αριθμός μελών ΔΕΠ κάνει χρήση του E-class αλλά και της ιστοσελίδας του Τμήματος για την ανάρτηση εκπαιδευτικού υλικού.

Συγκεκριμένα τρία μέλη ΔΕΠ κάνουν χρήση της ιστοσελίδας του Τμήματος www.fmenr.duth.gr για να τοποθετούν σημειώσεις και άλλο πληροφοριακό υλικό σχετικά με τα μαθήματά τους εκ των οποίων ο ένας έχει διαμορφώσει την ιστοσελίδα του εργαστηρίου του σαν παράρτημα της ιστοσελίδας του Τμήματος. Ένα μέλος ΔΕΠ έχει δημιουργήσει μια ιδιαίτερα καλαίσθητη δική του ξεχωριστή ιστοσελίδα, στην οποία όμως παραπέμπει η ιστοσελίδα του Τμήματος ΔΔΠΦΠ.

Όλα τα μέλη ΔΕΠ κάνουν χρήση βίντεο προβολείς (video projectors) για να υποστηρίξουν την παράδοση των μαθημάτων τους.

4.9. Πώς κρίνετε την αναλογία διδασκόντων / διδασκομένων και τη μεταξύ τους συνεργασία;

Είναι γεγονός ότι αριθμός των εγγεγραμμένων προπτυχιακών φοιτητών για κάθε ακαδημαϊκό έτος είναι 50-60 ανάλογα με το έτος. Μαζί με τα παλιότερα έτη οι εγγεγραμμένοι φοιτητές φτάνουν τους 300 με 379 ανάλογα με τη χρονιά. Επομένως, σε κάθε μέλος ΔΕΠ αντιστοιχούν $300/15=20$ φοιτητές. Στην καλύτερη περίπτωση και $379/15=25$ φοιτητές. Η αναλογία αυτή δεν είναι η καλύτερη αλλά είναι σχετικά ικανοποιητική.

Αναλυτικότερα η εξέλιξη του αριθμού των μελών ΔΕΠ και των φοιτητών παρουσιάζεται στους Πίνακες 1 και 3,4 αντίστοιχα

Επίσης είναι γεγονός ότι σε κάποια μαθήματα επιλογής, ο αριθμός των φοιτητών είναι μικρός κάτω των 10 και αυτό βοηθά στην επίτευξη καλύτερης αναλογίας.

Πολλοί Καθηγητές έχουν ορίσει ώρες που δέχονται τους φοιτητές αλλά η επικοινωνία αυτή στην πράξη γίνεται ελεύθερα χωρίς περιορισμούς.

Στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών η αναλογία είναι καλύτερη αφού κατ'έτος εγγράφονται 32 φοιτητές και συνολικά κάθε έτος μαζί με τους παλαιότερους που δεν έχουν ολοκληρώσει οι Μεταπτυχιακοί φθάνουν τους 60 περίπου φοιτητές. Άρα εδώ η αναλογία είναι ένας (1) καθηγητές για κάθε 4 φοιτητές. Αν λάβουμε υπόψη ότι στο ΠΜΣ διδάσκουν και Καθηγητές μέλη ΔΕΠ άλλων Πανεπιστημίων ή ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ίδιου Πανεπιστημίου και ένας ερευνητής η αναλογία αυτή μειώνεται ακόμα περισσότερο.

4.10. Πώς κρίνετε τον βαθμό σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα;

Είναι γεγονός ότι μέρος από τις διπλωματικές διατριβές που εκπονούνται στο Τμήμα ΔΔΠΦΠ σε προπτυχιακό επίπεδο και βέβαια η πλειονότητα των διατριβών που αφορούν σε Μεταπτυχιακό επίπεδο, αφορούν σε ερευνητικές προσπάθειες με πρωτότυπα στοιχεία και συχνά περιέχουν καινοτόμες προσεγγίσεις.

Παρά τις μεγάλες ελλείψεις σε εργαστηριακές υποδομές, εργαστηριακό εξοπλισμό και τεχνικό και επιστημονικό προσωπικό, ένα μέρος από τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των ΔΕΠ σε διεθνή και σε Ελληνικά επιστημονικά περιοδικά και από τις ανακοινώσεις σε Ελληνικά και διεθνή συνέδρια με Επιστημονική επιτροπή, προέρχονται ολοκληρωτικά ή σε ένα τμήμα τους από την εκπόνηση των διπλωματικών εργασιών (προπτυχιακών – μεταπτυχιακών – διδακτορικών). Σε ορισμένες περιπτώσεις υπήρξαν δημοσιεύσεις που προέρχονται από έρευνα, εκτός πτυχιακών διατριβών, στην οποία συμμετείχαν προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές. Άρα υπάρχει μια σημαντική σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα. Στο Παράρτημα 5 εμφανίζονται αναλυτικά οι εργασίες και οι ανακοινώσεις (έως και το 2009) που προήλθαν από διατριβές αλλά και από άλλη έρευνα στην οποία συμμετείχαν προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές.

4.11. Πώς κρίνετε την κινητικότητα του διδακτικού προσωπικού και των φοιτητών;

Το Τμήμα ΔΔΠΦΠ παρότι είναι σχετικά νέο, έχει μια αρκετά ικανοποιητική κινητικότητα με ξένα ΑΕΙ τόσο σε επίπεδο Καθηγητών όσο και σε επίπεδο φοιτητών.

Λεπτομέρειες σχετικά με τις μετακινήσεις ΔΕΠ στα πλαίσια του προγράμματος Erasmus και άλλων προγραμμάτων παρουσιάζονται στην ενότητα 3.3.1. όπου παραπέμπουμε.

Εκτός των πλαισίων του Erasmus, ΔΕΠ του Τμήματος έχει επίσης προσκληθεί και έδωσε διάλεξη στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου University of London Berkbeck College και σαν προσκεκλημένος ομιλητής Keynote speaker στα πλαίσια του 11^{ου} διεθνούς συνεδρίου EANN (Engineering Applications of Neural Networks).

Παρόλα αυτά δεν υπάρχει σημαντική κινητικότητα όσον αφορά πολύμηνες μετακινήσεις με τη μορφή της εκπαιδευτικής άδειας (Sabbatical). Στην μειωμένη κινητικότητα σημαντική επίδραση έχει το ιδιαίτερα επιβαρυνόμενο διδακτικό έργο των μελών Δ.Ε.Π. αφού διδάσκουν πλήθος μαθημάτων. Η απουσία τους για μεγάλο χρονικό διάστημα θα οδηγούσε στην ανάγκη πρόσληψης νέων συμβασιούχων διδασκόντων με το ΠΔ 407. Οι προσλήψεις αυτές όμως έχουν ιδιαίτερη οικονομική επιβάρυνση και ο αριθμός τους δε καθορίζεται από το Τμήμα.

Ακόμη και οι μικρής διάρκειας μετακινήσεις επιβαρύνουν το διδακτικό έργο αφού πρέπει να καλυφθούν 13 εβδομάδες διδασκαλίας για κάθε μάθημα σε κάθε Ακαδημαϊκό Εξάμηνο. Οποιαδήποτε απώλεια διδακτικών ωρών θα πρέπει να αναπληρώνεται. Αυτό σε συνδυασμό με τον αριθμό των πραγματικών διαθέσιμων για διδασκαλία εβδομάδων του Ακαδημαϊκού Εξάμηνου οδηγεί σε ιδιαίτερα επιβαρυνόμενο έργο.

Μια από τις ιδιαιτερότητες του τμήματος είναι η ύπαρξη λίγων μελών ΔΕΠ (έστω κι ο αριθμός αυτός αυξάνεται με ραγδαίους ρυθμούς την παρούσα περίοδο) αυτό οδηγεί στην ύπαρξη, στις περισσότερες περιπτώσεις, ενός μέλους ΔΕΠ για κάθε ευρύτερο γνωστικό αντικείμενο. Αποτέλεσμα αυτών είναι η αδυναμία ικανοποιητικής κάλυψης, όσον αφορά τις διάφορες υποχρεώσεις, της απουσίας ενός μέλους ΔΕΠ από ένα άλλο, όπως εύκολα γίνεται σε άλλα Τμήματα με πολλά, σε κάθε γνωστικό αντικείμενο, μέλη ΔΕΠ

5. Ερευνητικό έργο

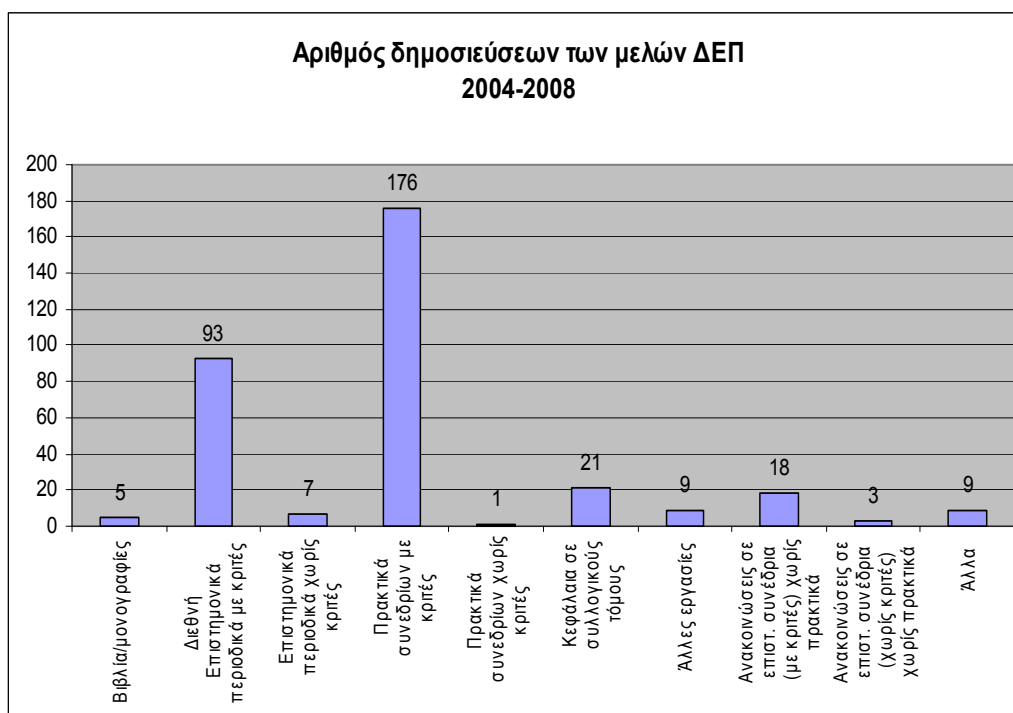
5.1. Πώς κρίνετε την προαγωγή της έρευνας στο πλαίσιο του Τμήματος;

Το ζήτημα της επιστημονικής δραστηριότητας των μελών του Δ.Ε.Π. ενός πανεπιστημιακού τμήματος συνολικά θα έπρεπε να αποτελεί αντικείμενο «επιστημονικής δραστηριότητας και ειδικής έρευνας» και σε καμία περίπτωση δεν θα έπρεπε να εξαντλείται σε ποσοτικές αποτυπώσεις.

Τα 14/15 μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν κάνει την τελευταία πενταετία (2004-2008) **93** δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές, **7** σε επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές και **21** κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους. Τα 13/15 μέλη ΔΕΠ έχουν κάνει την τελευταία πενταετία (2004-2008) **176** δημοσιεύσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές, **18** ανακοινώσεις σε συνέδρια με κριτές χωρίς πρακτικά και 3 ανακοινώσεις σε συνέδρια χωρίς κριτές και χωρίς πρακτικά. Τόσο οι δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά όσο και οι δημοσιεύσεις σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές παρουσιάζονται στο Παράρτημα 3.

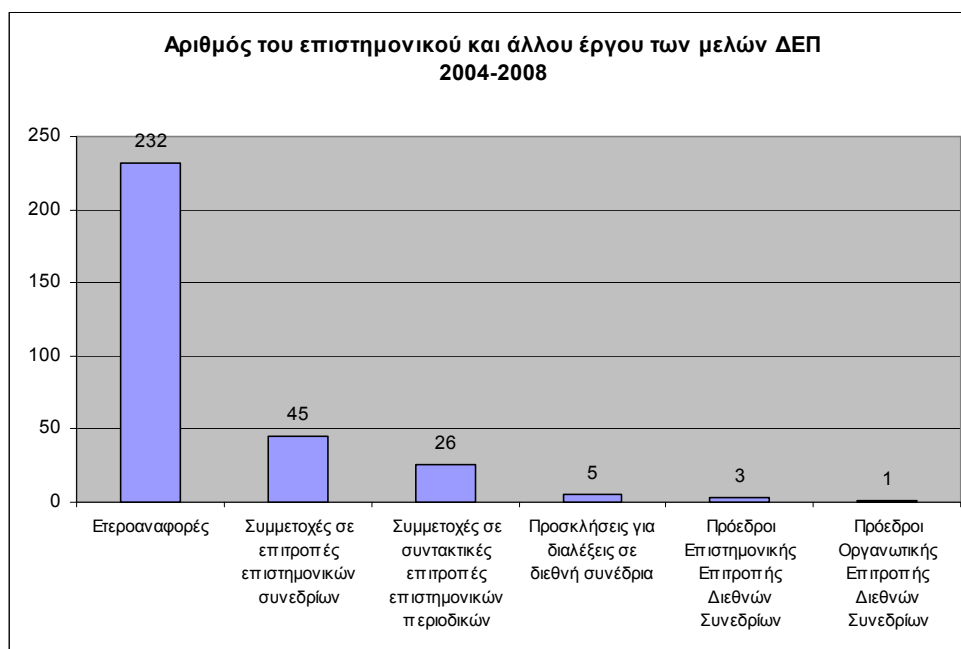
Αναλυτικότερα οι δημοσιεύσεις φαίνονται στο σχήμα 3.

Σχήμα 3. Δημοσιεύσεις των μελών ΔΕΠ 2004-2008

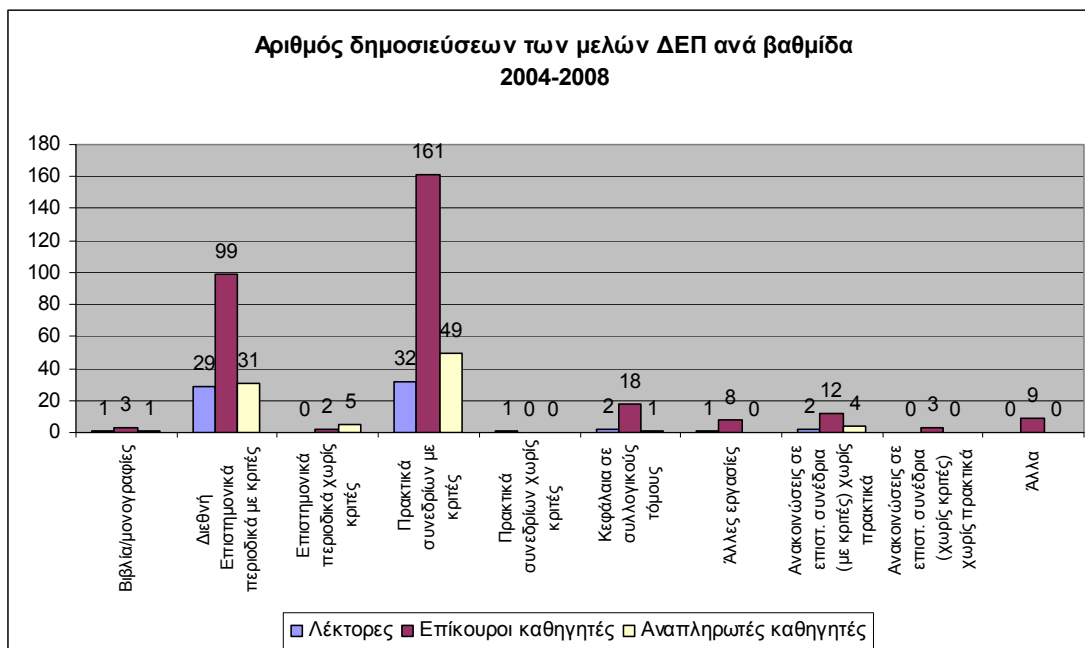
Επίσης την τελευταία πενταετία (2004-2008) τα 14/15 μέλη ΔΕΠ έχουν **232 ετεροαναφορές**, **45** συμμετοχές σε επιστημονικές επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων, **26** συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών, **5** προσκλήσεις για διαλέξεις σε διεθνή συνέδρια, ενώ έχουν διατελέσει **3** φορές Πρόεδροι της Επιστημονικής επιτροπής διεθνών συνεδρίων με κριτές και πρακτικά, και μία (**1**) φορά Πρόεδροι της Οργανωτικής επιτροπής διεθνών συνεδρίων με κριτές και πρακτικά. Επίσης ένα μέλος ΔΕΠ είναι **εκδότης** σε διεθνές Επιστημονικό Περιοδικό και Guest Editor σε **2** Διεθνή Επιστημονικά Περιοδικά Science Citation Index με Impact Factor.

Σχήμα 4. Άλλο επιστημονικό έργο των μελών ΔΕΠ 2004-2008

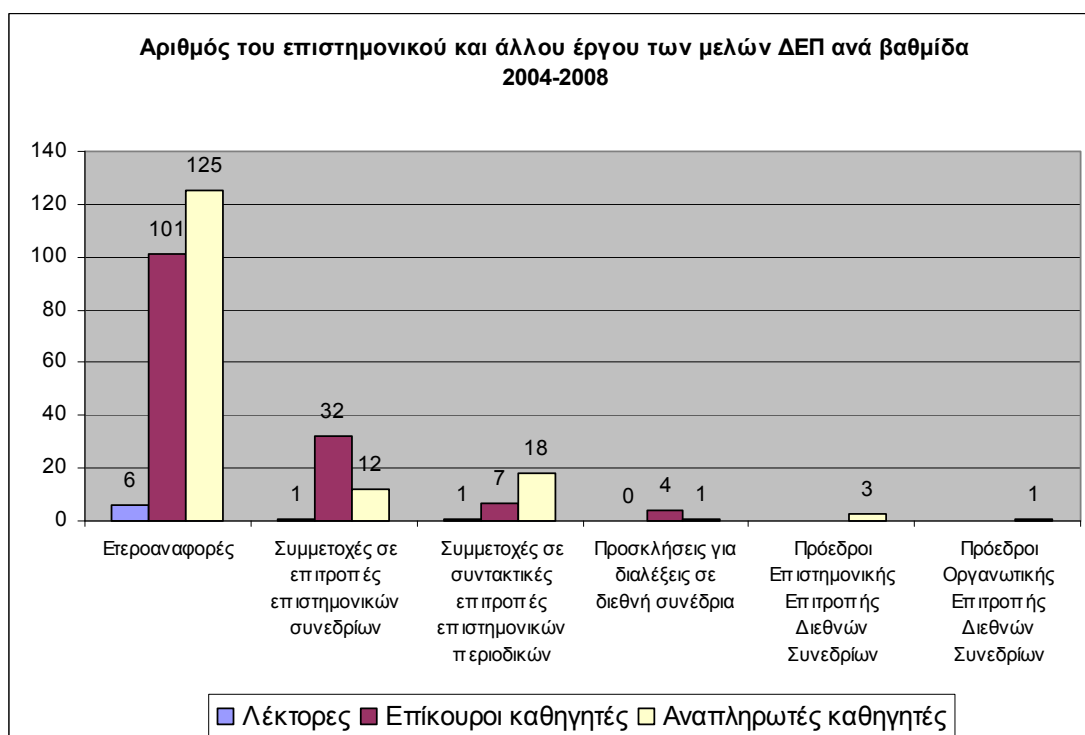

Στο ακόλουθο σχήμα 5 φαίνεται η κατανομή των δημοσιεύσεων των μελών ΔΕΠ ανά βαθμίδα για την πενταετία 2004-2008. Το άθροισμα των επιμέρους δημοσιεύσεων δεν ισούται με τον συνολικό αριθμό των δημοσιεύσεων σε επιστημονικά περιοδικά και σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές, επειδή σε κάθε δημοσίευση αντιστοιχούν περισσότεροι από ένας συγγραφείς διαφόρων βαθμίδων.

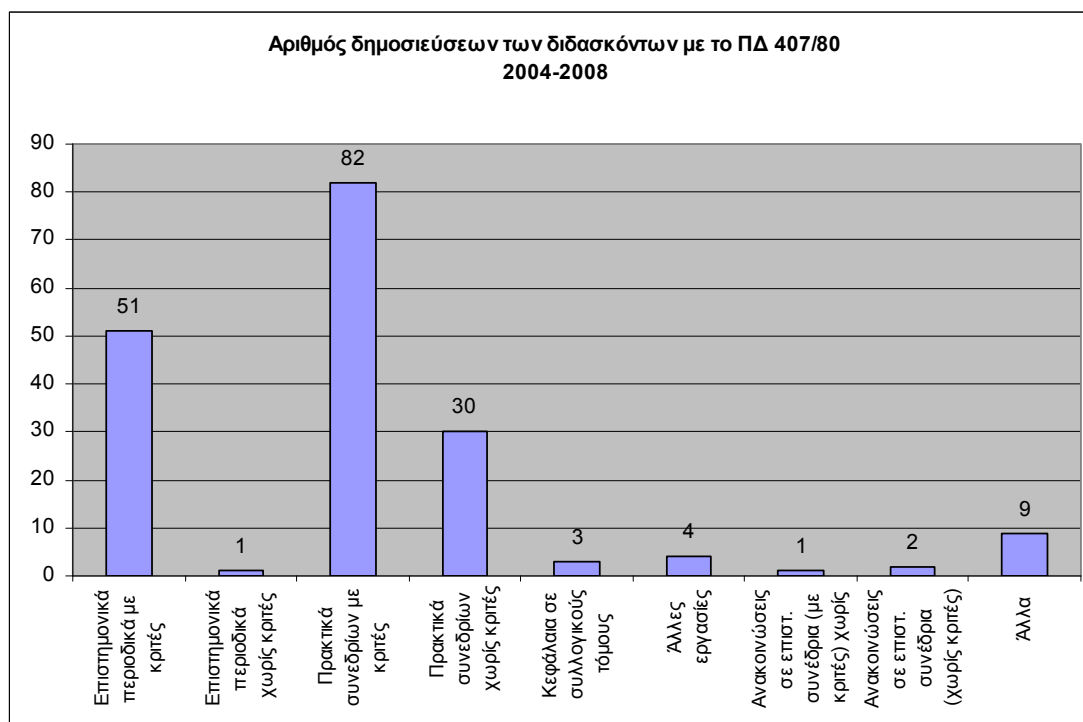
Σχήμα 5. Κατανομή δημοσιεύσεων μελών ΔΕΠ ανά βαθμίδα

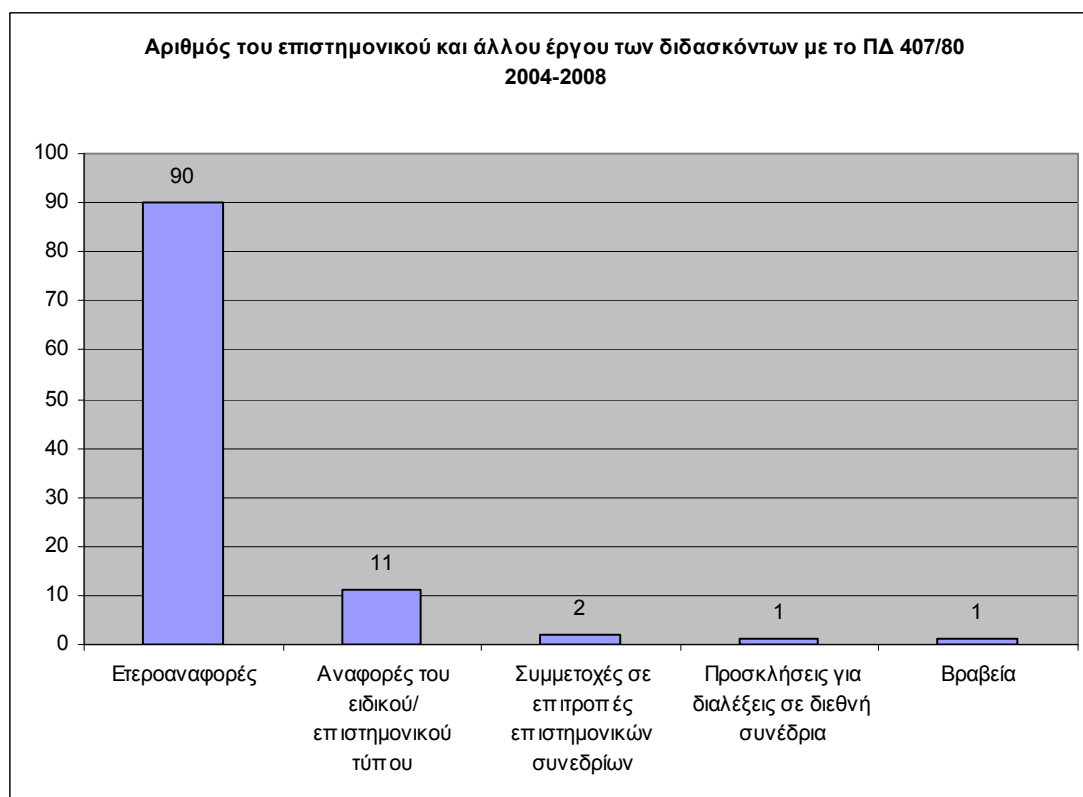
Σχήμα 6: Άλλο επιστημονικό έργο των μελών ΔΕΠ ανά βαθμίδα

Σχήμα 7. Δημοσιεύσεις διδασκόντων με το ΠΔ 407

Σχήμα 8. Άλλο επιστημονικό έργο διδασκόντων με το ΠΔ 407

Στην Ελλάδα δεν υπάρχει ερευνητική πολιτική σε σχέση με τα δάση σε κεντρικό επίπεδο (Υπουργείο Γεωργίας και συναρμόδια Υπουργεία). Εκτός αυτού υπάρχει μεγάλο κενό σε σχέση με τη βασική αλλά και την εφαρμοσμένη έρευνα στα δασικά οικοσυστήματα της Ελλάδας. Οπότε δεν είναι δυνατόν να υπάρξει ενιαία πολιτική έρευνας – δηλαδή κοινή πολιτική έρευνας προς συγκεκριμένα αντικείμενα – από ένα Τμήμα που έχει περίπου 10 έτη λειτουργίας, έχει ιδιαίτερα περιορισμένες υποδομές και προσωπικό και το οποίο στελεχώνεται ακόμη. Πολύ παραπάνω δε, λείπουν οι υποδομές εργαστηρίων που θα υποστήριζαν αξιοπρεπώς ένα κοινό στόχο έρευνας. Στο διαμορφωμένο αυτό πλαίσιο η συνολική ερευνητική πολιτική του Τμήματος καθορίζεται από τους ερευνητικούς στόχους ξεχωριστά του κάθε εργαστηρίου. Φυσικά το Τμήμα ΔΔΠΦΠ δίνει ιδιαίτερη έμφαση στη δημοσίευση ερευνητικών εργασιών σε έγκριτα διεθνή επιστημονικά περιοδικά με κριτές. Ο αριθμός και η ποιότητα των δημοσιεύσεων αποτελεί το σημαντικότερο κριτήριο εξέλιξης σε ανώτερη βαθμίδα.

Σημαντικό μέρος των υποχρεώσεων των μελών ΔΕΠ του Τμήματος είναι και οι Διοικητικές υποχρεώσεις, οι οποίες σε αντίθεση με άλλα Τμήματα που έχουν πλήθος μελών Δ.Ε.Π. και λοιπού προσωπικού, διεκπεραιώνονται από τα 15 μέλη Δ.Ε.Π. με την υποστήριξη του λιγοστού προσωπικού. Σε σχέση μάλιστα με άλλα Τμήματα η ύπαρξη πρακτικής άσκησης (οργάνωση κ.λ.π.) και διαδικασιών πρόσληψης συμβασιούχων διδασκόντων δημιουργεί πολύ μεγαλύτερες υποχρεώσεις. Ένα άλλο χαρακτηριστικό του αντικειμένου του Τμήματος είναι το γεγονός ότι η χρηματοδότηση της έρευνας από τον ιδιωτικό τομέα είναι σχεδόν ανύπαρκτη αφού τα δάση στην Ελλάδα είναι δημόσια. Πολύ παραπάνω δε, η έλλειψη υποδομών και προσωπικού δημιουργεί προβλήματα στη διεκδίκηση και ολοκλήρωση απαιτητικών ερευνητικών προγραμμάτων. Το αποτέλεσμα της κατάστασης αυτής είναι η ερευνητική δραστηριότητα των μελών Δ.Ε.Π. στη συντριπτική πλειοψηφία των περιπτώσεων να μην χρηματοδοτείται και να στηρίζεται σε πτυχιακές – μεταπτυχιακές – διδακτορικές διατριβές όπως και σε άλλη ατομική έρευνα. Η έλλειψη χρηματοδότησης από προγράμματα οδηγεί (βλέπε Παράρτημα) στο γεγονός ότι η χρηματοδότηση για προμήθεια, συντήρηση και ανανέωση των ερευνητικών υποδομών προέρχεται στο μέγιστο (αν όχι στο σύνολο) μέρος της από τη χρηματοδότηση του Δ.Π.Θ., τα δίδακτρα των Μεταπτυχιακών φοιτητών αλλά σε κάποιες περιπτώσεις, ακόμη και με ιδίους πόρους των μελών Δ.Ε.Π.. Παρόλα αυτά

όμως τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν αναμιχθεί σε αρκετά ερευνητικά Προγράμματα με επιτυχία.

Πίνακας 20. Κατανομή του προσωπικού του Τμήματος κατά βαθμίδα και χρόνο υπηρεσίας ως μέλος Δ.Ε.Π

Βαθμίδα	Μέσος χρόνος υπηρεσίας ως μέλος Δ.Ε.Π.
Λέκτορες	3,3
Επίκουροι Καθηγητές	6,75
Αναπληρωτές Καθηγητές	7,25
Καθηγητές	0

Πίνακας 21. Κατανομή του προσωπικού του Τμήματος κατά βαθμίδα και μέσο χρόνο υπηρεσίας στο πανεπιστήμιο συνολικά (Λογίζεται και ο χρόνος υπηρεσίας ως διδάσκων ΠΔ 407)

Βαθμίδα	Μέσος χρόνος υπηρεσίας στο Πανεπιστήμιο
Λέκτορες	6,4
Επίκουροι Καθηγητές	8,12
Αναπληρωτές Καθηγητές	8
Καθηγητές	0

Πίνακας 22. Κατανομή του προσωπικού του Τμήματος κατά βαθμίδα και μέσο χρόνο από την απόκτηση του Διδακτορικού Διπλώματος

Βαθμίδα	Μέσος χρόνος από την απόκτηση του Δ.Δ.
Λέκτορες	7,4
Επίκουροι Καθηγητές	9,87
Αναπληρωτές Καθηγητές	16,5
Καθηγητές	0

Πίνακας 23. Σύνολο μέση τιμή, μέγιστο ελάχιστο δημοσιευμένου ερευνητικού έργου των μελών ΔΕΠ από το 2004 ως και το 2008

	Ελάχιστο	Μέγιστο	Σύνολο	Μέση τιμή
Βιβλία/μονογραφίες	0	2	5	0,36
Διεθνή επιστημονικά περιοδικά με κριτές	0	35	93	6,64
Επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές	0	5	7	0,50
Πρακτικά συνεδρίων με κριτές	0	41	176	12,57
Πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές	0	1	1	0,07
Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους	0	6	24	1,71
Άλλες εργασίες	0	4	9	0,64
Ανακοινώσεις σε επιστ. συνέδρια (με κριτές) χωρίς πρακτικά	0	12	18	1,29
Ανακοινώσεις σε επιστ. συνέδρια (χωρίς κριτές) χωρίς πρακτικά	0	3	3	0,21
Άλλα	0	5	9	0,64
Ετεροαναφορές	0	105	232	16,57
Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων	0	14	45	3,21
Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών	0	18	26	1,86
Προσκλήσεις για διαλέξεις σε διεθνή συνέδρια	0	2	5	0,36

**Πίνακας 24. Μέσος Όρος Ερευνητικού έργου των μελών ΔΕΠ του Τμήματος
κατά Βαθμίδες από το 2004 ως και το 2008**

Βαθμίδα	Μ.Ο. Βιβλία/μονογραφίες	Μ.Ο. Επιστημονικά περιοδικά με κριτές	Μ.Ο. Επιστημονικά περιοδικά χωρίς κριτές	Μ.Ο. Πρακτικά συνεδρίων με κριτές	Μ.Ο. Πρακτικά συνεδρίων χωρίς κριτές	Μ.Ο. Κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους	Άλλες εργασίες	Μ.Ο. Ανακινώσεις σε επιστ. συνέδρια (με κριτές) χωρίς πρακτικά	Μ.Ο. Ανακινώσεις σε επιστ. συνέδρια (χωρίς κριτές) χωρίς πρακτικά	Άλλα
Λέκτορες	0	7	0	8	0	1	0	1	0	0
Επίκουροι καθηγητές	0	12	0	20	0	2	1	2	0	1
Αναπληρωτές καθηγητές	1	16	3	25	0	1	0	2	0	0
Καθηγητές	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

**Πίνακας 25. Μέσος Όρος Ερευνητικού έργου των μελών ΔΕΠ του Τμήματος
κατά Βαθμίδες από το 2004 ως και το 2008**

Βαθμίδα	Μ.Ο. Ετεροαναφορές	Μ.Ο. Συμμετοχές σε επιτροπές επιστημονικών συνεδρίων	Μ.Ο. Συμμετοχές σε συντακτικές επιτροπές επιστημονικών περιοδικών	Μ.Ο. Προσκλήσεις για διαλέξεις σε διεθνή συνέδρια
Λέκτορες	2	0	0	0
Επίκουροι καθηγητές	13	4	1	1
Αναπληρωτές καθηγητές	63	6	9	1
Καθηγητές	-	-	-	-

Η συμμετοχή των μελών ΔΕΠ στη διοργάνωση συνεδρίων και ημερίδων/διημερίδων παρουσιάζεται στους παρακάτω πίνακες. Αναφέρεται η συμμετοχή τους ανά βαθμίδα ως πρόεδροι ή μέλη επιστημονικής και οργανωτικής επιτροπής.

Πίνακας 26. Διοργάνωση Συνεδρίων (Πρόεδροι Επιστημονικής ή Οργανωτικής Επιτροπής)

Βαθμίδα	Πρόεδροι Επιστημονικής Επιτροπής Διεθνών Συνεδρίων	Πρόεδροι Οργανωτικής Επιτροπής Διεθνών Συνεδρίων
Αναπληρωτές Καθηγητές	3	1

Πίνακας 27. Διοργάνωση Συνεδρίων (Μέλη Επιστημονικής ή Οργανωτικής Επιτροπής) κατά Βαθμίδες 2003-2008

	Επιστημονική Επιτροπή Πανελληνίων συνεδρίων	Επιστημονική Επιτροπή Διεθνών συνεδρίων	Οργανωτική Επιτροπή Πανελληνίων συνεδρίων	Οργανωτική Επιτροπή Διεθνών συνεδρίων	Υπεύθυνος Οργάνωσης Ημερίδων/ Δημερίδων
Αναπληρωτές Καθηγητές	Μέλη 4 φορές	Πρόεδροι 3 φορές Μέλη 14 φορές		Πρόεδροι 1 φορά Μέλη 3 φορές	
Επίκουροι Καθηγητές	Μέλη 9 φορές	Μέλη 14 φορές	Μέλη 7 φορές	Μέλη 11 φορές	Υπεύθυνοι 4 φορές Μέλη 1 φορά
Λέκτορες		Μέλη 1 φορά		Μέλη 1 φορά	

5.2. Πώς κρίνετε τα ερευνητικά προγράμματα και έργα που εκτελούνται στο Τμήμα;

Το Τμήμα ΔΔΠΦΠ έχει συμμετάσχει σε ανταγωνιστικά ερευνητικά προγράμματα. Για την υλοποίηση των προγραμμάτων απασχολούνται υποψήφιοι διδάκτορες, και εξωτερικοί συνεργάτες.

Ο παρακάτω Πίνακας 28 παρουσιάζει τα ερευνητικά προγράμματα που έχουν εκτελεσθεί (εξ ολοκλήρου ή εν μέρει) στο Τμήμα ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ.

Πίνακας 28. Ερευνητικά Προγράμματα (ΕΠ) του Τμήματος ΔΔΠΦΠ ΔΠΘ

Πηγή Χρηματοδότησης	Έτος 2003-2004	Έτος 2004-2005	Έτος 2005-2006	Έτος 2006-2007	Έτος 2007-2008
ΓΓΕΤ Σύνολο 1 πρόγραμμα	ΓΓΕΤ και Βρετανικό Συμβούλιο «Ανάπτυξη ενός συστήματος Η/Υ που θα προσομοιώνει τη φυσική εξέλιξη σε ένα				

	δασικό οικοσύστημα, σαν αποτέλεσμα φυσικών καταστροφών όπως οι δασικές πυρκαγιές»				
Αριθμός εμπλεκόμενων ατόμων τμήματος	1				
Υπουργείο Σύνολο προγράμματα	5 1) Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Ανάπτυξη Έμπειρου Συστήματος (Η/Υ) ανάλυσης Κοινωνικών-Οικονομικών και Πολιτιστικών Παραγόντων καθώς και των νομοθετικών πλαισίων για τη λήψη αποφάσεων στον τομέα πρόληψης των δασικών πυρκαγιών της χώρας» 2) Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Μικροβιακά Νοσήματα Καλλιεργούμενων Ευρύαλων Ψαριών και προτεινόμενες λύσεις: Πολυκεντρική μελέτη» ύψους 200.000 Ευρώ. Μέτρο 4.6. (Καινοτόμα Μέτρα). Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αλιεία 2000-2006».		Υπουργείο Παιδείας - ΕΠΕΑΕΚ: “ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΙΙ”	1)Υπουργείο Παιδείας - ΕΠΕΑΕΚ: “ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΙΙ” 2)Υπουργείο Παιδείας IKY-DEADE “ΙΚΥΔΑ” 3.Τίτλος: «Ανάπτυξη Συστήματος Διαχείρισης των πλημμυρικών απορροών του Διασυνοριακού Ποταμού Έβρου», Κ.Ε. 1526 από 1-06-2007 έως 20-1-2008. Χρηματοδότηση: Υπουργείο Εξωτερικών.	1)Υπουργείο Παιδείας - ΕΠΕΑΕΚ: “ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ ΙΙ” 2)Υπουργείο Παιδείας IKY-DEADE “ΙΚΥΔΑ” 3.Τίτλος: «Ανάπτυξη Συστήματος Διαχείρισης των πλημμυρικών απορροών του Διασυνοριακού Ποταμού Έβρου», Κ.Ε. 1526 από 1-06-2007 έως 20-1-2008. Χρηματοδότηση: Υπουργείο Εξωτερικών.
Αριθμός εμπλεκόμενων ατόμων τμήματος	1	0	3	7	7
ΕΕ Σύνολο προγράμματα	2 ΠΕΠ «Βελτιστοποίηση της ποιότητας των Γαλακτοκομικών προϊόντων με την εφαρμογή νέων τεχνολογιών και την διαμόρφωση αυτοματοποιημένων μοντέλων διαχείρισης»		Τίτλος: «Νέες Τεχνολογίες στην Υδρολογία, στη Μηχανική των Αρδεύσεων και στην Περιβαλλοντική Προστασία», Κ.Ε. 1347 από 1-05-2006 έως 31-12-2006. Χρηματοδότηση: Interreg ΙΙΙ	1. Τίτλος: «Νέες Τεχνολογίες στην Υδρολογία, στη Μηχανική των Αρδεύσεων και στην Περιβαλλοντική Προστασία», Κ.Ε. 1347 από 1-05-2006 έως 31-12-2006. Χρηματοδότηση: Interreg ΙΙΙ	

			Ελλάδα Βουλγαρία.	–	Ελλάδα Βουλγαρία.	–	
Αριθμός εμπλεκόμενων ατόμων τμήματος	1		1		1		

Επιπλέον, τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν συμμετάσχει συμβουλευτικά σε περισσότερα από **30** χρηματοδοτούμενα προγράμματα και έργα που δεν χαρακτηρίζονται ως ερευνητικά-ανταγωνιστικά.

Θα πρέπει να αναφερθεί ότι η ενεργή συμμετοχή στην όλη διαδικασία συγγραφής πρότασης - διεκδίκησής και υλοποίησής προγραμμάτων σε πολλές περιπτώσεις είναι δύσκολο έως σχεδόν αδύνατο να επιτευχθεί αν αναλογιστούμε τις υποχρεώσεις των μελών Δ.Ε.Π. προς το Τμήμα. Επίσης η έλλειψη υποδομών και προσωπικού δημιουργεί προβλήματα στη διεκδίκηση και ολοκλήρωση απαιτητικών ερευνητικών προγραμμάτων.

5.3. Πώς κρίνετε τις διαθέσιμες ερευνητικές υποδομές;

Το γνωστικό αντικείμενο της Δασολογίας αλλά και της Διαχείρισης του Περιβάλλοντος απαιτεί πολύ πλούσιο εργαστηριακό εξοπλισμό. Είναι γεγονός ότι οι υπάρχουσες ερευνητικές υποδομές χρησιμοποιούνται εξαντλητικά λόγω του μικρού αριθμού τους. Σχεδόν σε όλες τις περιπτώσεις δεν είναι επαρκείς, σε αρκετά αντικείμενα μάλιστα (ιδιαίτερα σε αυτά που δεν υπάρχουν μέλη Δ.Ε.Π.) είναι ανύπαρκτες.

Απαιτείται λοιπόν (όπως έχει προαναφερθεί σε προηγούμενη ενότητα) περισσότερος εργαστηριακός εξοπλισμός αλλά και υπάρχει ανάγκη περισσότερων χώρων εργαστηρίων.

Έτσι θα μπορούσε το τμήμα να είναι πιο ανταγωνιστικό σε κατάθεση προτάσεων ερευνητικών προγραμμάτων. Επίσης σε συνδυασμό με την μελλοντική αύξηση του αριθμού των μελών ΔΕΠ θα μπορούσε να επιτευχθεί η αύξηση του αριθμού των Μεταπτυχιακών Φοιτητών. Άμεση συνέπεια θα ήταν η αύξηση του αριθμού των δημοσιεύσεων – ανακοινώσεων καθώς και η ευρύτερη συνεργασία με άλλα ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής.

Το Τμήμα ΔΔΠΦΠ στήθηκε μετά από τις μεγάλες προσπάθειες της διοίκησης του Πανεπιστημίου (ΔΠΘ) και του Προσωπικού με Ευρωπαϊκούς πόρους ΕΠΕΑΕΚ.

Εφεξής η χρηματοδότηση προβλέπεται να γίνει από το Π.Δ.Ε. (Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων) και δευτερευόντως από το ΕΤΠΑ (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης) του ΕΠΕΑΕΚ, από ευρωπαϊκά Προγράμματα καθώς και από έσοδα που προέρχονται από ΠΜΣ (δίδακτρα).

5.4. Πώς κρίνετε τις επιστημονικές δημοσιεύσεις των μελών του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος κατά την τελευταία πενταετία;

Όπως φαίνεται και στους αντίστοιχους προηγούμενους Πίνακες της ενότητας 5.1. το τμήμα δίνει ιδιαίτερη έμφαση τόσο στη δημοσίευση εργασιών σε έγκριτα διεθνή επιστημονικά περιοδικά με κριτές όσο και στη δημοσίευση πρωτότυπων ερευνητικών έργων σε Πρακτικά διεθνών αλλά και Πανελληνίων συνεδρίων με Επιστημονική επιτροπή. Το έργο που έχει παραχθεί κρίνόμενο με βάση τις ιδιαίτερα επιβαρυνμένες υποχρεώσεις των μελών Δ.Ε.Π. και τις ελλείψεις υποδομών και χρηματοδότησης (όπως αναφέρονται σε άλλες ενότητες της παρούσας έκθεσης) θεωρείται πολύ ικανοποιητικό.

Ένας άλλος παράγοντας ο οποίος καθιστά ιδιαίτερα σημαντικό το έργο που έχει παραχθεί είναι το γεγονός ότι σε κάποια αντικείμενα του Τμήματος η διεξαγωγή έρευνας και ως αποτέλεσμα αυτής η επίτευξη δημοσιεύσεων προϋποθέτει πειραματικό σχεδιασμό και συλλογή στοιχείων από το πεδίο που δεν είναι άλλο από τα δασικά οικοσυστήματα. Η λήψη στοιχείων από το δάσος είναι μια διαδικασία δαπανηρή, επίπονη και χρονοβόρα ενώ σε αρκετές περιπτώσεις απαιτεί ειδικές άδειες. Η διαδικασία αυτή δυσχεραίνεται από την έλλειψη Πανεπιστημιακού δάσους. Στους πιο πάνω Πίνακες **29** και **30** παρουσιάζεται η κατανομή του ερευνητικού έργου τη τελευταία πενταετία των **14** εκ των 15 μελών ΔΕΠ του Τμήματος, σύμφωνα με τα ατομικά απογραφικά δελτία αλλά παράλληλα γίνεται και μια κατανομή ανά βαθμίδα. Είναι λοιπόν γεγονός ότι ο συνολικός αριθμός δημοσιεύσεων σε επιστημονικά περιοδικά τα τελευταία 5 χρόνια (από το 2004 ως και το 2008) ανέρχεται στις **93**. Όπως φαίνεται, σε μια πενταετία το κάθε μέλος ΔΕΠ έχει συμμετάσχει κατά μέσο όρο σε **6,2** δημοσιεύσεις σε επιστημονικά περιοδικά με κριτές. Φυσικά η τυπική απόκλιση είναι αρκετά μεγάλη και ισούται με 3,28 κάτι που φανερώνει μια ανομοιόμορφη κατανομή δημοσιεύσεων ανά μέλος ΔΕΠ.

Ικανοποιητική είναι η συμμετοχή των 14 μελών ΔΕΠ σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές. Τα μέλη ΔΕΠ έχουν δημοσιεύσει **192** ανακοινώσεις σε Πρακτικά συνεδρίων

με κριτές τα τελευταία 5 έτη. Κατά μέσο όρο έχουν 13,71 ανακοινώσεις ανά άτομο σε πρακτικά συνεδρίων με κριτές.

Υπάρχει λοιπόν μια άνιση συνεισφορά των μελών ΔΕΠ του Τμήματος ως προς το πλήθος αλλά και ως προς την ποιότητα των δημοσιεύσεων, γεγονός που κάνει τους μέσους όρους λιγότερο αντιπροσωπευτικούς. Αυτό ίσως μπορεί να εξηγηθεί με τη διαφορά ανάμεσα στα ποικίλα ερευνητικά αντικείμενα που θεραπεύονται.

Στον παρακάτω πίνακα αναφέρονται οι συμμετοχές που έχουν τα μέλη ΔΕΠ ως εκδότες ή σε συντακτική ομάδα διεθνών και ελληνικών επιστημονικών περιοδικών εκδόσεων κατά την 5ετία 2003-2008.

Πίνακας 29 ΔΕΠ Εκδότες σε Διεθνή Επιστημονικά Περιοδικά

	Εκδότης Guest Editor σε Journal Science Citation Index Impact factor	Εκδότης σε έγκριτο διεθνές επιστημονικό περιοδικό	Μέλος Συντακτικής Ομάδας
Αριθμός Μελών ΔΕΠ	2	2	25

Τα μέλη ΔΕΠ του τμήματος έχουν συγγράψει 5 βιβλία που έχουν εκδοθεί από Ελληνικούς Εκδοτικούς Οίκους. Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος είναι συγγραφείς η συν-συγγραφείς σε 24 κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους. Από τους τόμους αυτούς οι 6 αποτελούν διεθνείς εκδόσεις.

5.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό αναγνώρισης της έρευνας που γίνεται στο Τμήμα από τρίτους;

Οι συνολικές Ετεροαναφορές των μελών ΔΕΠ του Τμήματος για την τελευταία πενταετία (2004-2008) φαίνονται στο σχήμα 4 της ενότητας 5.1. της παρούσας έκθεσης. Συνολικά λοιπόν τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έχουν 232 ετεροαναφορές στις δημοσιεύσεις τους. Όπως φαίνεται σε κάθε μέλος ΔΕΠ κατά μέσο όρο αντιστοιχούν περίπου 17 ετεροαναφορές στην πενταετία. Οι αναφορές αυτές προκύπτουν από τη διεθνή βιβλιογραφική βάση δεδομένων *Scopus* (www.scopus.com), *ISI Web of Science* (<http://portal.wok.ekt.gr>) ή άλλα, κατά δήλωση των μελών ΔΕΠ. Παρόλα αυτά θα πρέπει να τονίσουμε ότι η τυπική απόκλιση είναι μεγάλη και ισούται με 7,55 γεγονός που μειώνει την αξία του μέσου όρου. Παρακάτω φαίνεται η κατανομή των ετεροαναφορών των μελών ΔΕΠ ανά βαθμίδα.

Πίνακας 30. Κατανομή του προσωπικού του τμήματος κατά βαθμίδα και του αριθμού ετεροαναφορών

Βαθμίδα	Ετεροαναφορές
Λέκτορες	6
Επικ. Καθηγητές	101
Αναπλ. Καθηγητές	125
Καθηγητές	-

Οι συνολικές δημοσιεύσεις όλων των μελών ΔΕΠ σε επιστημονικά περιοδικά και σε πρακτικά διεθνών συνεδρίων στην πενταετία είναι **93+176 = 269**

Πρέπει να σημειωθεί ότι όλα τα μέλη ΔΕΠ έχουν διατελέσει κριτές σε εργασίες που παρουσιάστηκαν σε ελληνικά ή διεθνή συνέδρια καθώς και σε εργασίες που δημοσιεύθηκαν σε Ελληνικά και σε Διεθνή επιστημονικά περιοδικά. (*Science Citation Index με Impact Factor*) καθώς και σε Επιστημονικές Επετηρίδες και σε τιμητικούς τόμους. Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται ανά βαθμίδα ο αριθμός των διεθνών και ελληνικών επιστημονικών περιοδικών στα οποία είναι κριτές τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος. Ακολουθεί στο **Παράρτημα 3** κατάλογος των δημοσιεύσεων των ΔΕΠ σε Ελληνικά και διεθνή επιστημονικά περιοδικά.

Πίνακας 31. Κατανομή του προσωπικού του τμήματος κατά βαθμίδα και του αριθμού Επιστημονικών Περιοδικών όπου είναι Κριτές

Βαθμίδα	Αριθμός Ελληνικών Επιστημονικών Περιοδικών όπου είναι Κριτές	Αριθμός Διεθνών Επιστημονικών Περιοδικών όπου είναι Κριτές
Λέκτορες	1	0
Επικ. Καθηγητές	4	10
Αναπλ. Καθηγητές	2	18

Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος είναι κριτές στα πιο κάτω 28 Διεθνή Επιστημονικά Περιοδικά:

1. *ECOLOGICAL MODELLING (Elsevier Science) science citation index Impact factor*
2. *ENVIRONMENTAL MODELLING AND SOFTWARE (Elsevier Science) science citation index Impact factor 1,992*
3. *ECOLOGICAL INFORMATICS (Elsevier Science) science citation index Impact factor*
4. *RISK ANALYSIS AN INTERNATIONAL JOURNAL*
5. *OPERATIONAL RESEARCH AN INTERNATIONAL JOURNAL*

6. *INFORMATION SCIENCES - INTELLIGENT SYSTEMS APPLICATIONS (Elsevier Science) science citation index Impact factor 3,0957.*
7. *IEEE TRANSACTIONS ON SYSTEMS, MAN CYBERNETICS-PART B: CYBERNETICS*
8. *JOURNAL OF UNIVERSAL COMPUTER SCIENCE*
9. *ENVIRONMENTAL MONITORING AND ASSESSMENT*
10. *POLISH JOURNAL OF ENVIRONMENTAL STUDIES*
11. *INTERNATIONAL JOURNAL OF NEURAL SYSTEMS*
12. *INTERNATIONAL JOURNAL OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE 2009 SCI Impact Factor*
13. *ASIA PACIFIC MANAGEMENT REVIEW 2008*
14. *COMPUTERS AND ELECTRONICS IN AGRICULTURE Elsevier Science USA, (SCI impact factor)*
15. *Journal WATER MANAGEMENT Proceedings of the Institution of Civil Engineers journal Water Management ICE (Institute of Civil Engineers)*
16. *INTELLIGENT SYSTEMS IN ACCOUNTING FINANCE AND MANAGEMENT 2009*
17. *INTERNATIONAL JOURNAL OF AI TOOLS (IJAIT) 2009 Impact factor 0,6*
18. *INTERNATIONAL JOURNAL OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND PLANNING*
19. *ENVIRONMENTAL MODELING AND ASSESSMENT*
20. *REGIONAL ENVIRONMENTAL CHANGE*
21. *Journal of Development and Agricultural Economics*
22. *Environment, Development and Sustainability*
23. *WATER MANAGEMENT*
24. *SILVAE GENETICA*
25. *FOREST GENETICS*
26. *THEORETICAL APPLIED GENETICS*
27. *EUROPEAN JOURNAL OF FOREST RESEARCH*
28. *EUROPEAN JOURNAL OF WILDLIFE RESEARCH*

Τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος είναι κριτές στα πιο κάτω 6 ελληνικά Επιστημονικά

Περιοδικά:

1. ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ
2. ΤΕΤΡΑΔΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ
3. ΓΕΩΠΟΝΙΚΑ
4. ΔΑΣΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ
5. ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ
6. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΕΤΗΡΙΔΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΔΔΠΦΠ ΤΟΥ ΔΠΘ

5.6. Πώς κρίνετε τις ερευνητικές συνεργασίες του Τμήματος;

Τα μέλη ΔΕΠ του τμήματος έχουν αναπτύξει πολλές και σημαντικές ερευνητικές συνεργασίες, με άλλα ερευνητικά και ακαδημαϊκά ιδρύματα της Ελλάδος και του εξωτερικού. Οι επιβαρυνόμενες υποχρεώσεις (βλέπε παραπάνω) ή δυσμενής αναλογία

εκπαιδευτικού έργου σε σχέση με τους υπάρχοντες διδάσκοντες η έλλειψη εργαστηριακών υποδομών και η έλλειψη βοηθητικού προσωπικού λειτουργούν ανασταλτικά στην ανάπτυξη συνεργασιών.

Το εργαστήριο **Δασικής Πληροφορικής** έχει αναπτύξει συνεργασίες:

1. Με το Εργαστήριο Πληροφορικής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών.
2. Με το Τμήμα Πληροφορικής του Πανεπιστημίου του Ανατολικού Λονδίνου.
3. Με το Πανεπιστήμιο του Dundee στη Σκωτία.
4. Με το Εργαστήριο Δασικής Τηλεπισκόπησης του Τμήματος Δασολογίας του ΑΠΘ
5. Με το Πανεπιστήμιο του Αιγαίου.

Το Εργαστήριο **Δασικής Οικονομικής** έχει συνεργασίες κυρίως με συναδέλφους του Τμήματος ή με άλλες ακαδημαϊκές μονάδες του ιδρύματος, καθώς και με ιδρύματα του εσωτερικού.

Το Εργαστήριο **Ύλοχρηστικής** έχει συνεργασία με συναδέλφους του τμήματος αλλά και με φορείς και ιδρύματα του εξωτερικού και συγκεκριμένα με συναδέλφους στο TU Dresden. Tharant, Lehrstuhl für Forstl. Arbeitswissenschaft und Verfahrenstechnik

Το Εργαστήριο **Μηχανικών Επιστημών και Τοπογραφίας** έχει αναπτύξει συνεργασία με φορείς και ιδρύματα του εσωτερικού, συγκεκριμένα με τη Σχολή Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του Α.Π.Θ.

Το Εργαστήριο **Δασικής Βοτανικής** έχει συνεργασία με άλλα Εργαστήρια του Τμήματος και ειδικότερα με τα Εργαστήρια Δασικής Γενετικής και Δασοκομίας.

Επιπλέον, με Ιδρύματα του εσωτερικού όπως τα:

1. Σχολή Δασολογίας και Περιβάλλοντος ΑΠΘ, Εργαστήριο Δασικής Βοτανικής – Γεωβοτανικής.
2. Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.
3. Τμήματα Δασοπονίας και Αρχιτεκτονικής Τοπίου του ΤΕΙ Καβάλας.

Επιπρόσθετα, υπάρχει συνεργασία με φορείς και εταιρείες που δραστηριοποιούνται στον τομέα μελέτης και διατήρησης του περιβάλλοντος.

Το Εργαστήριο **Διευθέτησης Ορεινών Υδάτων** έχει συνεργασίες τόσο με συναδέλφους του Τμήματος, όσο και άλλων Τμημάτων του ιδίου και άλλων Πανεπιστημίων. Ειδικότερα με τα εξής τμήματα:

1. Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών του Δ.Π.Θ.
2. Σχολή Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του Α.Π.Θ.
3. Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας.
4. Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών.
5. Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

6. Πολυτεχνείο της Βιέννης (BOKU).

Η συνεργασία με το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών του Δ.Π.Θ. και τη Σχολή Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του Α.Π.Θ. αφορούν ερευνητικά προγράμματα και δημοσιεύσεις ενώ με το Τμήμα Διαχείρισης Περιβάλλοντος και Φυσικών Πόρων του Πανεπιστημίου Δυτικής Ελλάδας, το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας μόνο δημοσιεύσεις. Σε ότι αφορά το Πολυτεχνείο της Βιέννης (BOKU) η συνεργασία αφορά μεταπτυχιακό φοιτητή, ο οποίος συνεχίζει για την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής του εκεί και δημοσιεύσεις.

Το Εργαστήριο **Δασοκομίας** έχει ερευνητική συνεργασία με συναδέλφους του Τμήματος.

Επιπλέον έχει ερευνητική συνεργασία από την οποία έχουν προκύψει δημοσιεύσεις σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά με: α) Τη Σχολή Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, (Εργαστήριο Δασοκομίας)

β) Το Τμήμα Δασοπονίας και Διαχείρισης Περιβάλλοντος (Εργαστήριο Υλοχρηστικής και Τεχνολογίας Ξύλου) του ΤΕΙ Λάρισας.

Οι παραπάνω ερευνητικές συνεργασίες δεν σχετίζονται με επίσημες συμφωνίες συνεργασίας ή με χρηματοδοτήσεις.

Το Εργαστήριο **Δασικής Γενετικής** έχει αναπτύξει συνεργασίες:

α) Με όλα τα μέλη ΔΕΠ του Τμήματος,

β) Με τα Τμήματα Αγροτικής Ανάπτυξης και Μοριακής Βιολογίας και Γενετικής του ΔΠΘ.

γ) Με τη Σχολή Βιολογίας ΑΠΘ,

δ) Με το Τμήμα Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου,

ε) Με το Τμήμα Φυτικής Παραγωγής του Γεωπονικού Πανεπιστημίου Αθηνών,

στ) Με το ΤΕΙ Δασοπονίας Δράμας,

ζ) Με το Ίδρυμα Δασικών Ερευνών Αθηνών (ΕΘΙΑΓΕ),

η) Με το WWF Ελλάς

θ) Με τη Σχολή Δασολογίας του Πανεπιστημίου Goettingen Γερμανίας,

ι) Με το δίκτυο MEDFOREX (νυν EFIMED) στη Βαρκελώνη Ισπανίας.

Οι συνεργασίες αφορούν την κοινή υποβολή προγραμμάτων, κοινή έρευνα, κοινές δημοσιεύσεις, επισκέψεις για διδασκαλία, σεμινάρια, διαλέξεις και ανταλλαγές φοιτητών.

Το Εργαστήριο **Υλωρικής** έχει ερευνητική συνεργασία με το Εργαστήριο Εντομολογίας του Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης ΔΠΘ και το Εργαστήριο Υλωρικής του ΑΠΘ.

Το Εργαστήριο **Δασικής Πολιτικής** έχει ερευνητική συνεργασία:

Με συναδέλφους του Τμήματος και το Τμήμα Αγροτικής Ανάπτυξης ΔΠΘ.

Με φορείς και ιδρύματα του εσωτερικού: Πάντειο Πανεπιστήμιο, ΤΕΙ Θεσσαλονίκης, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας.

Με φορείς και ιδρύματα του εξωτερικού: School of Sociology, Social Policy & Social Work, Queen's University Belfast, Kostarella Institute of Communications Studies, Houldsworth Building, University of Leeds.

Ο **επίκουρος καθηγητής κ. Μανωλάς** συνεργάζεται με συναδέλφους του ιδρύματος αλλά και με φορείς και ιδρύματα του εξωτερικού και συγκεκριμένα με το Hamburg University of Applied Sciences, Hamburg, Germany και το University of New England, Armidale, Australia.

5.7. Πώς κρίνετε τον βαθμό συμμετοχής των φοιτητών στην έρευνα;

Η συμμετοχή των φοιτητών όπως έχει ήδη προαναφερθεί γίνεται μέσα από τις διπλωματικές εργασίες τους αλλά και από άλλες έρευνες. Έχουν πράγματι προκύψει αρκετές πρωτότυπες εργασίες από την εν λόγω έρευνα τόσο σε επίπεδο Μεταπτυχιακού διπλώματος εξειδίκευσης όσο και σε επίπεδο Διδακτορικού διπλώματος ακόμη και σε Προπτυχιακό επίπεδο και έχουν δημοσιευθεί σε έγκριτα Ελληνικά και διεθνή επιστημονικά περιοδικά του εξωτερικού αλλά και σε πρακτικά διεθνών και Ελληνικών συνεδρίων. Λεπτομέρειες φαίνονται στο **Παράρτημα 5**

6. Σχέσεις με κοινωνικούς / πολιτιστικούς / παραγωγικούς (ΚΠΠ) φορείς

Κύριος βραχίονας οικοδόμησης της σχέσης αυτής είναι το ανθρώπινο δυναμικό, τόσο οι φοιτητές και πτυχιούχοι όσο και το προσωπικό (ΔΕΠ, διδάσκοντες 407/80, ΕΤΕΠ, ΕΕΔΠ, γραμματεία, τεχνικοί, κα.) του Τμήματος.

Η προσπάθεια λοιπόν αφορά το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού της Πανεπιστημιακής Κοινότητας.

6.1. Σχέσεις με τους κοινωνικούς και πολιτιστικούς φορείς

Οι δραστηριότητες οι οποίες υλοποιήθηκαν και υλοποιούνται είναι διαρκείς και συνεχείς. Ενδεικτικά στα πλαίσια μιας ολοκληρωμένης εικόνας της συνεργασίας μας με τους κοινωνικούς και πολιτιστικούς φορείς μπορούν να συνοψιστούν ως εξής :

- Διοργάνωση συνεδρίων: Στα πλαίσια της προσπάθειας αυτής διοργανώθηκαν το 1^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Πανεπιστημιακών Περιβαλλοντικών Τμημάτων σε συνεργασία με το Δήμο Ορεστιάδας και το Διεθνές Συνέδριο για την Αειφορική Διαχείριση του Περιβάλλοντος σε συνεργασία με το Δήμο Νάξου.
- Διοργάνωση των παρακάτω διεθνών συνεδρίων:
  1. 10TH EANN (Engineering Applications of Neural Networks), 2007
  2. 4TH HAICTA Conference on ICT in Bio and Earth Sciences, 2008
  3. 5TH IFIP AIAI (Artificial Intelligence Applications and Innovations) 2009
  4. 6TH IFIP AIAI (Artificial Intelligence Applications and Innovations) 2010
- Διοργάνωση ημερίδων: Στα πλαίσια της προσπάθειας αυτής διοργανώθηκαν επιστημονική ημερίδα με θέμα: «Ποταμός Έβρος: Πιλοτική Διαχείριση Διακρατικής Λεκάνης Απορροής» στην Ορεστιάδα την 28^η Μαΐου 2005 και διημερίδα με θέμα: «Ολοκληρωμένη διαχείριση υδατικών πόρων» στην Ορεστιάδα την 5-6^η Ιουνίου 2009 σε συνεργασία με την Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Έβρου.
- Ομιλίες : Στα πλαίσια της προσπάθειας αυτής μέλη ΔΕΠ του Τμήματος έκαναν πλήθος ομιλιών σε κέντρα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, συλλόγους, σχολεία, δήμους, κ.α.

- Μέλη ΔΕΠ του Τμήματος είναι ιδρυτικά μέλη συλλόγων περιβαλλοντικού χαρακτήρα, αθλητικούς συλλόγους για ΑΜΕΑ.
- Μέλη ΔΕΠ του Τμήματος είναι μέλη του ΔΣ Φορέα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου Δαδιάς Λευκίμμης Σουφλίου, του ΔΣ Φορέα Οροσειρά Ροδόπης, του ΔΣ WWF Ελλάς
- Διοργάνωση εθελοντικών αναδασώσεων και άλλων εκδηλώσεων
- Μέλη ΔΕΠ του Τμήματος γράφουν συστηματικά άρθρα σε τοπικά περιοδικά (ΒΟΡΕΑΣ, κ.α.) και τοπικές εφημερίδες ενώ σημαντική είναι η αρθρογραφία τους σε έντυπα πανελλήνιας κυκλοφορίας
- Συμμετοχή του Τμήματος στην Ανθοκομική έκθεση που διοργανώνει ο Δήμος Ορεστιάδας και η Αναπτυξιακή Εταιρεία το Μάιο του 2008.

6.2. Σχέσεις με τους παραγωγικούς φορείς

Οι σχέσεις με τους παραγωγικούς φορείς είναι σχεδόν ανύπαρκτη. Η σύνδεση της έρευνας με την παραγωγή αντιμετωπίζει σημαντικά προβλήματα στην χώρα μας και δεν μπορεί να αποτελέσει εξαίρεση το Τμήμα ΔΔΠΦΠ.

Για την ανάπτυξη των σχέσεων φοιτητών/πτυχιούχων και των παραγωγικών φορέων προς όφελος όλων, το Τμήμα παρέχει τη δυνατότητα στις/τους αποφοίτους να αποκτήσουν εργασιακές εμπειρίες σε σχέση με τον κύριο χώρο της επαγγελματικής τους ενασχόλησης μέσα από χρηματοδοτούμενο πρόγραμμα απόκτησης εργασιακής εμπειρίας. Οι απόφοιτοι σύμφωνα με τα επαγγελματικά τους δικαιώματα είναι σε θέση να στελεχώσουν τους δημόσιους οργανισμούς (Περιφέρειες, Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις, Δήμους), μη κυβερνητικές περιβαλλοντικές οργανώσεις, ερευνητικά περιβαλλοντικά ινστιτούτα, ιδιωτικά γραφεία μελετών, την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση σε θέματα περιβάλλοντος και δάσους. Για το λόγο αυτό όλοι οι παραπάνω φορείς συνεργάστηκαν και αναμένονται πλέον σημαντικά οφέλη από την ανάπτυξη της συνεργασίας αυτής.

Τέλος σημαντική είναι η συνεργασία με το Γεωτεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδας για την ενημέρωση και την προετοιμασία εισόδου στην αγορά εργασίας των φοιτητών και πτυχιούχων μας. Αρωγός στην προσπάθεια αυτή υπήρξε το Γραφείο Διασύνδεσης του Δ.Π.Θ.

7. Στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης

Σήμερα είναι γεγονός ότι τα Πανεπιστήμια βρίσκονται αντιμέτωπα με σημαντικές δομικές αλλαγές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης λόγω, της πρόσφατης εκπαιδευτικής μεταρρύθμισης και γενικότερα των διεθνών εξελίξεων. Έτσι λοιπόν ο Στρατηγικός Σχεδιασμός στη μορφή Σχεδίου Ανάπτυξης είναι αναγκαίος.

Το Τμήμα ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ για πρώτη φορά στην 10ετή ύπαρξη του έχει εκπονήσει και υποβάλει εντός του 2008 Τετραετές Ακαδημαϊκό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα. Το συγκεκριμένο αναπτυξιακό πρόγραμμα περιλαμβάνει:

- Την αποτύπωση της ισχύουσας κατάστασης στο Τμήμα,
- Την εκτίμηση των εξελίξεων στην τριτοβάθμια εκπαίδευση τόσο στον ελλαδικό όσο και στο διεθνή χώρο
- Την καταγραφή των ελλείψεων κυρίως σε υποδομή εργαστηρίων
- Τον προσδιορισμό μελλοντικών δράσεων και ενεργειών

Αυτές οι δράσεις θα στοχεύουν και θα επικεντρώνονται στα πιο κάτω:

- Στη βελτίωση και στην ανάπτυξη των εκπαιδευτικών και των ερευνητικών δραστηριοτήτων του Τμήματος
- Στην ανάπτυξη και διαχείριση των υποδομών (χώρων και εξοπλισμών).
- Στην ανάπτυξη και βελτίωση του ανθρώπινου δυναμικού σε επίπεδο ΔΕΠ και ΕΕΔΙΠ-ΕΤΕΠ οι οποίοι είναι απαραίτητοι για τη σωστή λειτουργία των εργαστηρίων.
- Στη βελτίωση και εξέλιξη τόσο των Προπτυχιακών όσο και των Μεταπτυχιακών Σπουδών στο Τμήμα.
- Τη πιθανή ανάληψη πρωτοβουλιών διασφάλισης ποιότητας παρεχομένων σπουδών
- Σε πηγές χρηματοδότησης του Τμήματος

Φυσικά η αρμοδιότητα παρακολούθησης του σχεδίου ανάπτυξης επαφίεται στην διοίκηση του Τμήματος και στην Γενική Συνέλευση.

Τα δε αποτελέσματα της εφαρμογής του αναπτυξιακού προγράμματος θα πρέπει να δημοσιοποιούνται σε ετήσιες εκθέσεις πεπραγμένων του Τμήματος ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ.

Βάσει του τετραετούς προγραμματισμού στόχος είναι να αυξηθεί ο αριθμός των μελών ΔΕΠ και να μειωθεί ο αριθμός των συμβασιούχων διδασκόντων-διδακτόρων με το ΠΔ 407/80. Άποψη του Τμήματος είναι ότι αυτό θα συντελέσει στη βελτίωση του παρεχόμενου διδακτικού και ερευνητικού έργου.

Όπως έχει προαναφερθεί ήδη, τα μέλη Δ.Ε.Π. που είναι υπό διορισμό μαζί με τις θέσεις μελών Δ.Ε.Π. που έχουν προκηρυχθεί θα δημιουργήσουν ευνοϊκότερες συνθήκες διδασκαλίας. Ένα άλλο πρόβλημα είναι ο μεγάλος αριθμός των φοιτητών που παίρνουν μετεγγραφές στην αντίστοιχη Σχολή Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Αυτό οφείλεται σε οικονομικούς λόγους αλλά και στο γεγονός ότι η Θεσσαλονίκη ως μεγαλύτερη πόλη είναι πολύ πιο ελκυστική. Το πρόβλημα αυτό έχει εν μέρει αντιμετωπιστεί αφού ο αριθμός των φοιτητών του Τμήματος έχει σταθεροποιηθεί τα τελευταία έτη με τη βελτίωση των υποδομών και την ανέγερση της φοιτητικής εστίας. Η στόχευση του αναπτυξιακού προγράμματος του Τμήματος είναι η περαιτέρω βελτίωση των υποδομών και των συνθηκών διαβίωσης των φοιτητών έτσι ώστε να γίνει περισσότερο ελκυστικό.

Ιδιαίτερα στο ΠΜΣ υποβάλλεται πολύ μεγάλος αριθμός αιτήσεων και γίνεται επιλογή με βάση αυστηρά κριτήρια. Παρόλα αυτά ένας επιπλέον μεσοπρόθεσμος στόχος του ΠΜΣ θα ήταν η δημιουργία Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Επίσης θα ήταν σκόπιμο να εξετασθεί η δημιουργία του Θεσμού του Συμβούλου Καθηγητή (με ρόλο τη ψυχολογική στήριξη των φοιτητών).

8. Διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές

8.1. Πώς κρίνετε την αποτελεσματικότητα των διοικητικών και τεχνικών υπηρεσιών;

Θα ήταν σκόπιμο να τονιστεί από την αρχή ότι η καταγραφή της παρούσας κατάστασης των Διοικητικών Υπηρεσιών του Τμήματος έχει σα μοναδικό στόχο την επανατροφοδότηση και βελτίωσή τους και όχι την αξιολογική κατηγοριοποίησή τους. Η αποτελεσματικότητα της Γραμματείας είναι υψηλή παρά τις ελλείψεις της.

Πίνακας 32: Το διοικητικό προσωπικό του τμήματος

Το Διοικητικό Προσωπικό του Τμήματος		
	Μόνιμο	ΙΔΑΧ
Καταγραφή	0	3 (Γραμματεία) 3 (Βιβλιοθήκη)

Το προσωπικό της Γραμματείας του Τμήματος είναι περιορισμένο και παρότι εργάζεται σκληρά, σε κάποιες περιπτώσεις παρατηρούνται ελλείψεις. Ένα βασικό πρόβλημα είναι η ανυπαρξία ηλεκτρονικού συστήματος καταχώρησης των βαθμολογιών των φοιτητών με αποτέλεσμα κάθε φορά που πρέπει να εκδοθεί αναλυτική βαθμολογία των φοιτητών, να έχουμε καθυστερήσεις και ταλαιπωρία.

8.2. Πώς κρίνετε τις υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας;

Πολιτική του Τμήματος και της διοίκησης του Πανεπιστημίου είναι η στήριξη των φοιτητών σε όλη τη διάρκεια των σπουδών τους, όπως επίσης, η ενεργός συμμετοχή των φοιτητών/τριών σε όλες τις πτυχές της λειτουργίας του Τμήματος που σχετίζονται με αυτούς. Παρόλα αυτά υπάρχουν αρκετά σημεία όπου εντοπίζονται προβλήματα.

Η συμμετοχή των φοιτητών στις Γενικές Συνελεύσεις τους δίνει την ευκαιρία να διατυπώσουν τα θέματα-προβλήματα που τους απασχολούν. Επίσης οι φοιτητές έχουν το δικό τους Διοικητικό συμβούλιο και ιδιαίτερα θετική κρίνεται η συμμετοχή τους σε διοργανώσεις Ημερίδων και Συνεδρίων.

Η βιβλιοθήκη του Τμήματος έχει πρόβλημα με την ανυπαρξία ηλεκτρονικού συστήματος διαχείρισης των βιβλίων της. Έτσι παρά την προσπάθεια των υπαλλήλων της δε λειτουργεί όσο καλά θα έπρεπε. Όλοι οι φοιτητές του Τμήματος ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ έχουν δικαίωμα στη δωρεάν σίτιση. Παλαιότερα, ένας αριθμός φοιτητών στεγάζονταν προσωρινά σε ξενοδοχείο που είχε ενοικιασθεί για να λειτουργεί ως

φοιτητική εστία, αλλά το κτίριο των νέων φοιτητικών εστιών έχει πλέον ήδη ολοκληρωθεί. Η ποιότητα των χώρων στέγασης είναι πολύ καλή.

8.3. Πώς κρίνετε τον βαθμό αξιοποίησης νέων τεχνολογιών από τις διάφορες υπηρεσίες του Τμήματος (πλην εκπαιδευτικού και ερευνητικού έργου);

Η Γραμματεία του Τμήματος διαθέτει συστήματα μηχανοργάνωσης αρκετά καλής ποιότητας. Παρόλα αυτά ένα σοβαρό πρόβλημα που αναφέρθηκε και πιο πάνω είναι η ανυπαρξία ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων καταχώρησης των βαθμολογιών.

8.4. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη χρήση υποδομών και εξοπλισμού;

Σε όσα εργαστήρια υπάρχει διαθέσιμος κατάλληλος εξοπλισμός, χρησιμοποιείται πολύ ικανοποιητικά και όλο το προσωπικό αλλά και οι φοιτητές έχουν πρόσβαση σε αυτά. Η αποτελεσματικότητα διαπιστώνεται από τις δημοσιεύσεις που έχουν επιτευχθεί. Η 24ωρη παρουσία φύλακα εξασφαλίζει την υπάρχουσα υποδομή.

8.5. Πώς κρίνετε τον βαθμό διαφάνειας και την αποτελεσματικότητα στη διαχείριση οικονομικών πόρων;

Είναι αναμφισβήτητο γεγονός ότι στη διαχείριση των διαθέσιμων οικονομικών πόρων του Τμήματος ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ υπάρχει πλήρης διαφάνεια. Ο ετήσιος τακτικός προϋπολογισμός κοινοποιείται από την Πρυτανεία εγγράφως στο Τμήμα. Η κατανομή γίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ η οποία εγκρίνει πάσης φύσεως δαπάνες.

Επίσης οι προμήθειες πάσης φύσεως ελέγχονται από επιτροπές παραλαβής, οι οποίες αποτελούνται από μέλη ΔΕΠ του Τμήματος ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ. Οι επιτροπές αυτές μεταβάλλονται σε τακτά χρονικά διαστήματα προκειμένου να υπάρχει διαφάνεια στην παραλαβή. Ακόμα και για την παραλαβή πάσης φύσεως αναλωσίμων υλικών υπάρχουν επιτροπές που ελέγχουν.

Όταν οι προμήθειες ξεπερνούν κάποιο όριο διεξάγεται διαγωνισμός. Οι επιτροπές αυτές αλλάζουν κάθε έτος.

9. Συμπεράσματα

9.1. Ποια κατά τη γνώμη σας, είναι τα κυριότερα θετικά και αρνητικά σημεία του Τμήματος, όπως αυτά προκύπτουν μέσα από την Έκθεση Εσωτερικής Αξιολόγησης;

Το Τμήμα ΔΔΠΦΠ έχει 10έτη ζωής άρα είναι ακόμα νέο παρόλα αυτά και δεδομένης της σχετικά αργής διαδικασίας εκλογής μελών ΔΕΠ, κρίνεται ως ιδιαίτερα θετικό το γεγονός ότι έχει ήδη στελεχωθεί από 15 μέλη ΔΕΠ.

Παρόλα αυτά ιδιαίτερα επιβαρημένο σε όγκο παρουσιάζεται το διδακτικό – διοικητικό έργο των μελών Δ.Ε.Π. το οποίο όπως προαναφέρθηκε περιλαμβάνει και διδασκαλία το καλοκαίρι στο πλαίσιο της πρακτικής άσκησης του Τμήματος. Αποτέλεσμα του μεγάλου φόρτου εργασίας και υποχρεώσεων είναι η περιορισμένη δυνατότητα κινητικότητας των μελών Δ.Ε.Π. όσον αφορά μετακινήσεις με τη μορφή της εκπαιδευτικής άδειας και η μικρή δυνατότητα ενασχόλησης με τη διεκδίκηση ανταγωνιστικών ερευνητικών προγραμμάτων. Ο υπερβολικά μεγάλος φόρτος διδακτικών και διοικητικών καθηκόντων των μελών Δ.Ε.Π. στο μέλλον θα μειωθεί αφού είναι υπό διορισμό 5 μέλη Δ.Ε.Π., ενώ βρίσκονται σε διαδικασία κρίσης άλλες 4 θέσεις μελών Δ.Ε.Π. Ένα σημαντικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει το Τμήμα είναι οι ελλείψεις εργαστηριακών υποδομών πολλές από τις οποίες θα πρέπει να έχουν συγκεκριμένες προδιαγραφές (πάγκους εργαστηρίων – απαγωγούς κ.τ.λ.) και εξοπλισμού. Ένα κύριο πρόβλημα είναι η υποχρηματοδότηση που εν μέρει καλύπτεται μέσω των εσόδων από τα δίδακτρα του ΠΜΣ. Προσπάθεια κάλυψης της υποχρηματοδότησης γίνεται και μέσω ερευνητικών προγραμμάτων και έργων. Όσον αφορά στις διδακτικές αίθουσες αν και οριακά καλύπτουν τις εκπαιδευτικές ανάγκες, σε περίπτωση μεγαλύτερου ποσοστού παρακολούθησης φοιτητών πιθανόν να δημιουργηθεί πρόβλημα. Πρόβλημα εμφανίζεται και στην περίπτωση των χώρων που θα χρησιμοποιηθούν ως γραφεία για τα μέλη Δ.Ε.Π. που θα διοριστούν στο αμέσως προσεχές διάστημα. Επίσης πρόβλημα δημιουργείται με την έλλειψη κατάλληλου χώρου σπουδαστηρίου.

Ιδιαίτερα σημαντικό πρόβλημα είναι η πολύ μικρού βαθμού στελέχωση του Τμήματος με επιστημονικό (ΕΤΕΠ, Ε.Ε.ΔΙ.Π) και λοιπό προσωπικό. Επίσης η έλλειψη Πανεπιστημιακού Δάσους αποτελεί ιδιαίτερα σημαντικό μειονέκτημα το οποίο συνδέεται τόσο με την εκπαίδευση όσο και με την έρευνα.

Αν και υφίστανται τα παραπάνω έντονα προβλήματα ο στόχος του Τμήματος όσον αφορά την κατάρτιση επιστημόνων επιτυγχάνεται όπως διαφαίνεται από τις απόψεις των ήδη πτυχιούχων του Τμήματος αλλά και των φοιτητών όπως διαγράφονται μέσα από τις απαντήσεις τους στα ερωτηματολόγια.

Ένα ιδιαίτερα σημαντικό επίτευγμα του Τμήματος παρ' όλη τη μικρή διάρκεια λειτουργίας του και τον μεγάλο φόρτο υποχρεώσεων των μελών Δ.Ε.Π. είναι η δημιουργία και λειτουργία του Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών. Το πρόγραμμα αυτό συνεισφέρει σε μεγάλο βαθμό στην ειδίκευση των επιστημόνων στα γνωστικά αντικείμενα του Τμήματος και αποτελεί ένα από τα σημαντικά πλεονεκτήματα του. Επίσης η προαγωγή της Δασολογικής επιστήμης, και της επιστήμης του περιβάλλοντος επιτυγχάνεται σε γενικές γραμμές όχι μόνο μέσα από την εκπαίδευση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών αλλά και μέσα από την ικανοποιητική για τα δεδομένα του Τμήματος παραγωγή ερευνητικού έργου από τα μέλη Δ.Ε.Π.. Σε πολλές ερευνητικές εργασίες προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές είναι συν – συγγραφείς, υποδηλώνοντας την πολύ ικανοποιητική σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα. Η σύνδεση αυτή αποτελεί ένα ακόμη πλεονέκτημα του Τμήματος. Επίσης έχουν αναπτυχθεί ερευνητικές συνεργασίες ανάμεσα σε μέλη Δ.Ε.Π. του Τμήματος και σε άλλα ερευνητικά και ακαδημαϊκά ιδρύματα της Ελλάδος και του εξωτερικού.

Έστω κι αν υπάρχουν τα προβλήματα που προαναφέρθηκαν η πορεία του Τμήματος τα λίγα έτη που λειτουργεί είναι δυνατόν να χαρακτηριστεί ιδιαίτερα ικανοποιητική. Αξίζει ιδιαίτερα να αναφερθεί η θερμή στήριξη του Τμήματος από τη διοίκηση του Πανεπιστημίου για το στήσιμο μιας βασικής λειτουργικής υποδομής των εργαστηρίων του Τμήματος. Επίσης σημαντική ήταν και η εισφορά της διοίκησης του Πανεπιστημίου στη βελτίωση της ποιότητας διαβίωσης των φοιτητών.

9.2. Διακρίνετε ευκαιρίες αξιοποίησης των θετικών σημείων και ενδεχόμενους κινδύνους από τα αρνητικά σημεία;

Τα θετικά σημεία όπως εμφανίζονται σε σχέση με την εκπαίδευση των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών αλλά και μέσα από την ικανοποιητική παραγωγή ερευνητικού έργου από τα μέλη Δ.Ε.Π και τη σύνδεση της διδασκαλίας με την έρευνα θα πρέπει να αξιοποιηθούν στο μέγιστο βαθμό. Ο στόχος είναι η επίτευξη ενός υψηλότερου επιπέδου εκπαίδευσης αλλά και έρευνας. Η επιτυχία ή μη εκπλήρωσης αυτών των στόχων συνδέεται στενά με τους κινδύνους που δημιουργούνται από τα προβλήματα που αναφέρθηκαν στη προηγούμενη ενότητα. Η μεγάλες ελλείψεις εργαστηριακών υποδομών και εξοπλισμού σε συνδυασμό με τη χαμηλή χρηματοδότηση και την σημαντικότερη υποστελέχωση του Τμήματος σε

επιστημονικό (ΕΤΕΠ, Ε.Ε.ΔΙ.Π) και λοιπό προσωπικό υπάρχει κίνδυνος να δημιουργήσουν σημαντικά προβλήματα στο μέλλον τόσο στον τομέα της έρευνας αλλά και της εκπαίδευσης.

Η έλλειψη Πανεπιστημιακού δάσους, εργαστηριακών υποδομών, εξοπλισμού, προσωπικού και χρηματοδότησης περιορίζουν σε μεγάλο βαθμό τα αντικείμενα της έρευνας και δημιουργούν μελλοντικούς κινδύνους σε σχέση με την ποιοτική της διάσταση. Παράλληλα οι δυνατότητες διεκδίκησης ερευνητικών προγραμμάτων, λόγω των παραπάνω θα είναι μικρές όπως επίσης δυσκολίες θα δημιουργούνται και στο επίπεδο των συνεργασιών με άλλα ιδρύματα. Οι ίδιες ελλείψεις επιδρούν ιδιαίτερα αρνητικά και στην εκπαιδευτική διαδικασία η οποία θα πρέπει συνεχώς να αναβαθμίζεται και να ακολουθεί τις σύγχρονες αντιλήψεις, πολύ παραπάνω δε σε ένα Τμήμα εφαρμοσμένης επιστήμης.

Είναι κοινή πεποίθηση όλων μας ότι το Τμήμα έχει τις προϋποθέσεις να ξεπεράσει τις αδυναμίες και τα προβλήματά του και να γίνει ένα πολύ καλό κέντρο διδασκαλίας και έρευνας της Δασολογικής και Περιβαλλοντικής επιστήμης. Παρόλα αυτά είναι απόλυτως σίγουρο ότι ο δρόμος θα είναι ακόμα μακρύς και οι προσπάθειες που πρέπει να καταβάλει το αφοσιωμένο προσωπικό του Τμήματος ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ θα είναι πολλές.

10. Περαιτέρω Μελλοντικός Σχεδιασμός

Στο μέλλον η προσπάθεια της αξιολόγησης θα συνεχισθεί. Τα συμπεράσματα που θα συνάγονται θα είναι χρήσιμα για τους εξής λόγους. Τα επιτεύγματα του Τμήματος θα προβάλλονται και οι αδυναμίες θα καλύπτονται μέσα από τη λειτουργία επιτροπών στρατηγικού σχεδιασμού που θα ορίζει η Γενική Συνέλευση του Τμήματος ΔΔΠΦΠ του ΔΠΘ.

Βασικό στοιχείο που θα επηρεάσει τον μελλοντικό σχεδιασμό είναι η χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό μέσω του Δημοκρίτειου Πανεπιστήμιου Θράκης και η χρηματοδότηση από την Επιτροπή Ερευνών του Δ.Π.Θ. Η επέκταση των εργαστηριακών (με τις κατάλληλες προδιαγραφές) αλλά και των άλλων υποδομών στηρίζεται αποκλειστικά σε μεγάλες χρηματοδοτήσεις που συνδέονται με την κρατική ή ευρωπαϊκή χρηματοδότηση ή επιχορήγηση. Οπότε θα πρέπει να διεκδικηθεί πολύ μεγαλύτερη χρηματοδότηση η οποία εκτός των άλλων συνδέεται και με τη δημιουργία Πανεπιστημιακού δάσους και των αντίστοιχων υποδομών.

Επίσης στον μελλοντικό σχεδιασμό εντάσσεται η αναλυτική περαιτέρω ιεράρχηση των αναγκών του Τμήματος και η χρονική ιεράρχηση της ικανοποίησης τους κατά ευέλικτο τρόπο ώστε ο σχεδιασμός να μπορεί να μεταβληθεί ανάλογα με την χρηματοδότηση. Στο πλαίσιο αυτό, εκτός από την κάλυψη άμεσων αναγκών όσον αφορά εξοπλισμό μικρού κόστους ή τα αναλώσιμα, θα πρέπει ένα σημαντικό τμήμα της όποιας χρηματοδότησης να κατευθύνεται στην κάλυψη υψηλού κόστους αναγκών. Τέτοιες ανάγκες είναι η βελτίωση των υπάρχοντων εργαστηριακών χώρων με τη δημιουργία κατάλληλων υποδομών (πάγκους εργαστηρίων – απαγωγούς κ.τ.λ.) και η αγορά εξοπλισμού μεγάλης χρηματικής αξίας (που ενδεχόμενα να είναι συμπληρωματικός του υπάρχοντος) σημαντικού για τη λειτουργία των εργαστηρίων τόσο στην έρευνα όσο και στην εκπαίδευση. Παράλληλα με αυτό θα πρέπει να διεκδικηθεί άμεσα η σημαντική αύξηση του επιστημονικού (ΕΤΕΠ, Ε.Ε.ΔΙ.Π) και λοιπού προσωπικού, αφού η έλλειψή του μειώνει ή και σχεδόν εξαφανίζει την θετική για τη λειτουργία του Τμήματος επίδραση της βελτίωσης των εργαστηριακών υποδομών. Αντίστοιχα το Τμήμα θα πρέπει να λειτουργήσει σε σχέση με τη δημιουργία και λειτουργία του Πανεπιστημιακού δάσους πρωτίστως, αλλά και άλλων υποδομών όπως δασικό φυτώριο και φυτείες, αφού και σε αυτές τις περιπτώσεις η ύπαρξη χρηματοδότησης και προσωπικού είναι ζωτικής σημασίας.

Η σωστή ιεράρχηση και κάλυψη των αναγκών σε συνδυασμό με την αύξηση της χρηματοδότησης θα δημιουργήσει μια έντονα θετική ανάδραση η οποία θα οδηγήσει σε θεαματική βελτίωση της παραγόμενης έρευνας (ποιοτικά και ποσοτικά) και στην περαιτέρω ανύψωση της ποιότητας του εκπαιδευτικού έργου. Αντίστοιχα θα υπάρξει αύξηση των συνεργασιών του Τμήματος που θα μεταφράζονται σε απτά αποτελέσματα, όπως επίσης θα αυξηθούν και τα ερευνητικά προγράμματα στα οποία θα εμπλέκονται μέλη Δ.Ε.Π. του τμήματος. Ως συνέπεια αυτών θα αυξηθούν τα χρήματα που θα προέρχονται από τα προγράμματα, για την χρηματοδότηση της έρευνας. Επίσης, μέρος των χρημάτων αυτών θα χρησιμοποιείται για την αγορά αναλωσίμων υλικών, και οργάνων ή την συντήρηση του ήδη υπάρχοντος εξοπλισμού. Ένας ακόμη στόχος του μελλοντικού σχεδιασμού που θα διευκολυνθεί είναι η δημιουργία Διατμηματικού Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών.

Εκτός των παραπάνω θα πρέπει να σχεδιαστεί μια περαιτέρω αύξηση των μελών Δ.Ε.Π. στο πλαίσιο των Τετραετών Ακαδημαϊκών Αναπτυξιακών Προγραμμάτων.

Παράλληλα με όλα τα παραπάνω θα πρέπει να επικαιροποιείται η ύλη και η διάρθρωση των γνωστικών αντικειμένων τόσο του ΠΜΣ όσο και του ΠΠΣ ώστε να υπάρχει μια βελτιστοποίηση της παρεχόμενης γνώσης και η ανάπτυξη νέων εναλλακτικών μεθόδων διδασκαλίας.